DUTCH BIRDING

VOLUME 18 • NO 4 • 1996

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over Palearctische vogels

Redactie
Dutch Birding
Postbus 116
2080 AC Santpoort-Zuid
Nederland
fax 023-5376749

Fotoredactie
Dutch Birding
p/a René Pop
Zusterhuis 10
4201 EH Gorinchem
Nederland

Abonnementenadministratie
Dutch Birding Association
p/a Anja Nusse
Symfoniestraat 21
1312 ET Almere
Nederland

Bestuur
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna
CDNA
Postbus 45
2080 AA Santpoort-Zuid
Nederland

Telefoonlijnen
Nederland:
06-320 321 28
(vogellijn, 75 cpm)
078-6180935 (inspreeklijn)

België: 03-4880194
(vogel- en inspreeklijn)

Internet
http://www.hol.nl/~mebweb/dba.html

Dutch Birding

Hoofdredacteur Arnoud van den Berg (telefoon 023-5378024, fax 023-5376749)

Adjunct hoofdredacteur Enno Ebels (telefoon / fax 030-2961335); e-mail ebels@worldaccess.nl

Uitvoerend redacteur André van Loon (telefoon / fax 020-6997585)

Fotografisch redacteur René Pop (0183-630585)

Redactieraad Ferdy Hieselaar, Graham Holloway (Engeland), Peter Meininger en George Sangster

Redactie-adviesraad Peter Barthel (Duitsland), Gerald Driessens (België), Klaas Eigenhuis (Nederland), Dick Forsman (Finland), Ted Hoogendoorn (Nederland), Lars Jonsson (Zweden), Anthony McGeehan (Noord-Ierland), Killian Mullarney (Ierland), Gerald Oreel (Nederland), Kees Roselaar (Nederland), Frank Rozendaal (Nederland), Hadoram Shirihai (Israël), Gunter De Smet (België) en Peter Symens (België)

Redactiemedewerkers Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Remco Hofland, Hans van der Meulen, Peter de Rouw, Jaap Schelvis en Roland van der Vliet

Produktie en lay-out André van Loon en René van Rossum

Advertenties Peter Meijer (telefoon 0348-431905, fax 0348-420394)

Abonnementen De abonnementsprijs voor 1996 bedraagt: NLG 57.50 (Nederland), BEF 1250.00 (België), NLG 65.00 (overige landen binnen Europa) en NLG 70.00 (landen buiten Europa, luchtpost).
U kunt zich abonneren door het overmaken van de abonnementsprijs op girorekening 01 50 697 (Nederland), girorekening 000 1592468 19 (België) of bankrekening 54 93 30 348 van ABN•AMRO (Bilthoven), ovv 'abonnement Dutch Birding'. Alle rekeningen zijn ten name van de Dutch Birding Association. Het abonnement gaat in na ontvangst van de betaling.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift met nummers in februari, april, juni, augustus, oktober en december. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied en andere gebieden.

De Nederlandse, Engelse en wetenschappelijke vogelnamen volgen: de *Lijst van Nederlandse vogels* door A B van den Berg & C A W Bosman (1996, Santpoort-Zuid); *The 'British Birds' list of English names of Western Palearctic birds* door British Birds (1993, Blunham); de door C S Roselaar samengestelde lijst in de *Geïllustreerde encyclopedie van de vogels* door C M Perrins (1991, Weert); en *Distribution and taxonomy of birds of the world* door C G Sibley & B L Monroe Jr (1990, New Haven).

Manuscripten dienen bij voorkeur op diskette te worden ingeleverd (Macintosh of MS-DOS tekstverwerkers) samen met een print van de tekst. Indien dat niet mogelijk is, behoort het manuscript te worden uitgevoerd in machineschrift met een dubbele regelafstand en een ruime marge aan beide zijden. Meer informatie hierover is verkrijgbaar bij de redactie.

Een lijst met tarieven voor de vergoeding van auteurs, fotografen en tekenaars is verkrijgbaar bij de redactie.

Dutch Birding Association

Bestuur Gijsbert van der Bent (voorzitter, telefoon 071-4013606), Chris Quispel (secretaris, telefoon 071-5124825), Roy de Haas (penningmeester), Arnoud van den Berg en Peter Meijer

Bestuursmedewerkers Theo Admiraal, Gerald Driessens, Ron van den Enden, Hans Gebuis, Leo Heemskerk, Remco Hofland, Paul Knolle, Ger Meesters, Anja Nusse, Wim van der Schot, Kees Tiemstra en Arnold Veen

Dutch Birding Travel Report Service (DBTRS) Ib Huysman, Postbus 737, 9700 AS Groningen, Nederland, telefoon 050-3145925, fax 050-3144717

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

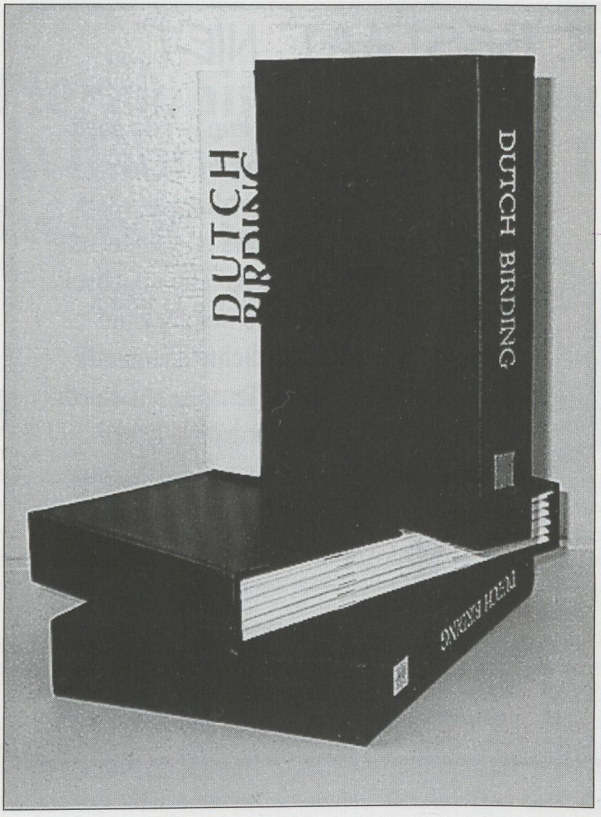

Leden Edward van IJzendoorn (voorzitter, 023-5391446), Karel Mauer, Jan van der Laan, Kees Roselaar, Jelle Scharringa (secretaris, 030-2532801), Hans Schekkerman, Gerard Steinhaus en Wim Wiegant (archivaris)
De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

© 1996 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars.

ISSN 0167-2878.

Drukkerij Steens Schiedam BV, Postbus 59, 3100 AB Schiedam, Nederland

Dutch Birding

Jaargangverzamelaar

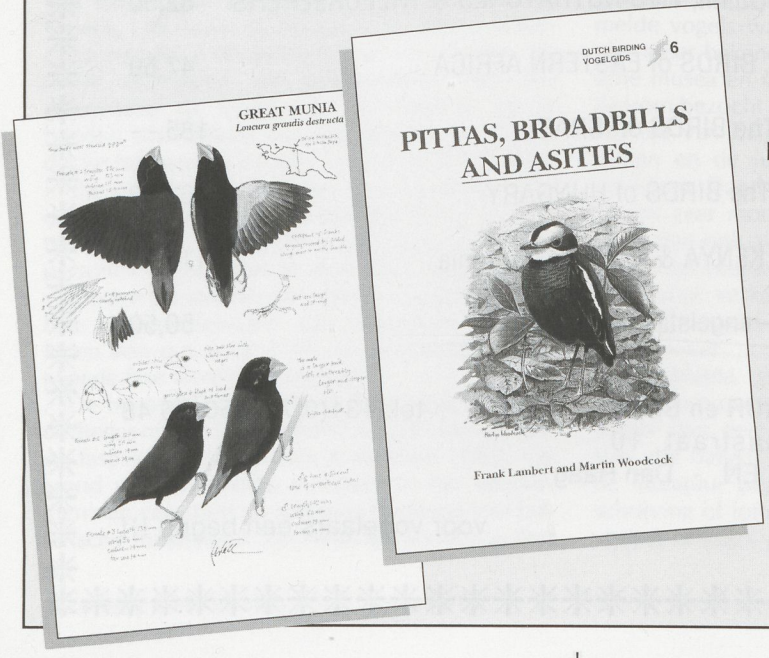
Geschikt voor 1 jaargang (6 nummers, incl. register) en compleet met een set transparante stickers om de jaargang aan te geven.

Te bestellen door ƒ17,50 per exemplaar (+ƒ 7,– verzendkosten per bestelling) over te maken op girorekening 2989470 tnv Ger Meesters Boekprodukties. Belgische abonnee's kunnen BEF 325 (+ BEF 130 verzendkosten per bestelling) overmaken op giro 000-1648397-76

The Dutch Birding slip case holds 6 issues and comes complete with a set of silver date stickers to mark the volume and the year of publication. Send NLG17,50 for each case (+NLG 8,– P&P per order and cheques payable to GMB, Haarlem) to:

Ger Meesters Boekprodukties*uitgeverij*

Vrijheidsweg 86
2033 CE Haarlem
✆023-5336044
✍023-5350895

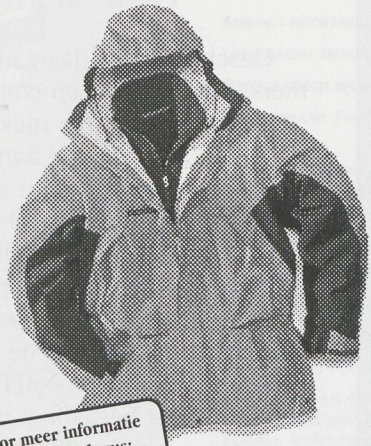

Frank Lambert - Martin Woodcock
Pittas, Broadbills and Asities
Dutch Birding Vogelgids 6
ƒ70,–/BEF 1395
(ledenprijs DB ƒ65,–)

Robin Bersall **Munias and Mannikins Dutch Birding**
Vogelgids 7
ƒ75,–/BEF 1495
(ledenprijs DB ƒ 70,–)

Verkrijgbaar in de boekhandel

SLECHT WEER BESTAAT NIET...

bel voor meer informatie
of de dikke catalogus:
070-3885839

De meeste buitensporten kun je nog goed beoefenen als het weer eens niet zo mooi is. Bever Zwerfsport heeft voor kampeerders, kanoërs, klimmers, vogelaars en wandelaars -kortom voor elk buitenmens- een uitgebreid assortiment funktionele weer & wind kleding: heel veel waterdichte ademende jacks (o.a. Helly Hansen, Tenson, The North Face, Moonstone en Sprayway) fleece-warmtekleding, sportondergoed. Daarmee rustte Bever Zwerfsport al meer dan 80 expedities uit!

BEVER®
ZWERFSPORT
Outdoor Innovators

Den Haag Calandplein 4 • **Amsterdam** Stadhouderskade 4
Rotterdam Adm. de Ruyterweg 33-35 • **Utrecht** Balijelaan 10-12
Arnhem Utrechtsestraat 3-5 • **Haarlem** Zijlweg 63
Breda Wilhelminastraat 22 • **Apeldoorn** Stationsstraat 134
Hilversum Havenstraat 16 • **Steenwijk** Woldmeentherand 11

NATUURLIJK voor het beste boek
als eerste naar NATUUR en BOEK

NIEUW nieuwer NIEUWST:

Harrap & Quinn, TITS NUTHATCHES & TREECREEPERS	82,50
van Perlo, BIRDS of EASTERN AFRICA	47,50
Shirihai, The BIRDS of ISRAEL	185,- -
Gorman, The BIRDS of HUNGARY	62,50
BIRDS of KENYA & Northern Tanzania	115,- -
Jonsson – engelstalig in paperback	50,50

NATUUR en BOEK
Bankastraat 10
NL 2585 EN - Den Haag

tel. +31(0)70 350 56 48

voor vogelaars een begrip !!!

Herziening Nederlandse Avifaunistische Lijst 1800-1979: tweede fase

Edward J van IJzendoorn, Jan van der Laan & CDNA

In 1985 werd de eerste fase van de herziening van de Nederlandse Lijst afgesloten (van IJzendoorn & de Heer 1985). In die fase werd de Avifauna van Nederland (Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970, Kist & Tekke 1979 en de CDNA-jaarverslagen tot en met 1982) doorgenomen en werd beoordeeld of de documentatie rechtvaardigde dat een soort als zodanig op de Nederlandse Lijst kon worden gehandhaafd. In de tweede fase van de herziening is de documentatie van de gevallen van soorten waarvan er in 1800-1979 minder dan c 40 bekend waren opnieuw beoordeeld. In deze fase konden slechts individuele gevallen van de Nederlandse Lijst worden afgevoerd. Beoordeelsoorten en -ondersoorten van vóór 1980 die niet werden herzien staan in tabel 1.

De volgende leden van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) beoordeelden in 1984-88 een aantal of alle gevallen die in dit verslag worden genoemd: Arnoud B van den Berg, J J (Han) Blankert, Paul de Heer, Edward J van IJzendoorn, J Frank de Miranda, Eduard R Osieck, J W (Jowi) de Roever, C J G (Kees) Scharringa en Joke E Winkelman. Het verzamelen, tijdelijk archiveren en administreren van documentatie en schriftelijke beoordeling lag in handen van Edward van IJzendoorn. De eindredactie lag eerst in handen van Pieter Bison, later in die van Jan van der Laan, waarbij Arnoud van den Berg en Edward van IJzendoorn van tijd tot tijd om advies werden gevraagd. Door een aantal personele wisselingen in de CDNA aan het eind van bovengenoemde periode en veelal persoonlijke omstandigheden van betrokken CDNA-leden kon pas anno 1996 tot publicatie van de tweede fase worden overgegaan.

De beoordelingscriteria in de tweede fase van de herziening zijn gebaseerd op die van de eerste fase (cf van IJzendoorn & de Heer 1985). Op grond van de huidige inzichten in het voorkomen van een soort en rekening houdend met historische maatstaven zijn sommige soorten echter minder stringent beoordeeld dan in de eerste fase. Zo waren bijvoorbeeld de voorjaarsgevallen van Withalsvliegenvanger *Ficedula albicollis* acceptabel als duidelijk was gemaakt dat het om een mannetje (met witte halsband) ging. Bij verzamelde of dood gevonden vogels bleef de commissie echter bij haar eis dat documentatie in de vorm van balg, beschrijving of foto beschikbaar moet zijn. De noodzaak hiertoe zij geïllustreerd met het feit dat één van de twee als Arendbuizerd *Buteo rufinus* te boek staande balgen in het Zoölogisch Museum te Amsterdam, Noord-Holland, op een Buizerd *B buteo* betrekking bleek te hebben (Voous 1943; cf plaat 181). Voorts was, evenals in de eerste fase, vereist dat de datum van een geval ten minste tot op de maand nauwkeurig bekend was en de plaats tot op de provincie. Ook is geen onderscheid meer gemaakt tussen zogenaamde 'bevestigde' en 'onbevestigde' waarnemingen, zoals in de Avifauna van Nederland (1970) nog het geval was, en is geen aparte behandeling meer gegeven aan gevallen van vóór 1900. Van een aantal verzamelde vogels was de verblijfplaats van de balg niet meer bekend of onzeker. Alle natuurhistorische musea en vele particuliere instellingen zijn daarom bezocht of aangeschreven om de aanwezigheid van balgen of opgezette vogels vast te stellen en de juistheid van de determinatie te verifiëren. Daarbij bleken vooral particuliere collecties zeer moeilijk te achterhalen. De CDNA roept dan ook alle bezitters van particuliere collecties op voorwerpen (zowel zeldzame als niet-zeldzame) verzameld op Nederlands grondgebied af te staan – hetzij op korte termijn, hetzij testamentair – aan natuurhistorische musea. Deze musea zijn in principe openbaar en beschikken over middelen om deze voorwerpen langer dan een mensenleven goed te houden. Van alle balgen of opgezette vǫgels waarvan in de literatuur of in het CDNA-archief geen beschrijving of foto was opgenomen, zijn beschrijvingen of foto's gemaakt en aan het archief toe-

TABEL 1 Beoordeelsoorten en -ondersoorten waarvan gevallen van voor 1980 niet werden herzien. Gevallen van (onder)soorten met een * zullen in een later stadium alsnog herzien worden. Jaartallen achter de (onder)soort geven aan in welk jaar geen beoordeling (of registratie) meer plaatsvond / Species and subspecies considered by the CDNA of which records up to 1980 were not revised. Records of (sub)species marked with * will be revised at a later stage. In parentheses, the year is given in which the CDNA stopped considering (or recording) this (sub)species

Stormvogeltje / European Storm-petrel *Hydrobates pelagicus*
Roze Pelikaan / Great White Pelican *Pelecanus onocrotalus*
IJsduiker / Great Northern Diver *Gavia immer* (1989)
Kleine Zilverreiger / Little Egret *Egretta garzetta* (1989)
Grote Zilverreiger / Great White Egret *Egretta alba* (1989)
Ralreiger / Squacco Heron *Ardeola ralloides*
Koereiger / Cattle Egret *Bubulcus ibis*
Zwarte Ooievaar / Black Stork *Ciconia nigra* (1989)
Zwarte Ibis / Glossy Ibis *Plegadis falcinellus*
Flamingo / Greater Flamingo *Phoenicopterus ruber roseus* (1993)
Groenlandse Kolgans / Greenland White-fronted Goose *Anser albifrons flavirostris**
Dwerggans / Lesser White-fronted Goose *Anser erythropus* (1990)
Sneeuwgans / Snow Goose *Anser caerulescens* (1989)
Roodhalsgans / Red-breasted Goose *Branta ruficollis* (1989)
Witoogeend / Ferruginous Duck *Aythya nyroca* (1989)
Zeearend / White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* (1989)
Steppebuizerd / Steppe Buzzard *Buteo buteo vulpinus*
Roodpootvalk / Red-footed Falcon *Falco vespertinus* (1989)
Klein Waterhoen / Little Crake *Porzana parva*
Kleinst Waterhoen / Baillon's Crake *Porzana pusilla*
Kleine Trap / Little Bustard *Tetrax tetrax*
Grote Trap / Great Bustard *Otis tarda*
Steltkluut / Black-winged Stilt *Himantopus himantopus* (1989)
Griel / Stone-curlew *Burhinus oedicnemus*
Poelsnip / Great Snipe *Gallinago media*
Poelruiter / Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* (1993)
Kleinste Jager / Long-tailed Skua *Stercorarius longicaudus* (1993)
Russische Stormmeeuw / Russian Common Gull *Larus canus heinei* (1995)
Baltische Kleine Mantelmeeuw / Baltic Lesser Black-backed Gull *Larus fuscus fuscus*
Kleine Burgemeester / Iceland Gull *Larus glaucoides*
Lachstern / Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica* (1993)
Reuzenstern / Caspian Tern *Sterna caspia* (1989)
Witvleugelstern / White-winged Black Tern *Chlidonias leucopterus* (1989)
Witwangstern / Whiskered Tern *Chlidonias hybridus* (1996)
Zwarte Zeekoet / Black Guillemot *Cepphus grylle*
Bijeneter / European Bee-eater *Merops apiaster* (1993)
Scharrelaar / European Roller *Coracias garrulus*
Hop / Hoopoe *Upupa epops* (1989)
Middelste Bonte Specht / Middle Spotted Woodpecker *Dendrocopos medius*
Grote Pieper / Richard's Pipit *Anthus richardi* (1989)
Roodkeelpieper / Red-throated Pipit *Anthus cervinus* (1992)
Waterspreeuw / Dipper *Cinclus cinclus* (1989)
Roodsterblauwborst / Red-spotted Bluethroat *Luscinia svecica svecica*
Cetti's Zanger / Cetti's Warbler *Cettia cetti*
Graszanger / Zitting Cisticola *Cisticola juncidis*
Waterrietzanger / Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola* (1993)
Sperwergrasmus / Barred Warbler *Sylvia nisoria* (1993)
Bladkoning / Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus* (1989)
Siberische Tjiftjaf / Siberian Chiffchaff *Phylloscopus collybita tristis*
Kleine Vliegenvanger / Red-breasted Flycatcher *Ficedula parva* (1989)
Taigaboomkruiper / Eurasian Treecreeper *Certhia familiaris* (1995)
Buidelmees / Penduline Tit *Remiz pendulinus* (1989)
Roodkopklauwier / Woodchat Shrike *Lanius senator*
Bruinkopgors / Red-headed Bunting *Emberiza bruniceps**
Notenkraker / Nutcracker *Nucifraga caryocatactes macrorhynchos* (1989)

gevoegd. In verband hiermee dient te worden vermeld dat in c 1970 het gehele archief van de CDNA per ongeluk aan de vuilnisophaaldienst van Den Haag, Zuid-Holland, werd aangeboden en meegenomen! Gelukkig waren van veel oude gevallen beschrijvingen of foto's gepubliceerd. Van gevallen waarvan geen documentatie was gepubliceerd is bij de waarnemers die in de jaarverslagen van de CDNA waren vermeld, voor zover mogelijk, navraag gedaan. De respons was boven verwachting en een aanzienlijk deel van het archief kon weer worden aangevuld.

Tijdens de herziening werden c 1090 gevallen opnieuw beoordeeld; c 580 gevallen (53%) waren nog steeds aanvaardbaar, daarentegen waren c 510 (47%) gevallen niet langer aanvaardbaar. Het zou te ver voeren hier per geval de argumenten te noemen voor of tegen handhaving op de Nederlandse Lijst. Toch zijn enkele opmerkingen op zijn plaats. Het zal geen verbazing wekken dat de meeste eenden Anatidae goed door de herziening zijn gekomen. De meeste gevallen betroffen immers verzamelde exemplaren of mannetjes waarvan de determinatie weinig moeilijk-

TABEL 2 (Onder)soorten waarvan alle gevallen van vóór 1980 tijdens de herziening niet langer werden gehandhaafd op de Nederlandse Lijst; soorten met een * zijn na 1980 alsnog aan de Nederlandse Lijst toegevoegd in het jaar vermeld tussen haakjes / (Sub)species removed from the Dutch list during the revision; those marked with * have been re-admitted to the Dutch list since 1980, in the year given in parentheses

Siberische Sperwer / Siberian Sparrowhawk *Accipiter nisus nisosimilis*
Russische Havik / Russian Goshawk *Accipiter gentilis buteoides*
Keizerarend / Imperial Eagle *Aquila heliaca*
Dwergarend / Booted Eagle *Hieraaetus pennatus** (1992)
Hazelhoen / Hazel Grouse *Bonasa bonasia*
Bairds Strandloper / Baird's Sandpiper *Calidris bairdii** (1980)
Siberische Strandloper / Sharp-tailed Sandpiper *Calidris acuminata** (1989)
Grote Grijze Snip / Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus** (1983)
Bartrams Ruiter / Upland Sandpiper *Bartramia longicauda** (1995)
Kleine Geelpootruiter / Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes** (1979)
Kleine Kokmeeuw / Bonaparte's Gull *Larus philadelphia** (1985)
Oost-Europese Geelpootmeeuw / Black Sea Yellow-legged Gull *Larus cachinnans cachinnans*
Ivoormeeuw / Ivory Gull *Pagophila eburnea** (1987)
Noordelijke Zeekoet / Arctic Guillemot *Uria aalge hyperborea** (1980)
Vale Gierzwaluw / Pallid Swift *Apus pallidus*
Witrugspecht / White-backed Woodpecker *Dendrocopos leucotos*
Zwarte Leeuwerik / Black Lark *Melanocorypha yeltoniensis*
Siberische Boompieper / Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni** (1987)
Italiaanse Kwikstaart / Ashy-headed Yellow Wagtail *Motacilla flava cinereocapilla*
Petsjorapieper / Pechora Pipit *Anthus gustavi*
Zwarte Tapuit / Black Wheatear *Oenanthe leucura*
Blauwe Rotslijster / Blue Rock Trush *Monticola solitarius*
Zwartkeellijster / Black-throated Thrush *Turdus ruficollis atrogularis** (1981)
Roodborstlijster / American Robin *Turdus migratorius*
Siberische Snor / Pallas's Grasshopper Warbler *Locustella certhiola** (1991)
Veldrietzanger / Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola** (1971)
Azuurmees / Azure Tit *Parus cyanus*
Taigagaai / Siberian Jay *Perisoreus infaustus*
Alpenkauw / Yellow-billed Chough *Pyrrhocorax graculus*
Rotskruiper / Wallcreeper *Tichodroma muraria** (1989)
Rotsmus / Rock Sparrow *Petronia petronia*
Sneeuwvink / Snow Finch *Montifringilla nivalis*
Grijze Gors / Rock Bunting *Emberiza cia*

heden kent. Daarentegen hebben veel waarnemingen van roofvogels, steltlopers en kleine zangvogels de toets der kritiek niet doorstaan. Van deze soorten lijkt de determinatieproblematiek in Nederland pas in de jaren 1980 volledig te zijn onderkend en is het besef ontstaan van de vergissingen die in het veld bij de determinatie gemaakt kunnen worden. Toch is dit niet de enige verklaring voor het vrij grote aantal niet meer aanvaardbare gevallen uit vroeger tijden. Bij bestudering van de beschrijvingen kan men zich niet aan de indruk onttrekken dat in de loop van de jaren 1960 en voortgaande in de jaren 1970 een klimaat heerste waarin aanvaarding van allerlei zeldzaamheden gemakkelijk ging. Twee mechanismen speelden daarbij een rol. Het ene mechanisme betrof de persoonlijke betrokkenheid van gezaghebbende vogelaars bij veelal ten onrechte aanvaarde waarnemingen die de weg effende voor dubieuze vervolgwaarnemingen. Een frappant voorbeeld hiervan is de serie van negen gevallen van Petsjorapieper *Anthus gustavi* die de Nederlandse Lijst enige tijd 'sierden' (cf Wassink 1981). Het andere mechanisme betrof de 'onbevestigde' waarnemingen. Deze eenmanswaarnemingen werden aanvaard zonder al te hoge drempel en zonder iemand voor het hoofd te hoeven stoten. Ze werden echter wel gepubliceerd naast 'bevestigde' gevallen en vormden daardoor een verkeerd beeld van het voorkomen. Zo waren er niet minder dan negen 'onbevestigde' waarnemingen van Siberische Lijster *Zoothera sibirica*; leest men hun beschrijvingen en realiseert men zich hun (ook vroeger) grote zeldzaamheid in Europa, dan komt hun aanvaarding verbazingwekkend over. Deze onbevestigde waarnemingen vormen een flink deel van de bij de herziening afgewezen gevallen.

De hierna volgende lijst geeft alle gevallen weer van de door de commissie herziene (onder)soorten. Deze zijn gesplitst in aanvaarde en niet aanvaarde gevallen en hun aantallen tot 1980. Bij ieder geval worden telkens datum, plaats of gebied (indien bekend), *gemeente* en provincie vermeld. Indien een geval meer dan één vogel betreft, wordt het aantal exemplaren vermeld. Ook worden (indien mogelijk) het geslacht en/of de leeftijd van de betreffende vogel(s) vermeld. Als de vogel werd verzameld (ook

169 Siberische Taling / Baikal Teal *Anas formosa*, Damwoude, Friesland, 29 november 1948; FNM, juni 1986 *(Edward J van IJzendoorn)* **170** Amerikaanse Zee-eend / Black Scoter *Melanitta americana*, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 2 november 1967; ZMA, december 1995 *(Jan van der Laan)* **171** Steppekiekendief / Pallid Harrier *Circus macrourus*, Noordwijk, Zuid-Holland, 23 april 1866; NNM, juni 1987 *(Edward J van IJzendoorn)* **172** Oostelijke Kraagtrap / Macqueen's Bustard *Chlamydotis (undulata) macqueenii*, Zeist, Utrecht, 10 december 1850; NNM, april 1983 *(Arnoud B van den Berg)*

vermeld als 'vondst'), gevangen of geringd, wordt dit vermeld. Daarnaast worden verwijzingen gegeven (voor zover mogelijk), waar zich naast het CDNA-archief documentatie bevindt, zoals in literatuur of collecties. Van gevallen na 1950 wordt (voor zover mogelijk) verwezen naar het jaarverslag waarin het geval als aanvaard is opgenomen. Alleen bij vondsten en ringvangsten die niet zijn aanvaard, wordt in de meeste gevallen de reden van afwijzing vermeld. Tenslotte zijn van sommige soorten ook gevallen van na 1 januari 1980 onder de loep genomen als daar aanleiding toe was ten gevolge van veranderende inzichten die tijdens de herziening naar voren kwamen. Alleen gevallen die niet langer aanvaardbaar zijn worden vermeld.

De lijst wijkt qua vorm sterk af van de jaarverslagen in Dutch Birding. Omdat de literatuurlijst mogelijk langer zou worden dan de lijst zelf, wordt direct verwezen naar jaargangen van tijdschriften in plaats van te verwijzen naar betreffende auteurs. Waar het boeken betreft, wordt wel naar de auteurs verwezen. Verder werd er de voorkeur aan gegeven om qua vorm en inhoud zoveel mogelijk de Avifauna van Nederland (1970) te volgen, omdat de Avifauna het onderwerp van herziening is, en om zoveel mogelijk informatie te verstrekken, die in de Avifauna èn de jaarverslagen in Dutch Birding nogal eens ontbreekt. Zo is te hopen dat deze publicatie een

TABEL 3 Afkortingen van museumcollecties / Abbreviations of museum collections

FNM	Fries Natuurmuseum (voorheen Fries Natuurhistorisch Museum), Leeuwarden, Friesland
GNM	Groninger Natuurmuseum, Groningen, Groningen
NBN	Noord-Brabants Natuurmuseum, Tilburg, Noord-Brabant
NME	Natuurmuseum Enschede, Enschede, Overijssel
NMM	Natuurhistorisch Museum, Maastricht, Limburg
NMR	Natuurmuseum Rotterdam, Rotterdam, Zuid-Holland
NNM	Nationaal Natuurhistorisch Museum (voorheen Rijksmuseum van Natuurlijke Historie), Leiden, Zuid-Holland
ZMA	Zoölogisch Museum, Amsterdam, Noord-Holland

belangrijke referentie kan zijn voor (eventuele) toekomstige publicaties op het gebied van de avifaunistiek, zowel regionaal als landelijk.

Vanwege de grote hoeveelheid niet-aanvaarde gevallen (c 510!) heeft de CDNA niet de middelen om op schriftelijke wijze de reden van afwijzing aan de betrokken waarnemers mede te delen. Voor hen bestaat in principe wel de mogelijkheid inzage te krijgen in het schriftelijke deel van de discussie die intern door de CDNA is gevoerd bij de beoordeling. Daarnaast houdt de CDNA zich aanbevolen voor opmerkingen en voor nadere informatie of documentatie van oude gevallen, zowel voor aanvaarde en niet aanvaarde gevallen, als gevallen die niet in de Avifauna van Nederland en de daaropvolgende jaarverslagen van de CDNA zijn vermeld.

Lijst van soorten / list of species

Geelsnavelduiker / White-billed Diver *Gavia adamsii*
20 van 22 gevallen / 20 van 22 exemplaren blijven aanvaardbaar:

15 december 1882, bij Delft, *Delft*, Zuid-Holland; juveniel ♂, vondst (collectie NMR); Dutch Birding 6: 131-132, 1984 (foto), Limosa 59: 16, 1986 (aanvankelijk als IJsduiker *G immer* gedetermineerd)

30 december 1934, strand Zandvoort, *Zandvoort*, Noord-Holland; adult ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 24: 47-49, 1935 (foto), Dutch Birding 1: 90-93, 1980

12 februari 1946, strand Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; adult ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 35: 230, 1947, Dutch Birding 1: 90-93, 1980

14 februari 1946, strand Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland; adult ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 35: 230, 1947, Dutch Birding 1: 90-93, 1980

10 januari 1954, Brielse Maas (thans Brielse Meer), *Brielle*, Zuid-Holland; juveniel; Limosa 27: 24-28, 1954, Limosa 27: 151, 1954, Dutch Birding 1: 90-93, 1980

17 januari 1960, Zandkreek, tussen Noord- en Zuid-Beveland, *Noord-Beveland/Goes*, Zeeland; juveniel; Wielewaal 27: 296-299, 1961, Limosa 34: 252, 1961, Limosa 35: 46, 1962, Dutch Birding 1: 90-93, 1980

9 februari 1970, strand ter hoogte van paal 21, *Terschelling*, Friesland; adult ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 45: 59, 1972, Dutch Birding 1: 90-93, 1980

12 februari 1970, strand Wijk aan Zee, *Beverwijk*, Noord-Holland; juveniel ♂, vondst (collectie ZMA); Limosa 45: 59, 1972, Dutch Birding 1: 90-93, 1980

25 februari 1970, strand Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; juveniel, vondst (kop en vleugel collectie ZMA); Dutch Birding 1: 90-93, 1980, cf Limosa 45: 89, 1972

1 februari 1971, *Ameland*, Friesland; juveniel, vondst (collectie FNM); Vogeljaar 20: 177, 1972 (foto), Limosa 46: 72, 1973, Dutch Birding 1: 90-93, 1980

12 december 1975, Polder De Band, *Dongeradeel*, Friesland; juveniel ♀, vondst (collectie P Zeinstra, Friesland); archief CDNA, Limosa 52: 220, 1979, Dutch Birding 1: 90-93, 1980, P Zeinstra pers meded 1996 (voor exacte locatie)

3 januari-half maart 1979, Oostvoornse Meer, *Westvoorne*, Zuid-Holland; juveniel; archief CDNA, Dutch Birding 1: 3-9, 1979, Dutch Birding 1: 90-93, 1980, Limosa 54: 18, 1981

4 januari 1979, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; archief CDNA, Dutch Birding 1: 90-93, 1980, Limosa 54: 18, 1981

25 januari-half maart 1979, Brouwersdam, *Goedereede*, Zuid-Holland; juveniel; Dutch Birding 1: 3-9, 1979 (foto), Dutch Birding 1: 90-93, 1980, Limosa 54: 18, 1981

27 januari-18 maart 1979, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; juveniel; Dutch Birding 1: 3-9, 1979 (foto), Dutch Birding 1: 90-93, 1980, Limosa 54: 18-19, 1981 (foto)

2 februari 1979, Zuidpier, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; juveniel ♀, vondst (collectie ZMA); Dutch Birding 1: 3-9, 1979 (foto), Dutch Birding 1: 90-93, 1980, Limosa 54: 18, 1981

17 februari 1979, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; archief CDNA, Dutch Birding 1: 90-93, 1980, Limosa 54: 18, 1981

24-28 februari 1979, Kornwerderzand, *Wûnseradiel*, Friesland; juveniel; Dutch Birding 1: 90-93, 1980 (foto), Limosa 54: 18, 1981

25 februari 1979, Brouwersdam, *Goedereede*, Zuid-Holland; juveniel; archief CDNA, Dutch Birding 1: 3-9, 1979, Dutch Birding 1: 90-93, 1980, Limosa 54: 18, 1981

29 april 1979, Bocht fan Molkwar, Molkwerum, *Nijefurd*, Friesland; juveniel, vondst (schedel collectie T Haitjema, Friesland); Dutch Birding 1: 90-93, 1980 (foto), Limosa 54: 18, 1981, T Haitjema pers meded 1996 (voor exacte locatie)

173 Bastaardarend / Spotted Eagle *Aquila clanga*, Raalte, Overijssel, 27 oktober 1891; NNM, juni 1987 *(Edward J van IJzendoorn)* **174** Bastaardarend / Spotted Eagle *Aquila clanga*, Haamstede, Zeeland, 2 november 1907; Slot Haamstede, juni 1987 *(Edward J van IJzendoorn)* **175** Bastaardarend / Spotted Eagle *Aquila clanga*, Vlaardinger Ambacht, Zuid-Holland, 19 oktober 1915; NNM, juni 1987 *(Edward J van IJzendoorn)*

2 van 22 gevallen / 2 van 22 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

14 januari 1952, IJsselmeer, tussen Eemmond en Huizen (thans Eemmeer), *Eemnes/Blaricum*, Utrecht/Noord-Holland; Limosa 25: 153, 1952, Dutch Birding 1: 90-93, 1980

3-28 december 1953, Westerschelde, ter hoogte van Braakman, *Terneuzen*, Zeeland; Giervalk 51: 69, 1961, Limosa 35: 46, 1962, Dutch Birding 1: 90-93, 1980

Kuhls Pijlstormvogel / Cory's Shearwater *Calonectris diomedea borealis*

2 van 2 gevallen / 2 van 2 exemplaren blijven aanvaardbaar:

26 oktober 1947, strand ter hoogte van paal 73, *Noordwijk*, Zuid-Holland (strandpaal 73 bevindt zich niet in *Zandvoort*, Noord-Holland), vondst (skelet collectie NNM); Ardea 35: 240-241, 1947 (foto)

29 november 1966, Nieuwe Waterweg, ter hoogte van Maassluis, *Rozenburg*, Zuid-Holland; ♂, vangst (overleden op 30 november 1966) (collectie NMR); Limosa 42: 38, 1969, Limosa 42: 225-226, 1969 (foto)

Volgend geval (1 exemplaar) van na 1 januari 1980 is niet langer aanvaardbaar:

7 augustus 1981, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 57: 18, 1984

Grote Pijlstormvogel / Great Shearwater *Puffinus gravis*

9 van 18 gevallen / 9 van 26 exemplaren blijven aanvaardbaar:

17 november 1915, strand Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 4: 130-131, 1915

8 november 1936, strand Oostvoorne, *Westvoorne*, Zuid-Holland; vondst (skelet collectie NNM); Ardea 26: 69, 1937

28 oktober 1945, strand Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; vondst (collectie NNM); Limosa 18: 80, 1945

18 november 1945, strand tussen Bloemendaal aan Zee en IJmuiden, *Bloemendaal/Velsen*, Noord-Holland; ♂, vondst (op sterk water collectie ZMA); Limosa 18: 80, 1945

6-11 oktober 1968, Bejaardenverpleegtehuis De Heul, Schiekade, Rotterdam, *Rotterdam*, Zuid-Holland; ♀, vangst (overleden op 13 oktober 1968 in Blijdorp, Rotterdam, Zuid-Holland) (collectie NMR); Limosa 42: 224-225, 1969 (foto), Limosa 43: 39, 1970

29 juli 1974, Zuidpier, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 36-37, 1977

28 oktober 1974, strand ter hoogte van paal 7, *Schiermonnikoog*, Friesland; archief CDNA, Limosa 50: 37, 1977

28 juli 1978, Westerslag, *Texel*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 54: 18, 1981

9 november 1979, strand Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland; vondst (collectie R Pop, Zuid-Holland); Limosa 54: 18, 1981

9 van 18 gevallen / 17 van 26 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

1 september 1963, c 2.5 zeemijl (c 4.5 km) uit kust van Oostvoorne, *Westvoorne*, Zuid-Holland; Limosa 38: 26, 1965

2 november 1965, De Putten, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; Pieper 4: 144, 1965, Limosa 40: 15, 1967

6 september 1970, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; zes; Pieper 9: 108, 1970, Limosa 45: 60, 1972

15 september 1970, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; twee; Pieper 9: 108, 1970, Limosa 45: 60, 1972

16 september 1970, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; Pieper 9: 108, 1970, Limosa 45: 60, 1972

18 juni 1977, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 52: 220-221, 1979

1 oktober 1977, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; drie; archief CDNA, Limosa 52: 220-221, 1979

9 augustus 1978, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 54: 18, 1981

30 september 1978, Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 54: 18, 1981

Volgend geval (1 exemplaar) van na 1 januari 1980 is niet langer aanvaardbaar:

21 augustus 1980, *Schiermonnikoog*, Friesland; archief CDNA, Limosa 55: 127, 1982

Vale Pijlstormvogel / Balearic Shearwater *Puffinus mauretanicus*

5 van 7 gevallen / 5 van 7 exemplaren blijven aanvaardbaar:

13 september 1918, strand Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 7: 132, 1918

9 oktober 1955, strand Zandvoort, *Zandvoort*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie NNM); Ardea 43: 308-309, 1955, Limosa 29: 55, 1956

18 oktober 1958, Verklikkerstrand, Renesse, *Westerschouwen*, Zeeland; ♀, vondst (collectie ZMA); Limosa 33: 20, 1960, Limosa 43: 136-137, 1970

17 september 1978, Westkapelle, *Westkapelle*, Zeeland; archief CDNA, Limosa 56: 125, 1983

3 september 1979, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 56: 125, 1983

2 van 7 gevallen / 2 van 7 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

14 juli 1977, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 52: 220, 1979

22 juli 1979, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 52: 220, 1979

Volgend geval (1 exemplaar) van na 1 januari 1980 is niet langer aanvaardbaar:

7 augustus 1981, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 54: 126, 1981

Bont Stormvogeltje / White-faced Storm-petrel *Pelagodroma marina eadesi*

Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:

23 november 1974, strand Ter Heijde, *Monster*, Zuid-Holland; adult ♀, vondst (collectie ZMA); Limosa 49: 9-11, 1976 (foto), Limosa 50: 36, 1977

176 Reuzenzwartkopmeeuw / Great Black-headed Gull *Larus ichthyaetus*, Oostvaardersdijk, Flevoland, zomer 1974 *(Nico Marra sr)*
177 Giervalk / Gyr Falcon *Falco rusticolus*, Zandvoort, Noord-Holland, 3 december 1864 (links) en IJslands Smelleken / Icelandic Merlin *F columbarius subaesalon*, Santpoort, Noord-Holland, 26 november 1866 (rechts); NNM, april 1996 *(NNM, Leiden/Jan van der Laan)*
178 Giervalk / Gyr Falcon *Falco rusticolus*, Noordwijk, Zuid-Holland, 16 oktober 1849 (links) en Rijsbergen, Noord-Brabant, 7 december 1909 (rechts); NNM, april 1996 *(NNM, Leiden/Jan van der Laan)*

Grote Aalscholver / Atlantic Great Cormorant *Phalocrocorax carbo carbo*
6 van 7 gevallen / 6 van 7 exemplaren blijven aanvaardbaar:
30 december 1854, Het IJ, *Amsterdam*, Noord-Holland; eerste-winter ♂, vondst (collectie NNM); van Oort (1922: 54), Gierzwaluw 33: 115, 1995
19 mei 1936, Oostermeer, *Tytsjerksteradiel*, Friesland; tweede-zomer ♂, vondst (collectie FNM); Limosa 34: 16, 1961
9 maart 1963, Dubbeldam, *Dordrecht*, Zuid-Holland; eerste-winter, ringvondst (geringd als nestjong op 30 juni 1962 op Puffin Island, Anglesey, Wales); Limosa 50: 37, 1977
9 december 1972, *Veere*, Zeeland; eerste-winter, ringvondst (geringd als nestjong op 25 juni 1972 te The Lamb, North Berwick, East Lothian, Schotland); Limosa 50: 37, 1977
15 mei 1978, Hellegatsplein, *Willemstad*, Noord-Brabant; ringvondst (geringd als nestjong op 26 juni 1977 te Silwick, Shetland, Schotland); Dutch Birding inhoud jaargang 10: 11, 1988, Vogeltrekstation Heteren in litt 1996
30 september 1979, IJsselmeerdijk (nabij Flevocentrale), *Lelystad*, Flevoland; ringvondst (geringd als nestjong op 23 mei 1976 op Saltee Island, Wexford, Ierland); Dutch Birding inhoud jaargang 10: 11, 1988, Vogeltrekstation Heteren in litt 1996
1 van 7 gevallen / 1 van 7 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
14 oktober 1909, Onrust (zuidpunt Texel), *Texel*, Noord-Holland; eerste-winter ♀, vondst (collectie NNM); van Oort (1922: 54)

Fluitzwaan / Whistling Swan *Cygnus columbianus columbianus*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
15 februari 1976, Zonnemaire, *Brouwershaven*, Zeeland; Sterna 24: 77-78, 1980 (foto), Dutch Birding 10: 168, 1988

Zwarte Rotgans / Black Brant *Branta bernicla nigricans*
7 van 7 gevallen / 7 van 7 exemplaren blijven aanvaardbaar:
29 november 1974-16 april 1975, polder bij Dellewal (29 november, 8 januari en 10 januari), polder achter Oosterend (30 januari en 17 februari), kwelder bij De Keeg (14 maart), polder achter Hoorn (27 maart) en Boschplaat (bij Eerste Slenk) (16 april), *Terschelling*, Friesland; Limosa 49: 131-134, 1976 (foto), Limosa 50: 41, 1977
5-7 maart 1976, Lauwerpolder, *Eemsmond*, Groningen; archief CDNA, Limosa 50: 92-97, 1977, Limosa 53: 29, 1980
30 april-11 mei 1976, Polder De Eendracht (30 april), Polder Het Noorden (11 mei), *Texel*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 92-97, 1977, Limosa 53: 29, 1980
23 mei 1976, *Vlieland*, Friesland; archief CDNA, Limosa 51: 139, 1978
10 januari 1977, *Vlieland*, Friesland; archief CDNA, Limosa 52: 222, 1979
15 maart 1978, Zonnemaire, *Brouwershaven*, Zeeland; archief CDNA, Limosa 53: 29, 1980
4 november-16 december 1979, *Schiermonnikoog*, Friesland; archief CDNA, Limosa 57: 19, 1984

Amerikaanse Smient / American Wigeon *Anas americana*
5 van 5 gevallen / 5 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:
9 december 1922, Eendenkooi in Anna Jacobapolder, *Sint Philipsland*, Zeeland; ♂, vondst (collectie NMR); Jaarber Club Ned Vogelkd 13: 5-7, 1923 (foto), cf Ardea 12: 1, 1923
10 april 1977, Blauwe Kamer, *Rhenen*, Utrecht; en Manuswaard, bij Opheusden, *Kesteren*, Gelderland; ♂ (♀ niet langer aanvaardbaar); archief CDNA, Limosa 52: 221, 1979
7 mei 1977, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen; ♂; archief CDNA, Limosa 54: 130, 1981
7-14 november 1977, Grevelingendam, *Middelharnis*, Zuid-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 52: 221, 1979
22-24 december 1978, Grevelingendijk, ten oosten van Scharendijke, *Middenschouwen*, Zeeland; 13 januari 1979, *Dirksland*, Zuid-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 53: 28, 1980, Limosa 53: 70, 1980, Limosa 54: 20, 1981

Siberische Taling / Baikal Teal *Anas formosa*
8 van 13 gevallen / 8 van 17 exemplaren blijven aanvaardbaar:
8 maart 1909, Eendenkooi bij Hornhuizen, *De Marne*, Groningen; ♂, vondst (collectie NNM); Meded Ned Ornithol Ver 6: 24-25, 1909, Limosa 58: 69, 1985 (foto)
half maart 1913, Friesland; ♀, vondst (collectie NNM); Jaarber Club Ned Vogelkd 3: 21, 1913, Limosa 58: 69, 1985 (foto)
22 januari 1924, Eendenkooi op Beversluisplaat, Dordtse Biesbosch, *Dordrecht*, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie NMR); Jaarber Club Ned Vogelkd 14: 55-56, 1924
30 september 1941, Eendenkooi bij Piaam, *Wûnseradiel*, Friesland; ♂ eclipskleed, vondst (collectie FNM); Limosa 14: 124, 1941
29 november 1948, Eendenkooi bij Damwoude, *Dantumadeel*, Friesland; eerste-winter ♂, vondst (collectie FNM); Vanellus 1 (12): 4, 1948, Limosa 24: 107, 1951
23 oktober-2 november 1952, Eendenkooi Bakkerswaal, ten westen van Lekkerkerk, *Nederlek*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 27: 149, 1954, Limosa 58: 69, 1985 (foto)
25 augustus 1960, Eendenkooi H van Ballegooijen, Numansdorp, *Cromstrijen*, Zuid-Holland; ♂ eclipskleed, vondst (collectie ZMA); Limosa 35: 49-50, 1962
22 december 1962, Eendenkooi op Hofmansplaat (bij De Gijster), Brabantse Biesbosch, *Made en Drimmelen*, Noord-Brabant; adult ♂, vangst [geschonken

179 Monniksgier / Monk Vulture *Aegypius monachus*, Beneden-Leeuwen, Gelderland, 12 oktober 1948; NNM, april 1983 *(Arnoud B van den Berg)* **180** Dwergooruil / Eurasian Scops Owl *Otus scops*, Rotterdam, Zuid-Holland, 8 september 1890; NMR, januari 1986 *(Paul G Schrijvershof)* **181** Arendbuizerd / Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, Buiksloterham, Amsterdam-Noord, Noord-Holland, 12 december 1905 (boven) en Buizerd / Common Buzzard *Buteo buteo*, Velp, Gelderland, 28 oktober 1925 (onder); ZMA, juni 1987 *(Edward J van IJzendoorn)*

aan Artis, Amsterdam, Noord-Holland (S Braaksma pers meded 1995-96); leefde tot 1 juli 1965; vervolgens geschonken aan Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit van Utrecht, Utrecht, Utrecht, ten behoeve van sectie-onderzoek (L Koning pers meded 1995); vogel of resten ervan zijn niet bewaard gebleven]; van Erve et al (1967: 65), Limosa 45: 89, 1972

5 van 13 gevallen / 9 van 17 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

28 januari 1913, Eendenkooi bij Hasselt, *Hasselt*, Overijssel; vier (♂ en ♀ verzameld), vondst (collectie F K baron van Dedem, Heino, Overijssel; thans onbekend); Ardea 2: 76-77, 1913, Jaarber Club Ned Vogelkd 3: 21, 113

najaar 1956, Eendenkooi bij Brandwijk, *Graafstroom*, Zuid-Holland; ♂ en ♀, vangst; Limosa 32: 41, 1959

24 maart 1968, Bijlandse Waard, bij Tolkamer, *Rijnwaarden*, Gelderland; ♂; archief CDNA, Limosa 43: 40, 1970

7 april 1970, Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland; Limosa 45: 62, 1972

12-28 augustus 1971, Westlandse Waterleidingduinen, *Den Haag*, Zuid-Holland; ♂ eclipskleed; Limosa 45: 176-180, 1972, Limosa 46: 74, 1973

Amerikaanse Wintertaling / Green-winged Teal *Anas crecca carolinensis*

6 van 6 gevallen / 6 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:

28 april 1937, Dordtse Biesbosch, *Dordrecht*, Zuid-Holland; ♂; Limosa 35: 226-229, 1962, Limosa 37: 22, 1964

20 maart 1962, Groot Eiland, *Hulst*, Zeeland; ♂; Limosa 35: 226-229, 1962, Limosa 37: 22, 1964

11-14 april 1965, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♂; Limosa 40: 17, 1967

27 november 1965, Westlandse Waterleidingduinen, *Den Haag*, Zuid-Holland; ♂; Limosa 40: 17, 1967

31 maart-8 april 1971, Mokbaai, *Texel*, Noord-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 46: 74, 1973, Dijksen & Dijksen (1977: 60)

23-24 april 1977, Staartjeswaard, *Beuningen*, Gelderland; ♂; archief CDNA, Limosa 52: 221, 1979

Blauwvleugeltaling / Blue-winged Teal *Anas discors*

6 van 6 gevallen / 6 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:

24 oktober 1899, Eendenkooi bij Dokkum, *Dongeradeel*, Friesland; eerste-winter ♂, vondst (collectie ZMA); Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (6): 280-281, 1900

5-14 juni 1943, Amstelmeer, bij Van Ewijcksluis, *Wieringermeer*, Noord-Holland; ♂; archief CDNA, Ardea 33: 205, 1945

half januari 1956, Eendenkooi bij Vlijmen, *Vlijmen*, Noord-Brabant; ♂, vangst (verkocht aan onbekenden); Natuurhist Maandbl Limbg 45: 65-67, 1956 (foto), Limosa 30: 105, 1957

12 mei 1974, tussen Axel en Zwartenhoek, *Axel/Sas van Gent*, Zeeland; ♂, vondst (collectie ZMA); Limosa 50: 38, 1977, Buise & Tombeur (1988: 130-131)

21 juni-11 augustus 1974, Haagse Bos, *Den Haag*, Zuid-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 50: 38, 1977

22 januari 1977, Zuidpier, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 52: 221, 1979

Ringsnaveleend / Ring-necked Duck *Aythya collaris*

5 van 6 gevallen / 5 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:

15-23 maart 1959, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♂; Limosa 33: 1-5, 1960 (foto), Limosa 34: 192, 1961

15-19 maart 1961, Groot Eiland, *Hulst*, Zeeland; ♂; Wielewaal 27: 117-118, 1961, Limosa 36: 13, 1963

7 januari 1962, monding Verversingskanaal, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; ♂; Limosa 37: 24, 1964

8 november 1973, Paterswoldermeer, *Haren*, Groningen; ♂; archief CDNA, Limosa 48: 102, 1975

17 maart 1974, plas (langs IJssel), *Warnsveld*, Gelderland; ♂; archief CDNA, Limosa 50: 39, 1977

1 van 6 gevallen / 1 van 6 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:

5 maart 1962, Westerschelde, bij Braakmansluizen, *Terneuzen*, Zeeland; Giervalk 55: 459, 1965, Limosa 45: 63, 1972

Koningseider / King Eider *Somateria spectabilis*

1 van 2 gevallen / 1 van 3 exemplaren blijft aanvaardbaar:

31 mei 1975, Breehorn, bij Rinkeweelsdijk, Noordburen, *Wieringen*, Noord-Holland; ♂; Limosa 50: 40, 1977, Dutch Birding 4: 3, 1982 (foto), J Boshuizen pers meded 1996 voor exacte locatie

1 van 2 gevallen / 2 van 3 exemplaren is/zijn niet langer aanvaardbaar:

16 januari 1966, inham ten noorden van Thoornpolder, *Noord-Beveland*, Zeeland; twee ♂♂; Limosa 40: 6-7, 1967, Limosa 42: 43, 1969

Amerikaanse Zee-eend / Black Scoter *Melanitta americana*

3 van 3 gevallen / 3 van 3 exemplaren blijven aanvaardbaar:

26-28 december 1954, Brielse Maas (thans Brielse Meer), *Brielle*, Zuid-Holland; ♂ (levend waargenomen op 26 december, dood gevonden op 28 december), vondst (collectie NNM); Limosa 27: 150, 1954, Ardea 43: 132-134, 1955

2 november 1967, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; ♂, vangst (overleed 3 november) (collectie ZMA); Limosa 41: 19-20, 1968, Limosa 42: 43, 1969

19 november 1977, Oostvoornse Meer, *Westvoorne*, Zuid-Holland; ♂; Limosa 52: 222, 1979, Dutch Birding 2: 126-127, 1981

Brilzee-eend / Surf Scoter *Melanitta perspicillata*

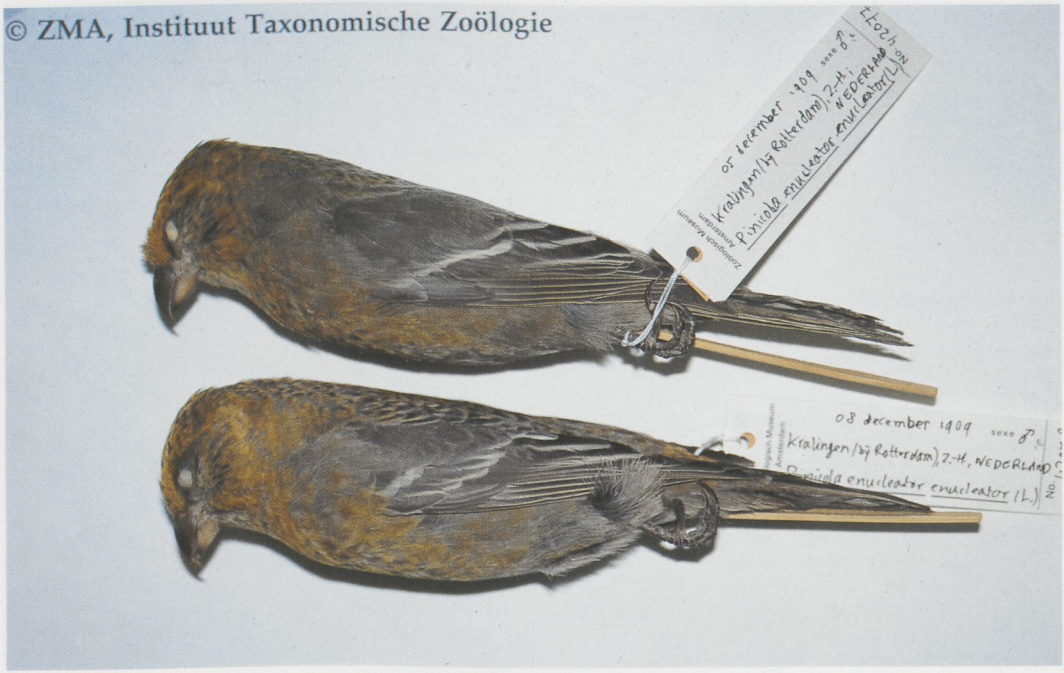
3 van 3 gevallen / 3 van 3 exemplaren blijven aanvaardbaar:

8 november 1914, strand Wijk aan Zee, *Beverwijk*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie NNM); Ardea 3: 131-132, 1914

182 Dunbekwulp / Slender-billed Curlew *Numenius tenuirostris*, Hallum, Friesland, 27 december 1889; ZMA, juni 1987 *(Edward J van IJzendoorn)* **183** Dunbekwulp / Slender-billed Curlew *Numenius tenuirostris*, Friesche Wadden, Friesland, 16 januari 1925; FNM, juni 1986 *(Edward J van IJzendoorn)* **184** Haakbekken / Pine Grosbeaks *Pinicola enucleator*, Rotterdam, Zuid-Holland, 5 december 1909 (boven) en 8 december 1909 (onder); ZMA, december 1995 *(Jan van der Laan)*

185 Siberische Lijster / Siberian Thrush *Zoothera sibirica*, Paterswolde, Drenthe, september 1853; NNM, augustus 1996 *(NNM, Leiden)* **186** Siberische Lijster / Siberian Thrush *Zoothera sibirica*, Noordwijk, Zuid-Holland, 1 oktober 1856 (boven), Bruine Lijster / Dusky Thrush *Turdus naumanni eunomus*, Veenwouden, Friesland, 20 november 1899 (midden) en Bruine Lijster / Dusky Thrush, IJsselmuiden, Overijssel, 20 februari 1955 (onder); ZMA, januari 1996 *(Jan van der Laan)*

14 november 1965, kust bij Renesse, *Westerschouwen*, Zeeland; ♂; Limosa 40: 20, 1967
14 april 1966, De Bollekamer, *Texel*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie EcoMare, De Koog, Texel, Noord-Holland); Pieper 5: 49, 1966, Limosa 42: 42, 1969

Witkopeend / White-headed Duck *Oxyura leucocephala*
4 van 8 gevallen / 5 van 10 exemplaren blijven aanvaardbaar:
maart 1851, Schollevaerseiland, *Ouderkerk aan den IJssel*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NMR); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 107, 1915, Vogels 1995 (4): 23, 1995 (foto)
27 november 1874, *Oostzaan*, Noord-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 133)
26-28 november en 10-11 december 1955, Westelijk Havenhoofd, Huizen, *Huizen*, Noord-Holland; twee; 12 februari-22 maart 1956, Amsterdam-Rijnkanaal, *Utrecht*, Utrecht, en De Diemen, *Diemen*, Noord-Holland; Ardea 43: 289-292, 1955, Limosa 29: 104, 1956, Limosa 30: 108, 1957, Limosa 30: 118-120, 1957
26 januari-7 maart 1965, Het Nieuwe Diep, Amsterdam-Zeeburg, *Amsterdam*, Noord-Holland; Limosa 38: 200-201, 1965 (foto), Limosa 40: 20, 1967
4 van 8 gevallen / 5 van 10 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
23 november 1913, De Stuurop, Kampereiland, *Kampen*, Overijssel; ♀, vondst (collectie H J Rozendaal, Arnhem, Gelderland; thans onbekend); Ardea 3: 19, 1914
30 november 1942, haven van Huizen, *Huizen*, Noord-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 30: 108, 1957
24-25 oktober 1965, *Bemmel*, Gelderland; twee (♂ en eerste-winter ♀); Limosa 40: 20, 1967
26 november 1965, Veluwemeer, *Dronten*, Flevoland; ♂; Limosa 40: 20, 1967

Grijze Wouw / Black-shouldered Kite *Elanus caeruleus caeruleus*
1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren blijft aanvaardbaar:
31 mei 1971, *Zeewolde* (bij Harderwijk, Gelderland), Flevoland; Limosa 46: 77, 1973, Limosa 46: 93-94, 1973 (foto)
1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
9 maart 1969, Platvoet, *Deventer*, Overijssel; Limosa 45: 69, 1972

Witbandzeearend / Pallas's Fish Eagle *Haliaeetus leucoryphus*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
12 oktober 1976, Kleuterweg bij brug over Barneveldse Beek (ten zuidwesten van Barneveld), *Barneveld*, Gelderland; adult; archief CDNA, Limosa 51: 140, 1978, Dutch Birding 2: 6-7, 1980 (foto), Limosa 54: 21, 1981

Vale Gier / Griffon Vulture *Gyps fulvus fulvus*
4 van 8 gevallen / 9 van 13 exemplaren blijven aanvaardbaar (aanvaarde gevallen met foto in Dutch Birding 17: 135, 138, 1995):
10 juni 1904, Dinteloord, *Dinteloord en Prinsenland*, Noord-Brabant; ♂, vondst (collectie Natuurhistorisch en Vogelmuseum 'Instituut St Louis', Oudenbosch, Noord-Brabant); Snouckaert van Schauburg (1908: 63)
enige dagen vóór 20 juni 1930, Twijzel, *Achtkarspelen*, Friesland; onvolwassen, vondst (collectie NNM); Org Club Ned Vogelkd 3: 151-152, 1930
4 oktober 1944, Wijbos en Rooise Dijk, *Schijndel*, Noord-Brabant; zes (drie geschoten door Engelse militairen), vondst (twee in collectie Restaurant Sterrenbosch, Beek, Gelderland; wegens slechte staat weggegooid begin jaren 1990, en één in collectie Natuurhistorisch Museum, Milieu Educatie Centrum, Eindhoven, Noord-Brabant); Zwerver 15: 98, 1955, Limosa 35: 165, 1962, Dutch Birding 17: 136-138, 1995
30-31 juli 1975, Oudega, *Smallingerland*, Friesland (30 juli), en Wommels, *Littenseradiel*, Friesland (31 juli); Leeuwarder Courant van 1 augustus 1975 (foto), Limosa 50: 41, 1977 (cf van der Ploeg et al (1976: 317): 30 juli 1975, Nijega, *Smallingerland*; 31 juli 1975, Wommels, *Littenseradiel*; 2 augustus 1975, Mokkebank, Laaxum, *Nijefurd*, Friesland)
4 van 8 gevallen / 4 van 13 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
weinige jaren vóór 1829, heide bij Amersfoort, *Amersfoort*, Utrecht; òf *Ermelo*, Gelderland; vondst (skelet collectie NNM); Herklots (1866: 519), Eykman et al (1941: 492)
tweede helft april 1922, Breskens, *Oostburg*, Zeeland; vondst (privécollectie; thans onbekend); Ardea 12: 4, 1923
1 mei 1955, Someren-Eind, *Someren*, Noord-Brabant; Limosa 29: 48-49, 1956
5 maart 1978, Steile Bank, Oudemirdum, *Gaasterlân-Sleat*, Friesland; archief CDNA, Limosa 53: 29, 1980

Monniksgier / Monk Vulture *Aegypius monachus*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
12 oktober 1948, Beneden-Leeuwen, *West Maas en Waal*, Gelderland; ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 43: 175-176, 1955, Limosa 29: 49, 1956; Br Birds 87: 618-619, 1994 (foto)

Slangenarend / Short-toed Eagle *Circaetus gallicus*
3 van 15 gevallen / 3 van 17 exemplaren blijven aanvaardbaar:
half november 1907, *Oldebroek*, Gelderland; vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 72)
27 oktober 1959, Bocht fan Molkwar, Molkwerum, *Nijefurd*, Friesland; vangst (daarna losgelaten); Dutch Birding: 12: 70-71, 1990 (foto), Dutch Birding 13: 44, 1992; dit geval werd pas in 1989 bekend na bestuderen van oude dia's
2 juni 1979, Wijdenes, *Venhuizen*, Noord-Holland; ♂, vangst (overleed op 5 juni 1979 in Vogelcentrum De

187 Wilgengors / Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola*, Rottumerplaat, Groningen, 15 juli 1977 *(A Veenstra)* **188** Witbandkruisbek / Two-barred Crossbill *Loxia leucoptera*, Tongeren, Gelderland, 29 december 1972 *(Kees Terpstra)* **189** Rosse Gors / Chestnut Bunting *Emberiza rutila*, Wassenaar, Zuid-Holland, 5 november 1937; NNM, september 1987 *(Edward J van IJzendoorn)* **190** Kleine Sprinkhaanzanger / Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata*, Haamstede, Zeeland, 11 december 1912; NNM, september 1987 *(Edward J van IJzendoorn)* **191** Bruinkeelortolaan / Cretzschmar's Bunting *Emberiza caesia*, Overveen, Noord-Holland, 11 oktober 1859; NNM, april 1996 *(NNM, Leiden/Jan van der Laan)* **192** Dunbekwulp / Slender-billed Curlew *Numenius tenuirostris*, Spaarndam, Noord-Holland, 5 december 1856; NNM, juni 1987 *(Edward J van IJzendoorn)*

Horst, Bergen, Noord-Holland) (collectie ZMA); Dutch Birding 1: 100-101, 1980 (foto), Limosa 54: 21, 1981

12 van 15 gevallen / 14 van 17 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

eerste helft september 1838, Rotterdam-Charlois, *Rotterdam*, Zuid-Holland; vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 72)

najaar 1848, *Nieuwerkerk aan den IJssel*, Zuid-Holland; vondst (collectie NMR); Snouckaert van Schauburg (1908: 72)

tweede helft oktober 1877, *Vlijmen*, Noord-Brabant; twee (één ♂ verzameld), vondst (privécollectie; thans onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 72)

winter 1962-63, Lauwerszee, Friesland; vangst (overleed enige tijd later) (privécollectie); Limosa 41: 69-70, 1968, Limosa 42: 48, 1969

22-23 augustus 1968, Montferland, *Bergh*, Gelderland; Limosa 45: 70, 1972, Dutch Birding 3: 38-45, 1981

4 augustus 1970, Knardijk, *Lelystad/Zeewolde*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 44: 190-191, 1971, Limosa 45: 70, 1972, Dutch Birding 3: 38-45, 1981

30 mei 1971, Amerongse Berg, *Amerongen*, Utrecht; archief CDNA, Limosa 46: 78, 1973, Dutch Birding 3: 38-45, 1981

7 oktober 1972, Vogelweg/Knardijk, *Lelystad/Zeewolde*, Flevoland; twee; archief CDNA, Limosa 47: 38, 1974, Dutch Birding 3: 38-45, 1981

14 oktober 1972, Amsterdamse Waterleidingduinen, bij Vogelenzang, *Bloemendaal*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 47: 38, 1974, Dutch Birding 3: 38-45, 1981

28 september 1975, Naarden, *Naarden*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 43, 1977, Dutch Birding 3: 38-45, 1981

14 april 1976, Bussumerheide, *Hilversum*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 51: 140, 1978, Dutch Birding 3: 38-45, 1981

22 mei 1976, Baarn, *Baarn*, Utrecht; archief CDNA, Limosa 51: 140, 1978, Dutch Birding 3: 38-45, 1981

Volgend geval (1 exemplaar) van na 1 januari 1980 is niet langer aanvaardbaar:

14 juni 1980, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; Dutch Birding 2: 56-57, 1980, Dutch Birding 3: 38-45, 1981, Limosa 54: 130, 1981

Steppekiekendief / Pallid Harrier *Circus macrourus*

5 van 19 gevallen / 5 van 19 exemplaren blijven aanvaardbaar:

23 april 1866, duinen Noordwijk, *Noordwijk*, Zuid-Holland; onvolwassen ♀, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 65)

23 augustus 1935, Werkhoven, *Bunnik*, Utrecht; juveniel ♂, vondst (collectie ZMA); Org Club Ned Vogelkd 8: 107-110, 1935

26 augustus 1935, Werkhoven, *Bunnik*, Utrecht; juveniel ♀, vondst (collectie NNM); Org Club Ned Vogelkd 8: 107-110, 1935

1 mei 1939, *Margraten*, Limburg; eerste-zomer ♂, vondst (collectie NNM); Limosa 12: 170-171, 1939, Hens (1965: 244)

12 september 1952, Vogeltrekstation Texel, Loosduinen, *Den Haag*, Zuid-Holland; eerste-winter, ringvangst; Ardea 42: 218-221, 1954, Limosa 27: 146, 1954

14 van 19 gevallen / 14 van 19 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

30 juli 1902, Doetinchem (in tuin), *Doetinchem*, Gelderland; juveniel ♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 65) (onjuist gedetermineerde Grauwe Kiekendief *C pygargus*)

24 juli 1906, *Wageningen*, Gelderland; juveniel ♀, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 65) (onjuist gedetermineerde Grauwe Kiekendief)

10 augustus 1910, *Amersfoort*, Utrecht; vondst (collectie onbekend); Jaarber Club Ned Vogelkd 1: 13, 1911

10 februari 1947, duinen Wassenaar, *Wassenaar*, Zuid-Holland; adult ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 32: 48, 1959 (onjuist gedetermineerde Blauwe Kiekendief *C cyaneus*)

17 februari 1958, Leemkuilen, Stiphout, *Helmond*, Noord-Brabant; adult ♂; Limosa 33: 28, 1960

4 mei 1958, Vliegveld Venlo, *Venlo*, Limburg; adult ♂; Natuurhist Maandbl Limburg 47: 82, 1958, Limosa 33: 28, 1960, Hens (1965: 244)

19 april 1959, Knardijk, *Lelystad*, Flevoland; adult ♂; Limosa 34: 199, 1961

25 oktober 1959, Knardijk, *Lelystad*, Flevoland; ♀; Limosa 34: 199, 1961

11 mei 1961, Kamperhoek, *Dronten*, Flevoland; onvolwassen ♂; Limosa 36: 19, 1963

21-22 mei 1961, Vliegveld Venlo, *Venlo*, Limburg; onvolwassen; Limosa 36: 19, 1963

6 augustus 1961, Kamperhoek, *Dronten*, Flevoland; juveniel ♂; Limosa 36: 19, 1963

22 oktober 1966, Strabrechtse Heide (grenzend aan Kreijl), *Heeze*, Noord-Brabant; adult ♂; Limosa 40: 141-142, 1967, Commissie Nederlandse Avifauna (1970: 26)

25 november-17 december 1978, Wassenaarse Slag, *Wassenaar*, Zuid-Holland; eerste-winter; Dutch Birding 1: 102-103, 1980, Limosa 53: 29, 1980

12 juni 1979, *Almere*, Flevoland; adult ♂; archief CDNA, Limosa 54: 21, 1981

Russische Havik / Russian Goshawk *Accipiter gentilis buteoides*

2 van 2 gevallen / 2 van 2 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

1857, Noordzee (binnengebracht te Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland), eerste-winter ♀ (collectie ZMA, exacte plaats (Nederland?) en datum ontbreken); Ardea 34: 246-248, 1946 (foto)

5 december 1857, Overveen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; eerste-winter ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 37: 167-169, 1949. Hoeveelheid lichte vlekken op bovenzijde valt binnen variatie van ondersoort *A g gentilis*; met name vogels in Noord-Europa kunnen zoveel lichte vlekken vertonen (Dick Forsman in litt 1996).

Siberische Sperwer / Siberian Sparrowhawk *Accipiter nisus nisosimilis*

3 van 3 gevallen / 3 van 3 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

9 december 1912, Haamstede, *Westerschouwen*, Zeeland; eerste-winter ♂, vondst (collectie NNM); Ardea 50: 117, 1962

20 februari 1919, Koudekerke, *Valkenisse*, Zeeland; eerste-winter ♂, vondst (collectie NNM); Ardea 50: 117, 1962

25 november 1963, kampeerterrein (langs IJsselmeerkust), *Huizen*, Noord-Holland; eerste-winter ♀, vondst (collectie ZMA); Mededbl K Ned Natuurhist Ver Vogelwerkgr Amsterdam 2 (3): 5, 1964, Limosa 38: 36, 1965, Limosa 38: 97-98, 1965.

De vogel van 1963 had een staartlengte van 190 mm, hetgeen 3 mm boven de maximum maat van Sperwer *A n nisus* is (cf Cramp & Simmons (1980: 168) maar binnen de maten genoemd in Forsman (1993: 94). De eerste twee vogels hadden een vleugellengte van respectievelijk 217 en 214 mm, hetgeen boven de maximum maat van Sperwer ligt (cf Cramp & Simmons 1980: 168). De CDNA is echter van mening dat vogels met een dergelijke vleugellengte niet uitsluitend tot Siberische Sperwer hoeven te behoren maar abnormaal grote Sperwers kunnen zijn.

Arendbuizerd / Long-legged Buzzard *Buteo rufinus rufinus*

1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren blijft aanvaardbaar:

12 december 1905, Buiksloterham, Buiksloot, Amsterdam-Noord, *Amsterdam*, Noord-Holland; ♂, vangst (leefde tot 23 januari 1909 in Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 67), Gierzwaluw 33, 116-117, 1995 (foto)

1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:

28 oktober 1925, Velp, *Rheden*, Gelderland; ♀, vondst (collectie ZMA); Ardea 32: 283-284, 1944 (onjuist gedetermineerde Buizerd *B buteo*)

Schreeuwarend / Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina pomarina*

4 van 16 gevallen / 4 van 17 exemplaren blijven aanvaardbaar:

2 mei 1855, Het Loo, *Apeldoorn*, Gelderland; ♀, vangst (leefde nog 1 jaar in Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (skelet collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 68-69)

5 november 1892, Boshoven, *Weert*, Limburg; vondst (collectie Missiemuseum Steyl, Steyl, Limburg); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 97, 1915, Natuurhist Maandbl Limbg 39: 90, 1950 (foto); Hens (1965: 231)

23 juni 1896, 't Jagershuis, *Wehl*, Gelderland; ♀, vondst (collectie ZMA); Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (5): 47, 1897

3 juli 1912, Eerde, *Ommen*, Overijssel; adult ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 1: 99, 1912

12 van 16 gevallen / 13 van 17 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

november 1850, Rockanje, *Westvoorne*, Zuid-Holland; vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 69)

c 1870, Strijp, *Eindhoven*, Noord-Brabant; ♂, vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 68-69)

2 juli 1890, *Velsen*, Noord-Holland; ♀, vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 69)

30 maart 1899, *Zandvoort*, Noord-Holland; ♀, vondst (collectie onbekend); Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (6): 271-272, 1900

1914, *Zevenaar*, Gelderland, of Heuven, *Wisch*, Gelderland; vondst (collectie onbekend); Ardea 16: 52, 1927

februari 1934, *Apeldoorn*, Gelderland; ♀, vondst (collectie NMR, gestolen 9 juli 1980); Org Club Ned Vogelkd 8: 62, 1935

18-19 april 1947, *Budel/Weert*, Noord-Brabant/Limburg; één op 18 april, twee op 19 april, mogelijk ♂ en ♀; Natuurhist Maandbl Limbg 39: 87-93, 1950, Limosa 24: 104, 1951, Hens (1965: 231)

17 april 1949, *Terschelling*, Friesland; Ardea 37: 193, 1949

20 april 1968, *Den Haag*, Zuid-Holland; Limosa 43: 43, 1970

24 april 1970, Heuvel, Amsterdamse Bos, *Ouder-Amstel*, Noord-Holland; Limosa 45: 67, 1972

14 juli 1974, Visarendweg (thans Visarenddreef), Lelystad, *Lelystad*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 50: 41, 1977

22 mei 1976, Knardijk (3 km ten zuidoosten van kruising met Vogelweg), *Zeewolde*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 51: 140, 1978

Bastaardarend / Spotted Eagle *Aquila clanga*

14 van 29 gevallen / 14 van 29 exemplaren blijven aanvaardbaar:

27 oktober 1891, Schoonheten, *Raalte*, Overijssel; eerste-winter ♀, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 70)

26 oktober 1907, Roekel, *Ede*, Gelderland; eerste-winter ♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 70)

2 november 1907, Haamstede, *Westerschouwen*, Zeeland; eerste-winter ♀, vondst (collectie Slot Haamstede, Haamstede, Zeeland); Snouckaert van Schauburg (1908: 70)

november 1907 (etiket ZMA 'december 1907'), Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; eerste-winter ♂, vangst (leefde nog enige tijd in Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 70)

7 juni 1911, Beetsterzwaag, *Opsterland*, Friesland; eerste-winter ♀, vondst (collectie ZMA); Ardea 1: 38, 1912, Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 97, 1915

19 oktober 1915, Vlaardinger Ambacht, *Vlaardingen*, Zuid-Holland; eerste-winter ♂, vondst (collectie NNM); Ardea 5: 95, 1916

13 mei 1918, Windesheim, *Zwolle*, Overijssel; onvol-

wassen ♂, vondst (collectie NNM); Ardea 7: 134, 1918
5 november 1928, duinen Noordwijkerhout, *Noordwijk*, Zuid-Holland; eerste-winter ♂, vondst (collectie ZMA); Org Club Ned Vogelkd 2: 175, 1929
3 november 1943, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster*, Zuid-Holland; eerste-winter; Ardea 33: 208, 1945
18 juli 1959, Lettele, *Diepenveen*, Overijssel; onvolwassen, vondst (collectie BNM); Limosa 34: 198, 1961
5 februari 1961, Noordhollands Duinreservaat, bij Bakkum, *Castricum*, Noord-Holland; eerste-winter; Limosa 36: 17, 1963 (foto)
24 oktober-28 november 1964, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Zandvoort/Noordwijk*, Noord-Holland/Zuid-Holland; eerste-winter; Limosa 39: 50-51, 1966
10 februari 1968, Herwijnen, *Lingewaal*, Gelderland; eerste-winter ♀, vondst (verkeersslachtoffer) (collectie H van Zee, Gelderland); Limosa 45: 67, 1972
15 mei 1976, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen; adult; archief CDNA, Limosa 51: 140, 1978

15 van 29 gevallen / 15 van 29 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

1 november 1907, Ressen, *Bemmel*, Gelderland; eerste-winter ♀, vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 70)
2 november 1907, oostelijk deel van Gelderland; eerste-winter ♂, vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 70)
c 1912, Sint Annaparochie, *Het Bildt*, Friesland; vondst (collectie FNM); Limosa 27: 146, 1954
18 augustus 1919, De Raaphorst, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie Kasteel Duivenvoorde, Voorschoten, Zuid-Holland; thans onbekend); Ardea 9: 3, 1920
november 1920, provincie Utrecht; vondst (collectie onbekend); van Oordt & Verwey (1925: 24)
14 februari 1948, Nuenen, *Nuenen, Gerwen en Nederwetten*, Noord-Brabant; onvolwassen; Limosa 25: 158-159, 1952
3 januari 1954, *Noordoostpolder* (ten westen van Kuinre, Overijssel), Flevoland; onvolwassen; Limosa 27: 146, 1954
2 februari 1957, Polder Bolgerijen, *Vianen*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 32: 46, 1959
9 oktober 1960, tussen Houtribsluizen en Kamperhoek, *Lelystad/Dronten*, Flevoland; adult; Limosa 34: 284, 1961, Limosa 35: 55, 1962
17 februari 1961, Meerburgwatering, ten zuidoosten van Leiden (c 100 m van A4), *Leiden/Zoeterwoude*, Zuid-Holland; adult; Limosa 36: 17, 1963
26 oktober 1961, Polder Bolgerijen, *Vianen*, Zuid-Holland; eerste-winter; Limosa 36: 17, 1963
15 maart 1963, Bonkendijk, *Renkum*, Gelderland; onvolwassen; Limosa 38: 35, 1965, Leys et al (1993: 127)
1 november 1966, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; adult; Limosa 42: 45, 1969
27 februari 1977, vanaf veerboot Kruiningen-Perkpolder, *Hontenisse/Reimerswaal*, en Veerse Meer, *Goes/Noord-Beveland*, Zeeland; onvolwassen; Limosa 52: 223, 1979; Wielewaal 44: 20-21, 1979
19 oktober 1979, Wageningen (boven Rijnsteeg 8-15c), *Wageningen*, Gelderland; eerste-winter; archief CDNA, Limosa 54: 130, 1981

Steppearend / Steppe Eagle *Aquila nipalensis orientalis*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:

8 mei 1967, Van Dunnépolder, Biervliet, *Terneuzen*, Zeeland; onvolwassen; Limosa 43: 43, 1970, Limosa 46: 233-238, 1973 (foto), Buise & Tombeur (1988: 155) (aanvankelijk als Schreeuwarend *A pomarina* gedetermineerd, cf Vogeljaar 16: 494, 1968, Limosa 42: 45, 1969)

Steenarend / Golden Eagle *Aquila chrysaetos chrysaetos*
9 van 35 gevallen / 9 van 36 exemplaren blijven aanvaardbaar:

12 december 1900, Lippenhuizen, *Opsterland*, Friesland; eerste-winter ♀, vangst (leefde tot 20 november 1901 in Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (collectie ZMA); Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (7): 37, 1901
7 december 1908, Oudeschoot, *Heerenveen*, Friesland; ♀, vondst (collectie FNM); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 96, 1915
eind september 1922, *Vianen*, Zuid-Holland; eerste-winter ♀, vondst (collectie NNM); van Oort (1926: 59), cf Ardea 12: 5, 1923
10 april 1944, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♀, vondst (geschoten door Duitse militair) (collectie NNM); Ardea 34: 384, 1946
23 november 1946, *Beilen*, Drenthe; vondst (collectie NNM); Ardea 38: 80, 1950, cf Ardea 35: 253-254, 1947, Limosa 27: 146, 1954
31 oktober 1953, Marterbos, *Eibergen*, Gelderland; eerste-winter, vondst (collectie NME); Limosa 27: 145, 1954 (foto)
24 april 1975, Zuidwolde, *Bedum*, Groningen; onvolwassen; archief CDNA, Limosa 50: 41, 1977
18 juli 1978, De Groote Peel (Astense en Groote Peel, 'twee kilometer onder Meyel'), *Asten/Nederweert*, Noord-Brabant/Limburg; onvolwassen; archief CDNA, Limosa 53: 29, 1980
31 december 1978-18 april 1979, Robbenoordbos, *Wieringermeer*, Noord-Holland; eerste-winter; Dutch Birding 1: 15-17, 1979 (foto), Limosa 54: 21, 1981

26 van 35 gevallen / 27 van 36 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

februari 1851, De Paauw, *Wassenaar*, Zuid-Holland; vondst (collectie Broers, Zuid-Holland; voorwerp door mot verteerd); Snouckaert van Schauburg (1908: 68), Eykman et al (1941: 435-436)
enige jaren na 1851, *Groningen*, Groningen; vondst (collectie onbekend); van Oort (1926: 59)
tussen 1850 en 1853, Katerveer, *Zwolle*, Overijssel; vondst (collectie Museum, Zwolle, Overijssel; thans onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 68)
25 november 1881, Vollenhove, *Brederwiede*, Overijssel; ♂, vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 68)
22 november 1916, Noordlaren, *Haren*, Groningen;

onvolwassen ♂, vondst (collectie onbekend); Jaarber Club Ned Vogelkd 7: 18, 1917

29 oktober 1924, Noordhollands Duinreservaat, *Bergen*, Noord-Holland; Ardea 15: 104, 1926

31 oktober 1934, Bloemendaal aan Zee, *Bloemendaal*, Noord-Holland, vliegend over zeereep via Zandvoort, *Zandvoort*, Noord-Holland naar Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; adult; Org Club Ned Vogelkd 7: 189, 1934 (waarnemer volgde over strand per motorfiets)

vóór 1938, tussen Goirle en Hilvarenbeek, *Goirle/Hilvarenbeek*, Noord-Brabant; vondst (collectie onbekend); Zwerver 10: 196, 1938, Limosa 45: 89, 1972

winter 1938-39, *Hulst*, Zeeland; vondst (collectie onbekend); Limosa 45: 67, 1972

29 februari 1948, Verdronken Land van Saeftinge, *Hulst*, Zeeland; eerste-winter; Giervalk 46: 160, 1956, Limosa 30: 96, 1957

3 juni 1955, *Schiermonnikoog*, Friesland; onvolwassen; Wiek Sneb 3: 37, 1955, Commissie Nederlandse Avifauna (1962: 29)

13 september 1958, Amsterdamse Waterleidingduinen, bij Vogelenzang, *Bloemendaal*, Noord-Holland; Vogeljaar 6: 76, 1958, Limosa 33: 26, 1960

30 mei-6 juni 1963, Den Haag, *Den Haag* (30 mei) en Meijendel, *Wassenaar* (1 en 6 juni), Zuid-Holland; adult; Limosa 37: 192-193, 1964, Limosa 38: 35, 1965

12 december 1963, Gaast en Piaam, *Wûnseradiel*, Friesland; adult; Limosa 38: 35, 1965

15 december 1963, haven van Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; onvolwassen; Limosa 38: 35, 1965

24 september 1964, Vogelringstation Meijendel, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; twee; Limosa 39: 50, 1966

26 december 1965, Drienerlo, *Hengelo*, Overijssel; eerste-winter; Limosa 40: 24, 1967

29 oktober 1966, Boswachterij Schoorl, *Schoorl*, Noord-Holland; winter; Pieper 5: 124, 1966, Limosa 42: 45, 1969

6 mei 1967, Esmeer, Fochteloërveen, *Norg*, Drenthe; Limosa 42: 138, 1969, van Dijk & van Os (1982: 134)

25 mei 1969, *Lelystad*, Flevoland; Limosa 45: 67, 1972

7 juli 1969, Kotten, *Winterswijk*, Gelderland; Limosa 45: 67, 1972

16-18 juli 1969, Strabrechtse Heide, *Heeze*, Noord-Brabant; archief CDNA, Limosa 46: 76, 1973

17 januari 1970, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; Limosa 45: 67, 1972

13 januari 1972, Veluwemeer, *Dronten*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 47: 37, 1974 (waarneming is terug te voeren op registratiefout; geval betreft Zeearend *Haliaeetus albicilla*, cf Vogeljaar 20: 53, 1974)

19 februari 1972, De Hoge Veluwe, *Ede*, Gelderland; eerste-winter; archief CDNA, Limosa 47: 37, 1974

12-14 augustus en 15-18 oktober 1973, *Schiermonnikoog*, Friesland; eerste-winter; archief CDNA, Limosa 48: 104, 1975

Havikarend / Bonelli's Eagle *Hieraaetus fasciatus fasciatus*

1 van 3 gevallen / 1 van 3 exemplaren blijft aanvaardbaar:

24 januari 1958, Breedenbroek, *Gendringen*, Gelderland; eerste-winter ♂, vondst (collectie T J Tiemens, Gendringen, Gelderland; thans onbekend); Limosa 32: 107-110, 1959 (foto), Limosa 33: 26, 1960

2 van 3 gevallen / 2 van 3 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

9 september-27 oktober (waarschijnlijk tot 4 november) 1967, De Groote Peel, *Nederweert*, Limburg; onvolwassen; Limosa 41: 21-26, 1968, Limosa 42: 45, 1969

4-16 november 1978, Oostvaardersdijk, *Almere*, Flevoland; onvolwassen; Dutch Birding 1: 46-50, 1979 (foto), Limosa 53, 29, 1980

IJslands Smelleken / Icelandic Merlin *Falco columbarius subaesalon*

6 van 6 gevallen / 6 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:

17 oktober 1854, duinen Noordwijk, *Noordwijk*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie ZMA); Eykman et al (1941: 426), Ardea 50: 118, 1962

26 november 1866, Neethof, Santpoort, *Velsen*, Noord-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 50: 118, 1962

31 oktober 1894, Zwanenwater (etiket NNM 'Vogelenwater'), *Zijpe*, Noord-Holland; vondst (collectie NNM); Ardea 50: 118, 1962

25 januari 1908, *Texel*, Noord-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Eykman et al (1941: 426), Ardea 50: 118, 1962

8 oktober 1927, *Sliedrecht*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NME); Eykman et al (1941: 426), Ardea 50: 118, 1962

9 oktober 1950, Woudsend, *Wymbritseradiel*, Friesland; adult ♀, vondst (collectie FNM); Limosa 34: 17, 1961, Limosa 35: 57, 1962, Ardea 50: 118, 1962

Giervalk / Gyr Falcon *Falco rusticolus*

4 van 9 gevallen / 4 van 9 exemplaren blijven aanvaardbaar:

16 oktober 1849, *Noordwijk*, Zuid-Holland; eerste-winter ♂, donkere vorm, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 74)

3 december 1864, duinen Zandvoort, *Zandvoort*, Noord-Holland; eerste-winter ♂, donkere vorm, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 74)

8 december 1900, Velp, *Rheden*, Gelderland; eerste-winter ♂, donkere vorm, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 75)

7 december 1909, *Rijsbergen*, Noord-Brabant; eerste-winter ♀, witte vorm, vondst (collectie NNM); Notes Leyden Mus 32: 176, 205-206, 1910 (foto) (volgens E D van Oort, toenmalige conservator NNM, ♂; maten wijzen echter op ♀; cf Cramp & Simmons (1980: 360); dit was tevens bevinding van betreffende preparateur)

5 van 9 gevallen / 5 van 9 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
vóór 1866, provincie Groningen; vondst (collectie GNM, verbrand in 1906); Herklots (1866: 418)
vóór 1866, Friesland; vondst (collectie GNM, verbrand in 1906); Herklots (1866: 418)
november 1870, Beetsterzwaag, *Opsterland*, Friesland; vondst (collectie onbekend); Albarda (1884: 24)
15 februari 1878, Westerschelde, Zeeland; vondst (collectie onbekend); Tijdschr Ned Dierkd Ver 1 (4): cxx, 1879
22 november 1923, Hooghalen, *Beilen*, Drenthe; eerste-winter ♀, vondst (collectie A M van Dusseldorp, Hooghalen, Drenthe; thans onbekend); van Oort (1926: 73)

Oostelijke Kraagtrap / Macqueen's Bustard *Chlamydotis (undulata) macqueenii*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
10 december 1850, *Zeist*, Utrecht; adult ♂, vondst (collectie NNM); Notes Leyden Mus 30: 167, 1908

Renvogel / Cream-coloured Courser *Cursorius cursor cursor*
1 van 6 gevallen / 1 van 15 exemplaren blijft aanvaardbaar:
18 oktober 1933, zeereep tussen IJmuiden en Zandvoort, *Velsen/Bloemendaal/Zandvoort* (etiket ZMA 'Elswoudsduin'), Noord-Holland; vondst (collectie ZMA); Ardea 23: 95-96, 1934
5 van 6 gevallen / 14 van 15 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
c 1850, *'s-Graveland*, Noord-Holland (Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 111, 1915), of enige jaren vóór 1852, *Amsterdam*, Noord-Holland (Herklots 1853: 84; van Oordt 1928: 61), vondst (collectie ZMA)
1858, *Zwijndrecht*, Zuid-Holland; vondst (collectie onbekend); Tijdschr Ned Dierkd Ver 1 (4): 86, 1879
zomer 1876, Oirschotse Heide, *Oirschot*, Noord-Brabant; vondst (collectie NMM); Snouckaert van Schauburg (1908: 92), Ardea 30: 121, 1941
30 november 1909, Faan, bij Niekerk, *Grootegast*, Groningen; ♂, vondst (collectie Verstegeren of I van Stegeren, Groningen, Groningen; thans onbekend); Jaarb Ned Ornithol Ver 7: 54, 1910, Levende Nat 32: 299, 1928
12 september 1969, De Hamert, *Bergen*, Limburg; 10; Natuurhist Maandbl Limbg 58: 176-180, 1969, Limosa 45: 75, 1972

Vorkstaartplevier / Collared Pratincole *Glareola pratincola pratincola*
4 van 5 gevallen / 5 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar (cf vorkstaartplevier *G pratincola/nordmanni*):
24 juli 1892, Het Meer, bij Engelen, *Den Bosch*, Noord-Brabant; vondst (collectie Natuurhistorisch en Vogelmuseum 'Instituut St Louis', Oudenbosch, Noord-Brabant); Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (4): 27-28, 1893-1894, Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 111, 1915
3 november 1959, *Axel*, Zeeland; eerste-winter, vondst (collectie NNM); Giervalk 50: 193, 1960, Limosa 34: 205, 1961
31 oktober-3 november 1963, Nulde, *Putten*, Gelderland; Limosa 38: 45, 1965
11-12 maart 1965, twee (11 maart) en één (12 maart), *Wateringen*, Zuid-Holland; Limosa 40: 35, 1967
1 van 5 gevallen / 1 van 6 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
3 november 1900, Hedikhuizen, *Heusden*, Noord-Brabant; adult ♀ winterkleed, vondst (collectie Natuurhistorisch en Vogelmuseum 'Instituut St Louis', Oudenbosch, Noord-Brabant); Snouckaert van Schauburg (1908: 92) (onjuist gedetermineerde Steppevorkstaartplevier *G nordmanni*)

Steppevorkstaartplevier / Black-winged Pratincole *Glareola nordmanni*
9 van 9 gevallen / 12 van 12 exemplaren blijven aanvaardbaar (cf vorkstaartplevier *G pratincola/nordmanni*):
3 november 1900, Hedikhuizen, *Heusden*, Noord-Brabant; adult ♀ winterkleed, vondst (collectie Natuurhistorisch en Vogelmuseum 'Instituut St Louis', Oudenbosch, Noord-Brabant); Snouckaert van Schauburg (1908: 92) (eerst als Vorkstaartplevier *G pratincola* gedetermineerd, pas in 1987 als Steppevorkstaartplevier *G nordmanni*; datum waarop Vorkstaart- en Steppevorkstaartplevier in bovengenoemde collectie waren verzameld staat niet vermeld op etiket maar beschrijving in Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (4): 27-28, 1893-1894 van eerstgenoemde en (winter)kleed van laatstgenoemde waren voldoende om uit te maken welk geval welke soort betrof)
24 september 1927, Zuiderzeestrand ter hoogte van De Voorst, Vollenhove, *Brederwiede*, Overijssel; eerste-winter ♀, vondst (collectie ZMA); Ardea 16: 137-138, 1927 (foto)
28 augustus 1954, Groene Strand, De Beer, *Rotterdam*, Zuid-Holland; Ardea 42: 343-345, 1954, Limosa 27: 153, 1954
27 mei 1958, Amstelveense Weg, Amsterdam-Buitenveldert, *Amsterdam*, Noord-Holland; archief CDNA, Vogeljaar 6: 55, 1958, Gierzwaluw 33: 118, 1995
5 augustus 1965, opspuitterreinen bij Axel, *Axel*, Zeeland; Limosa 39: 141-143, 1966, Limosa 40: 35, 1967
16 augustus 1966, Knardijk, ter hoogte van kilometerpaal 17.5, *Lelystad*, Flevoland; Limosa 40: 142-143, 1967, Limosa 42: 55, 1969
6 juni 1971, Knardijk, *Lelystad*, Flevoland; twee; archief CDNA, Limosa 46: 81, 1973
3-4 en 9-10 september 1972, twee (3-4 september) en drie (9-10 september), Knardijk, *Lelystad*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 47: 41, 1974
16 juni-10 juli 1977, 't Bovenwater, Knardijk en Torenvalkweg, *Lelystad*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 52: 224, 1979

vorkstaartplevier / pratincole *Glareola pratincola/nordmanni*
3 van 3 gevallen / 3 van 3 exemplaren blijven aanvaardbaar:
30 mei 1949, De Slufter, *Texel*, Noord-Holland; Ardea 40: 95-96, 1952, Limosa 25: 165, 1952

6 juni 1969, De Marken, Wormer- en Jisperveld, *Wormerland*, Noord-Holland; Limosa 42: 229, 1969, Limosa 45: 75, 1972
14 juni 1969, Reddingboothuis, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; Pieper 8: 92, 1969, Limosa 45: 75, 1972

Woestijnplevier / Greater Sand Plover *Charadrius leschenaultii columbinus*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
20 juli 1977, Ouddorp, *Goedereede*, Zuid-Holland; eerste-winter, vondst (collectie Grevelingen Museum, Dreischor, Zeeland); Dutch Birding 1: 56-57, 1979 (foto), Limosa 53: 30, 1980, Limosa 53: 34, 1980 (foto)

Aziatische Goudplevier / Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva*
9 van 15 gevallen / 9 van 16 exemplaren blijven aanvaardbaar:
17 februari 1896, Birdaard, *Dantumadeel*, Friesland; ♀, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 94)
2 december 1897, Munnekezijl, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland; ♀, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 94), Dutch Birding 12: 221-232, 1990 (foto)
16 februari 1899, Dokkum, *Dongeradeel*, Friesland; ♀, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 94), Dutch Birding 12: 221-232, 1990 (foto)
12 december 1900, Kootstertille, *Achtkarspelen*, Friesland; ♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 94), Dutch Birding 12: 221-232, 1990 (foto)
3 november 1908, *Texel*, Noord-Holland; ♀, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 161), Dutch Birding 12: 221-232, 1990 (foto)
1 december 1912, Buitenpost, *Achtkarspelen*, Friesland; ♀, vondst (collectie ZMA); Jaarber Club Ned Vogelkd 3: 19, 1913, Dutch Birding 12: 221-232, 1990 (foto)
24 maart 1916, Dokkum, *Dongeradeel*, Friesland; ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 5: 96, 1916
oktober 1916, Friesland; ♂, vondst (collectie ZMA); Ardea 19: 32, 1930, Dutch Birding 12: 221-232, 1990 (foto)
half oktober 1939, Friesland; eerste-winter ♂, vondst (collectie FNM); Limosa 12: 171, 1939
6 van 15 gevallen / 7 van 16 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
5 januari 1902, Birdaard, *Dantumadeel*, Friesland; ♂, vondst (collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 95)
8 november 1906, Oudkerk, *Tytsjerksteradiel*, Friesland; ♀, vondst (collectie R C E G J baron Snouckaert van Schauburg, Urecht; thans onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 95)
23 november 1909, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland; ♂, vondst (collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend); Jaarb Ned Ornithol Ver 7: 54, 1910
november 1940, tussen Giethoorn en Kuinre, *Brederwiede/IJsselham*, Overijssel; vondst (collectie A H W Boele, Zwolle, Overijssel; thans onbekend); Ardea 32: 236, 1943
22 december 1962, bij Zandkreekdam, Kats, *Noord-Beveland*, Zeeland; Limosa 37: 33, 1964, Limosa 37: 193-194, 1964
3 januari 1966, Kortgene, *Noord-Beveland*, Zeeland; twee; Limosa 39: 137-138, 1966

Amerikaanse Goudplevier / American Golden Plover *Pluvialis dominicus*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
november 1900, Birdaard, *Dantumadeel*, Friesland; ♀, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 94), Dutch Birding 12: 221-232, 1990 (foto), Dutch Birding 13: 45, 1992

Steppekievit / Sociable Lapwing *Chettusia gregaria*
12 van 12 gevallen / 12 van 12 exemplaren blijven aanvaardbaar:
21 april 1925, Ossenbroek, Beers, *Grave*, Noord-Brabant; adult ♂ zomerkleed, vondst (collectie NNM); van Oort (1926: 197)
8 oktober-16 november 1961, *Opmeer*, Noord-Holland; Vogeljaar 9: 275, 1961, Vogeljaar 10: 306, 1962, Limosa 36: 21, 1963
1 mei 1968, Middelpolder onder Amstelveen, *Ouder-Amstel*, Noord-Holland; archief CDNA, Mededbl K Ned Natuurhist Ver Vogelwerkgr Amsterdam 6 (2): 16, 1968, Limosa 43: 45, 1970
11-13 mei 1974, Moostdijk, Ospel, *Nederweert*, Limburg; Limosa 48: 207-209, 1975 (foto), Limosa 50: 44, 1977
8-13 april 1975, Elderveld, *Arnhem*, Gelderland; archief CDNA, Limosa 53: 30, 1980
5-19 juli 1975, tussen Staphorst en Zwartsluis, *Staphorst/Zwartsluis*, Overijssel; archief CDNA, Limosa 50: 44, 1977
28-30 april 1976, Herwijnen, *Lingewaal*, Gelderland; archief CDNA, Limosa 51: 141, 1978
18 september 1976, 't Hilgelo, *Winterswijk*, Gelderland; archief CDNA, Limosa 51: 141, 1978
20 mei 1978, tussen Dommel en Philips Visvijvers, *Veldhoven*, Noord-Brabant; archief CDNA, Limosa 53: 30, 1980
16 juli 1978, Callantsoog, *Zijpe*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 53: 30, 1980
12-14 april 1979, Ferwerd, *Ferwerderadeel*, Friesland; archief CDNA, Limosa 54: 22, 1981
16-17 september 1979, Millingerwaard, *Millingen aan den Rijn*, en Ooypolder, *Ubbergen*, Gelderland; archief CDNA, Limosa 54: 22, 1981

Witstaartkievit / White-tailed Lapwing *Chettusia leucura*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
9-12 juli 1975, Het Grote Vlak, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 49: 207-210, 1976 (foto), Limosa 50: 44, 1977

Bonapartes Strandloper / White-rumped Sandpiper *Calidris fuscicollis*
1 van 6 gevallen / 1 van 6 exemplaren blijft aanvaardbaar:
18-24 oktober 1977, Zuidpier (18 oktober) en Noordpier (24 oktober), IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; eerste-winter; Limosa 52: 223, 1979, Dutch Birding 3: 115-116, 1981 (foto)
5 van 6 gevallen / 5 van 6 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
21-24 augustus 1952, slikken bij De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 25: 165, 1952, Limosa 25: 180-181, 1952
26 oktober 1952, oever Brielse Maas, De Beer, *Rotterdam*, Zuid-Holland; Limosa 25: 165, 1952, Limosa 25: 169-170, 1952
1-19 september 1963, opspuitterrein Broekpolder, *Vlaardingen*, Zuid-Holland; Limosa 38: 43, 1965
11 september 1966, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 42: 53, 1969
25 september 1976, Lepelaarsplassen (Oostvaardersdijk ter hoogte van kilometerpaal 13.1), *Almere*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 51: 141, 1978

Bairds Strandloper / Baird's Sandpiper *Calidris bairdii*
2 van 2 gevallen / 2 van 2 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
28 juli 1973, Oostvaardersplassen (Knardijk ter hoogte van kilometerpaal 21.0), *Lelystad*, Flevoland; Limosa 47: 150-152, 1974, Limosa 48: 107, 1975
22 januari 1977, Oostvoornse Meer, *Westvoorne*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 52: 223, 1979, Dutch Birding 4: 37-39, 1982 (foto)

Gestreepte Strandloper / Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos*
9 van 15 gevallen / 9 van 16 exemplaren blijven aanvaardbaar:
20-24 september 1961, sloot achter waddendijk, ten zuiden van De Schorren, Polder Het Noorden, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 35: 2-3, 1962 (foto), Limosa 36: 26, 1963, Limosa 48: 108, 1975 (foto)
4 september 1966, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 42: 53-54, 1969
28 september-5 oktober 1969, Groote IJpolder, Amsterdam-Westpoort, *Amsterdam*, Noord-Holland; eerste-winter; Mededbl K Ned Natuurhist Ver Vogelwerkgr Amsterdam 8 (1): 11-12, 1970, Limosa 45: 73, 1972
21 mei 1971, Oostvaardersplassen (hoek Knardijk en Oostvaardersdijk), *Lelystad*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 46: 80, 1973
4-6 september 1971, Lauwersmeer, tussen Afsluitdijk en Oostmahorn, *Dongeradeel*, Friesland; Limosa 45: 190-191, 1972, Limosa 46: 80, 1973
2 september 1972, Oostvoornse Meer, *Westvoorne*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 47: 41, 1974
15-16 juli 1973, Oostvaardersplassen (Knardijk ter hoogte van kilometerpaal 19.3), *Lelystad*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 48: 108, 1975
29-30 september 1974, Amsterdam-Zuidoost, *Amsterdam*, Noord-Holland; Limosa 50: 22-26, 1977, Limosa 50: 46, 1977
14 augustus 1975, Gaasperplas, Amsterdam-Zuidoost, *Amsterdam*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 46, 1977
6 van 15 gevallen / 7 van 16 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
12 september 1966, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; Spaans & Swennen (1968: 16), Limosa 42: 54, 1969
21 juli-4 augustus 1968, Knardijk, *Lelystad*, Flevoland; twee (21 juli), één (4 augustus); Limosa 43: 47, 1970
11 augustus 1968, Knardijk (zelfde plaats als op 21-juli-4 augustus 1968), *Lelystad*, Flevoland; Limosa 43: 47, 1970
22 oktober 1974, Het Rif, *Schiermonnikoog*, Friesland; archief CDNA, Limosa 50: 46, 1977
4 oktober 1975, Polder Het Noorden (zelfde plaats als eerste aanvaardbare geval) en wad ten zuiden van De Schorren, *Texel*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 46, 1977
29 december 1978, 'grote parkeerplaats in Lauwersmeergebied' (vermoedelijk Lauwersoog), Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen; archief CDNA, Limosa 53: 30, 1980

Breedbekstrandloper / Broad-billed Sandpiper *Limicola falcinellus falcinellus*
13 van 38 gevallen / 22 van 55 exemplaren blijven aanvaardbaar:
15 augustus 1862, Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 100)
16 mei 1944, Zwarte Meer, *Genemuiden/Kampen*, Overijssel; twee; Ardea 34: 387, 1946
31 mei 1951, Westenschouwense Inlaag, *Westerschouwen*, Zeeland; Ardea 40: 88, 1952, Limosa 25: 165, 1952
14 augustus 1964, Lelystad, *Lelystad*, Flevoland; Giervalk 55: 143, 1965, Limosa 39: 60, 1966
22 mei 1966, Groote IJpolder, Amsterdam-Westpoort, *Amsterdam*, Noord-Holland; Limosa 42: 54, 1969
25 mei 1969, Oostvaardersdijk (ter hoogte van Muiderberg, Noord-Holland), *Almere*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 45: 73, 1972
31 augustus 1970, Hompelvoet, Grevelingenmeer, *Goedereede*, Zuid-Holland; vondst (collectie onbekend); Limosa 44: 63-65, 1971 (foto), Limosa 45, 73, 1972
20-23 mei 1971, Oostvaardersplassen (Knardijk ter hoogte van kilometerpaal 19.0), *Lelystad*, Flevoland, vijf (20 mei); Oostvaardersdijk, ter hoogte van kilometerpaal 3.0 (thans Lelystad-Haven), *Lelystad*, Flevoland, twee (20 mei); Oostvaardersplassen (Knardijk ter hoogte van kilometerpaal 22.0), *Lelystad*, Flevoland, vijf (22 mei), twee (23 mei); archief CDNA, Limosa 46: 80, 1973
13 mei 1973, Oostvaardersplassen (Oostvaardersdijk ter hoogte van kilometerpaal 14.0, thans kilometerpaal 19.3), *Lelystad*, Flevoland; drie; archief CDNA, Limosa 48: 108, 1975
13 augustus 1973, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; ringvangst; Limosa 47: 40, 1974 (foto), Limosa 48: 108, 1975

19 mei 1975, Lelystad, *Lelystad*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 50: 46, 1977
29 augustus 1976, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen; archief CDNA, Limosa 51: 141, 1978
30 mei 1977, Lepelaarsplassen (Oostvaardersdijk ter hoogte van kilometerpaal 13.3), *Almere*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 52: 224, 1979

25 van 38 gevallen / 33 van 55 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

augustus 1870, Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland; vondst (niet geprepareerd); Snouckaert van Schauburg (1908: 100)
14 september 1889, Verversingskanaal, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; twee; Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 115, 1915
19 september 1949, IJsselmeerkust, tussen Huizen en Naarden, *Huizen/Naarden*, Noord-Holland; Limosa 24: 69-72, 1951, Limosa 24: 109, 1951
21 september 1951, De Slufter, *Texel*, Noord-Holland; drie; Limosa 24: 109, 1951
9 augustus 1953, De Beer, *Rotterdam*, Zuid-Holland; twee; Limosa 26: 113, 1953
26 augustus 1953, De Slufter, *Texel*, Noord-Holland; twee; Limosa 26: 113, 1953
5 september 1953, De Beer, *Rotterdam*, Zuid-Holland; Limosa 26: 113, 1953
1 augustus 1954, Hondsbossche Zeewering, *Schoorl/Zijpe*, Noord-Holland; Limosa 27: 155, 1954
25 augustus 1954, Bildtpollen, *Ferwerderadeel*, Friesland; Vanellus 7: 148-149, 1954, Limosa 27: 155-156, 1954
29 augustus 1956, Dijkmanshuizen, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 30: 112, 1957
26 augustus 1960, De Beer, *Rotterdam*, Zuid-Holland; Limosa 34: 284, 1961, Limosa 35: 62, 1962
9 oktober 1960, Knardijk, *Lelystad/Zeewolde*, Flevoland; Limosa 34: 283, 1961, Limosa 35: 62, 1962
17 augustus 1961, Kwade Hoek, *Goedereede*, Zuid-Holland; Limosa 36: 26, 1963
24 juni 1962, Knardijk, *Lelystad/Zeewolde*, Flevoland; Limosa 37: 36, 1964
16-23 augustus 1964, Bath, *Reimerswaal*, Zeeland; Giervalk 55: 143-144, 1965, Limosa 39: 60, 1966
22 augustus 1964, De Groote Peel (Astense en Filosche Peel), *Asten*, Noord-Brabant; Natuurhist Maandbl Limbg 53: 127, 1964, Hens (1965: 514), cf Limosa 39: 60, 1966
11 september 1965, IJsselmeerkust, tussen Muiderberg en Naarden, *Muiden/Naarden*, Noord-Holland; Limosa 40: 33-34, 1967
26 augustus 1966, Knardijk, *Lelystad/Zeewolde*, Flevoland; Limosa 42: 54, 1969
25 augustus 1968, zuidelijk deel van Flevoland; twee; Limosa 43: 47, 1970
9 mei 1969, *Schiermonnikoog*, Friesland; Limosa 45: 73, 1972
16 augustus 1969, *Vlieland*, Friesland; twee; Limosa 45: 73, 1972
16 mei 1972, Knardijk, *Lelystad/Zeewolde*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 47: 41, 1974
27 augustus 1972, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 47: 41, 1974
15 september 1972, Vlietland, *Leidschendam*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 47: 41, 1974
4 oktober 1974, Noordpier, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 46, 1977

Blonde Ruiter / Buff-breasted Sandpiper *Tryngites subruficollis*

3 van 6 gevallen / 3 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:

18 september 1955, De Beer, *Rotterdam*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 28: 61-65, 1955, Limosa 29: 58, 1956
12 november 1955, opspuitterreinen (langs Haag- en Sloterweg), Slotervaart, Amsterdam-Slotervaart/Overtoomse Veld, *Amsterdam*, Noord-Holland; Limosa 28: 65-68, 1955, Limosa 29: 58, 1956
11-18 september 1960, Broek- en Alkeetpolder, *Vlaardingen*, Zuid-Holland; Limosa 34: 278-279, 1961, Limosa 35: 62, 1962

3 van 6 gevallen / 3 van 6 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

23 augustus 1953, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 28: 61-65, 1955, Limosa 29: 58, 1956
18 september 1955, IJsselmeerkust, bij Huizen, *Huizen*, Noord-Holland; Limosa 28: 61-65, 1955, Limosa 29: 58, 1956
5 augustus 1968, *Vlieland*, Friesland; Limosa 43: 47, 1970

IJslandse Grutto / Icelandic Black-tailed Godwit *Limosa limosa islandica*

Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:

3 april 1942, Mokkebank, Laaxum, *Nijefurd*, Friesland; ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 16: 60, 1943

193 Blonde Ruiter / Buff-breasted Sandpiper *Tryngites subruficollis*, De Beer, Zuid-Holland, 18 september 1955 *(Jan Kist)*

Dunbekwulp / Slender-billed Curlew *Numenius tenuirostris*
7 van 13 gevallen / 7 van 13 exemplaren blijven aanvaardbaar:
5 december 1856, Velserdijk, bij Spaarndam, *Haarlem/Velsen*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 108)
27 december 1889, Hallum, *Ferwerderadeel*, Friesland; ♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 108)
28 februari 1893, Oude Bildtzijl, *Het Bildt*, Friesland; ♀, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 108)
half januari 1905, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 108)
c 22 november 1922, Friesland; ♀, vondst (collectie NNM); Ardea 12: 6, 1923
16 januari 1925, Friesche Wadden, Friesland; ♂, vondst (collectie FNM); Jaarber Club Ned Vogelkd 15: 86, 1925
23 januari 1947, wad ten noorden van Wieringen, *Wieringen*, Noord-Holland; ♀, vondst (collectie C Bais, Hippolytushoef, Noord-Holland; thans onbekend); Limosa 21: 113-118, 1948 (foto), Limosa 21: 132, 1948
6 van 13 gevallen / 6 van 13 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
c 1886, *Zierikzee*, Zeeland; vondst (collectie van der Harten, Noord-Brabant; thans onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 108)
17 mei 1914, Zeeburg, Amsterdam-Zeeburg, *Amsterdam*, Noord-Holland; vondst (vinder, T de Vries, beloofde schedel op te sturen naar NNM, daar niet aanwezig, noch wordt er melding van gemaakt in correspondentie tussen T de Vries en toenmalige conservator van NNM, E D van Oort); Ardea 3: 105, 1914, R W R J Dekker en G O Keijl pers meded 1996
5 januari 1957, Eempolder, *Eemnes*, Utrecht; negen (Limosa 31: 72, 1958), één (W K Kraak pers meded 1995); Limosa 32: 51, 1959
8 december 1968, De Putten, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; Limosa 45: 89, 1972, Limosa 45: 182-185, 1972 (foto), Limosa 46: 79, 1973
29 oktober 1972, Braakman, *Terneuzen*, Zeeland; archief CDNA, Limosa 47: 39, 1974
24 juli 1973, Vogelweg, *Almere/Zeewolde*, Flevoland; Flevoland; archief CDNA, Limosa 48: 107, 1975, Aart Vink pers meded 1996

Kleine Geelpootruiter / Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
18-19 november 1979, Oosterland, *Duiveland*, Zeeland; eerste-winter; Dutch Birding 11: 1-4, 1989 (foto), Dutch Birding 13: 48, 1991, Limosa 64: 64, 1991, cf Limosa 58: 65-72, 1985
Zes gevallen in 1964-80 werden tijdens de eerste fase van de herziening afgevoerd. Bovenstaand geval werd in 1991 aanvaard.

Terekruiter / Terek Sandpiper *Xenus cinereus*
1 van 6 gevallen / 1 van 7 exemplaren blijft aanvaardbaar:
2 juni 1979, Barkweg, *Almere*, Flevoland; Limosa 54: 22, 1981, Dutch Birding 9: 89-98, 1987
5 van 6 gevallen / 6 van 7 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
18 augustus 1963, wad, *Schiermonnikoog*, Friesland; twee; Limosa 38: 1, 1965, Limosa 38: 43, 1965
17 oktober 1971, Ballum, *Ameland*, Friesland; archief CDNA, Limosa 46: 80, 1973
31 oktober 1972, Hoofdplaat, *Oostburg*, Zeeland; Limosa 47: 39, 1974, Limosa 47: 56-57, 1974
26 april 1973, Balgzand, *Anna Paulowna/Den Helder*, Noord-Holland; Limosa 48: 107, 1975, Limosa 48: 209, 1975
23 mei 1974, Oostvaardersplassen (hoek Knardijk en Oostvaardersdijk), *Lelystad*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 50: 45, 1977

Amerikaanse Oeverloper / Spotted Sandpiper *Actitis macularia*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
18 juli 1975, Eerste Kroonspolder, *Vlieland*, Friesland; eerste-zomer ♂, vondst (collectie ZMA); Limosa 49: 12-16, 1976 (foto), Limosa 50: 45, 1977

Grote Franjepoot / Wilson's Phalarope *Phalaropus tricolor*
6 van 7 gevallen / 6 van 7 exemplaren blijven aanvaardbaar:
9 mei 1966, Westerlichttoren, Haamstede, *Westerschouwen*, Zeeland; adult ♀ zomerkleed, vondst (vuurtorenslachtoffer) (collectie ZMA); Limosa 39: 172-174, 1966 (foto), Limosa 42: 55, 1969
7-9 augustus 1968, Nijkerkerbrug, *Zeewolde*, Flevoland; winterkleed; archief CDNA, Limosa 43: 47, 1970
12-21 oktober 1969, Knardijk, *Lelystad/Zeewolde*, Flevoland; winterkleed; archief CDNA, Limosa 45: 74, 1972
8-15 augustus 1971, Oostvaardersplassen (Knardijk ter hoogte van kilometerpaal 19), *Lelystad*, Flevoland; winterkleed; archief CDNA, Limosa 46: 81, 1973
2-3 juli 1975, Oostvaardersplassen ('De Hut'; thans observatiehut Grauwe Gans, Knardijk), *Lelystad*, Flevoland; adult ♀ overgangskleed (ie ruiend van zomer- naar winterkleed); archief CDNA, Limosa 49: 216-217, 1976, Limosa 50: 47, 1977
4 juni 1979, Rilland-Bath, *Reimerswaal*, Zeeland; adult ♀ zomerkleed; Dutch Birding 1: 29, 1979 (foto), Limosa 54: 22, 1981
1 van 7 gevallen / 1 van 7 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
24 oktober 1973, Meijendel (noordelijkste plas), *Wassenaar*, Zuid-Holland; winterkleed; archief CDNA, Limosa 48: 109, 1975

Reuzenzwartkopmeeuw / Great Black-headed Gull *Larus ichthyaetus*
2 van 3 gevallen / 2 van 3 exemplaren blijven aanvaardbaar:
16 juni 1946, Ketelmeer, *Kampen*, Overijssel; adult zomerkleed; Limosa 19: 52-55, 1946

22 juni-23 september 1974, Oostvaardersplassen (langs Oostvaardersdijk, meestal ter hoogte van kilometerpalen 19.0 en 20.0), *Lelystad*, en Lepelaarsplassen (langs Oostvaardersdijk, meestal ter hoogte van kilometerpaal 12.2), *Almere*, Flevoland; adult zomerkleed; 9-30 augustus 1975, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, en Lepelaarsplassen, *Almere*, Flevoland, adult zomerkleed; 15-28 juli 1976, Oostvaardersplassen (langs Knardijk) (15 juli), Lelystad, en *Almere* (28 juli), Flevoland, adult zomerkleed; 12-15 augustus 1976, Workumerwaard, *Nijefurd*, Friesland; adult zomerkleed; Limosa 50: 48, 1977, Limosa 51: 141-142, 1978, Limosa 52, 231, 1979, Dutch Birding 11: 5-8, 1989 (foto)

1 van 3 gevallen / 1 van 3 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:

21 juli 1979, Zuiderhavenhoofd, Scheveningen, *Den Haag*, tweede-zomer, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 54: 22, 1981

Oost-Europese Geelpootmeeuw / Black Sea Yellow-legged Gull *Larus cachinnans cachinnans*

Enig geval (1 exemplaar) is niet langer aanvaardbaar:

25 januari 1881, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland; adult ♀ winterkleed, vondst (collectie NNM); van Oort (1928: 108-109), Dutch Birding 2: 131-139, 1980 (waarschijnlijk geelpotige Zilvermeeuw van *L argentatus 'omissus'* populatie uit Oostzeegebied)

Ross' Meeuw / Ross's Gull *Rhodostethia rosea*

Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:

6 juni-15 juli 1958, in en bij Kroonspolders (6 juni-9 juli, daar geringd op 25 juni), strand achter Meeuwenduinen (10 juli), en waddendijk, ter hoogte van Lange Paal (doodgevonden, 14 èn 15 juli), *Vlieland*, Friesland; adult ♀, vondst (collectie NNM); Br Birds 52: 422-424, 1959 (foto), Limosa 32: 1-7, 1959 (foto), Limosa 33: 34, 1960; Dutch Birding 15: 10, 1993 (foto)

Amerikaanse Grote Stern / American Sandwich Tern *Sterna sandvicensis acuflavida*

Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:

23 december 1978, Veerse Meer, ten zuiden van Veerse Dam, *Noord-Beveland*, Zeeland; eerste-winter, reeds enige tijd dood, ringvondst (geringd als kuiken op 23 juni 1978 te Cape Lookout, North Carolina, VS); Dutch Birding 1: 60, 1979, Limosa 54, 23, 1981

Dougalls Stern / Roseate Tern *Sterna dougallii dougallii*

3 van 10 gevallen / 3 van 16 exemplaren blijven aanvaardbaar:

7 juli 1977, strand ten zuiden van Zuidpier, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 52: 224-225, 1979, Voous (1995: 285)

5 augustus 1978, Zuiderhavenhoofd, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 53: 30, 1980

31 mei 1979, Zuiderhavenhoofd, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 54: 23, 1981

7 van 10 gevallen / 13 van 16 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

30 oktober 1886, Hallum, *Ferwerderadeel*, Friesland; vijf (twee adulte, drie eerste-winter, vondst, collectie onbekend); Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (2): 15-16, 1888 (beschrijving wijst op Visdief *S hirundo*)

24 november 1938, Brandaris, West-Terschelling, *Terschelling*, Friesland; eerste-winter ♂, vondst (collectie Brandaris, West-Terschelling, Terschelling, Friesland); archief CDNA, Ardea 28: 58-59, 1939 (onjuist gedetermineerde Visdief)

21 mei 1962, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 35: 279-280, 1962, Limosa 37: 40, 1964

2 augustus 1967, Zuiderhavenhoofd, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; drie; Limosa 42: 59, 1969, Limosa: 42: 229-230, 1969

1 november 1970, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 45: 77, 1972

1 juni 1974, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 49, 1977

27 oktober 1974, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland en Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 49, 1977

Noordelijke Zeekoet / Arctic Guillemot *Uria aalge hyperborea*

2 van 2 gevallen / 2 van 2 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

16 januari 1930, strand Zandvoort, *Zandvoort*, Noord-Holland; vondst (vleugel collectie ZMA); Limosa 21: 12-14, 1948, Limosa 54: 63-64, 1981

5 februari 1964, strand Wijk aan Zee, *Beverwijk*, Noord-Holland; vondst (collectie ZMA); Limosa 54: 63-64, 1981

Kortbekzeekoet / Brünnich's Guillemot *Uria lomvia lomvia*

5 van 8 gevallen / 5 van 8 exemplaren blijven aanvaardbaar:

24 december 1919, strand Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; ♀ winterkleed, vondst (collectie NNM); van Oort (1928: 167)

28 december 1924, strand Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; ♂ winterkleed, vondst (collectie NNM); van Oort (1928: 167)

19 februari 1969, strand Texel, *Texel*, Noord-Holland; vondst (schedel collectie NNM); Limosa 45: 77, 1972, Dijksen & Dijksen (1977: 147)

10 maart 1974, strand Oostkapelle, *Domburg*, Zeeland, ♂ winterkleed, vondst (collectie ZMA); Limosa 50: 50, 1977

4-10 februari 1979, Brouwersdam (levend waargenomen in en bij haven aan zeezijde op 4 februari, dood gevonden enkele kilometers zuidelijker op 10 februari), *Goedereede*, Zuid-Holland; ♂ winterkleed, vondst (collectie ZMA); Dutch Birding 1: 109-111, 1980 (foto), Limosa 54: 23, 1981

3 van 8 gevallen / 3 van 8 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

19e eeuw, 'Mer du Nord', twee vondsten (beide collectie NNM, één als skelet); van Oort (1928: 167),

Limosa 40: 175, 1967
24 januari 1967, Nederlandse kust (mogelijk Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland), ♀, vangst (overleed op 12 maart 1967 in Blijdorp, Rotterdam, Zuid-Holland) (collectie NNM); Limosa 40: 175-179, 1967 (foto), Limosa 42: 60, 1969 (exacte vindplaats en omstandigheden onbekend)

Steppehoen / Pallas's Sandgrouse *Syrrhaptes paradoxus*
Alle gevallen van vóór 1900 blijven aanvaardbaar. 7 van 14 gevallen / 8 van 20 exemplaren van na 1900 blijven aanvaardbaar:
2 juni 1908, Aerdenhout, *Bloemendaal*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie ZMA); Meded Ned Ornithol Ver 6: 21, 1909
21 november-25 december 1964, Amsterdamse Waterleidingduinen, bij De Zilk, *Noordwijk*, Zuid-Holland (21 november en 19 december 1964) en Witteveld, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Zandvoort*, Noord-Holland (5-25 december 1964, mogelijk al vanaf half november); Limosa 39: 65, 1966 (foto), van Dijk & Hoek (1989: 226)
24 december 1964, Het Nieuwe Meer, Amsterdamse Bos, Amsterdam-Buitenveldert, *Amsterdam*, Noord-Holland; Limosa 39: 66, 1966
17-26 mei 1969, *Schiermonnikoog*, Friesland; Vanellus 22: 137, 1969, Limosa 45: 77, 1972
half juni-6 juli 1969, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; twee ♂♂ (archief CDNA met exacte data); Limosa 45: 77, 1972
3 september 1969, *Texel*, Noord-Holland; vondst (collectie H E Peeters, Noord-Holland); Limosa 45: 77, 1972
11 december 1972, *Noordoostpolder*, Flevoland; vondst (collectie NME); Natuur en Museum 17 (1): 4-9, 1973, Limosa 47: 43, 1974
7 van 14 gevallen / 12 van 20 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
23 augustus 1906, duinen ten noordoosten van Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; twee; Meded Ned Ornithol Ver 4: 32, 1907
begin juni 1908, *Zandvoort*, Noord-Holland; Meded Ned Ornithol Ver 6: 21, 1909
begin juni 1908, Loosduinen, *Den Haag*, Zuid-Holland; Meded Ned Ornithol Ver 6: 21, 1909
15 november 1952, *Goes*, Zeeland; Levende Nat 57: 19-20, 1954, Limosa 27: 153, 1954
28 oktober 1964, tussen Elburgerbrug en Roggebotsluis, *Dronten*, Flevoland; Limosa 39: 65, 1966
28 november 1964, *Hilversum*, Noord-Holland; Limosa 39: 65, 1966
28 december 1969, *Wassenaar*, Zuid-Holland; vijf; Limosa 45: 77, 1972

194 Kuifkoekoek / Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius*, Axel, Zeeland, 2 mei 1968 *(F Haak)*

Kuifkoekoek / Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius*
6 van 7 gevallen / 6 van 7 exemplaren blijven aanvaardbaar:
24 oktober 1939, Nunhem, *Haelen*, Limburg; eerstewinter ♂, vondst (collectie NNM); Ardea 28: 115, 1939, Limosa 58: 69, 1985 (foto)
25 oktober 1940, Kanaal Helden-Beringen, *Helden*, Limburg; eerste-winter ♂, vondst (collectie NMR, gestolen 9 juli 1980); archief CDNA, Limosa 20: 235, 1947, Hens (1965: 209-210)
20 april 1948, duinen Loosduinen, *Den Haag*, Zuid-Holland; adult; Limosa 21: 123, 1948
2 mei 1968, *Axel*, Zeeland; eerste-zomer; archief CDNA, Limosa 43: 50, 1970
2 augustus 1970, De Noordvaarder (tussen paal 5 en 6), *Terschelling*, Friesland, juveniel; archief CDNA, Limosa 45: 78, 1972
6-7 september 1976, Bovenkerkse Tiendweg, Giessenburg, *Giessenlanden*, Zuid-Holland; eerste-winter; archief CDNA, Limosa 51: 143, 1978
1 van 7 gevallen / 1 van 7 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
8 november 1970, *Schipluiden*, Zuid-Holland; Limosa 45: 78, 1972

Dwergooruil / Eurasian Scops Owl *Otus scops scops*
5 van 6 gevallen / 5 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:
8 september 1890, Westerkade, Rotterdam, *Rotterdam*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NMR), Snouckaert van Schauburg (1908: 60)
eind maart 1906, *Gulpen*, Limburg; vondst (collectie Museum Alexander Koenig, Bonn, Duitsland); Snouckaert van Schauburg (1908: 60), Hens (1926: 94, foto na p 96)
26 mei 1958, Langweer, *Skarsterlân*, Friesland; vondst (dood gevonden in wandrek van gymnastieklokaal) (collectie FNM); Vanellus 11: 466-467, 1958 (foto), Limosa 33: 36, 1960
7 juni 1967, Rotterdam-West, *Rotterdam*, Zuid-Holland; vangst (na verblijf in vogelasiel van Karel Schot, Rotterdam, Zuid-Holland, eind juni losgelaten te Lyon, Frankrijk); Limosa 40: 180-181, 1967 (foto), Limosa 42: 61, 1969
c 12 mei 1970, Delft, *Delft*, Zuid-Holland; vangst

(vloog openstaand raam binnen; 19 mei geringd en 20 mei 1970 weer in Delft losgelaten); Limosa 43: 162-163, 1970 (foto), Limosa 45: 78, 1972

1 van 6 gevallen / 1 van 6 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:

1894, *Wageningen*, Gelderland; vondst (collectie onbekend); Notes Leyden Mus 30: 185, 1908

Oehoe / Eagle Owl *Bubo bubo bubo*

1 van 3 gevallen / 1 van 3 exemplaren blijft aanvaardbaar:

oktober 1973-25 februari 1981, De Donkere Duinen, *Den Helder*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie ZMA); Dutch Birding 1: 16-17, 1979, Dutch Birding 1: 61, 1979 (foto), Dutch Birding 3: 58, 1981, Dutch Birding 3: 100, 1981, Limosa 54: 23, 1981 (vogel werd gevonden op 25 februari 1981 na door onbekende(n) te zijn aangeschoten en overleed na zetten van gebroken rechtervleugel op 26 februari 1981 in Artis, Amsterdam, Noord-Holland)

2 van 3 gevallen / 2 van 3 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

tussen 1882 en 1887, tussen Grijzegrubben en Hunnecum, *Nuth*, Limburg; vondst (collectie NMM); Hens (1926: 92)

november 1960-december 1961, Het Lutterzand, Meuleman, Kampbrug en Punthuizen, *Losser*, Overijssel; waarschijnlijk ♂; Limosa 37: 315-316, 1964, Limosa 38: 51, 1965

Sneeuwuil / Snowy Owl *Nyctea scandiaca*

6 van 27 gevallen / 7-8 van 30-31 exemplaren blijven aanvaardbaar:

december 1806, Amsterdam, *Amsterdam*, Noord-Holland; onvolwassen ♂, vondst (collectie onbekend); Nozeman & Sepp (1809: 394, afbeelding 'naar het leven getekend'), Gierzwaluw 33: 113-115, 1995 (met afbeelding uit Nozeman & Sepp)

30 januari 1869, *Haarlem*, Noord-Holland; adult ♀ (Snouckaert van Schauburg 1908: 61) of twee eerstewinter (één verzameld) (Arch Néerl Sci 4: 233, 1869), vondst (collectie ZMA)

23 december 1884, *Dalfsen*, Overijssel; twee (één ♀ verzameld), vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 61)

16 november 1888, Sexbierum, *Franekeradeel*, Friesland; onvolwassen ♀, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 61)

21 mei 1904, Hattemerveld, *Hattem*, Gelderland; onvolwassen ♀, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 61)

13 juni-17 juli 1965, Kroonpolders (13 juni) en strandpaal 23, ter hoogte van Oosterend (17 juli), *Terschelling*, Friesland; 14 augustus-12 november 1965, *Schiermonnikoog*, Friesland; Vanellus 18: 192-193, 1965, Limosa 40: 41-42, 1967

21 van 27 gevallen / 23 van 30-31 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

22 februari 1824, *Amsterdam*, Noord-Holland; vondst (collectie onbekend); Eykman et al (1941: 388)

1836, *Noordwijk*, Zuid-Holland; vondst (collectie onbekend); Herklots (1853: 64)

najaar 1863, *Groningen*, Groningen; twee (één verzameld), vondst (collectie onbekend); Herklots (1866: 519)

23 februari 1869, Oosterwolde, *Ooststellingwerf*, Friesland; vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 61), Jaarber Club Ned Vogelkd 17: 110, 1927

17 of 27 november 1885, *Zuidlaren*, Drenthe; vondst (collectie GNM, verbrand in 1906); Eyckman et al (1941: 388)

eind januari 1889, *Zandvoort*, Noord-Holland; Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 94, 1915

8 april 1889, vindplaats onbekend (leefde 10 jaar in Blijdorp, Rotterdam, Zuid-Holland); Eykman et al (1941: 388)

oktober 1891, *Zwolle*, Overijssel; Eykman et al (1941: 388)

4 maart 1895, *Arnhem*, Gelderland; Snouckaert van Schauburg (1908: 61)

22 maart 1895, Callantsoog, *Zijpe*, Noord-Holland; vangst (collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend); Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (5): 2, 1896

6 januari 1920, *Vledder*, Drenthe; vondst (collectie onbekend); Ardea 12: 7, 1923

januari 1924, duinen Overveen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; twee; van Oordt & Verwey (1925: 57)

13 oktober 1929, Polder Eierland, *Texel*, Noord-Holland; Ardea 19: 36, 1930

winter 1937-38, Franeker, *Franekeradeel*, Friesland; adult ♂, vondst (privécollectie); Vanellus 34: 50, 1981 (foto), Limosa 54: 132, 1981

half november-eind december 1939, Eext, *Anloo*, Drenthe; Limosa 13: 90, 1940

25 januari-2 februari 1963, langs weg tussen Lelystad en Swifterbant, *Lelystad/Dronten* (25 januari) en Knardijk, *Lelystad* (2 februari), Flevoland; Limosa 36: 183, 1963, Limosa 38: 51, 1965

22-24 februari 1963, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 38: 51-52, 1965

17-23 april 1963, Midsland, *Terschelling*, Friesland; Limosa 38: 52, 1965

3-4 januari 1965, Son, *Son en Breugel*, Noord-Brabant; Levende Nat 68: 23, 1965, Limosa 40: 41, 1967

half februari 1965, Den Bosch-Zuid, *Den Bosch*, Noord-Brabant; Vogeljaar 13: 550, 1965, Limosa 40: 41, 1967

20 maart 1965, duinen Huisduinen, *Den Helder*, Noord-Holland; Limosa 40: 41, 1967

Sperweruil / Hawk Owl *Surnia ulula ulula*

1 van 4 gevallen / 1 van 4 exemplaren blijft aanvaardbaar:

5 oktober 1920, *Amerongen*, Utrecht; vondst (collectie NNM); Ardea 12: 7, 1923, Dutch Birding 6: 25, 1984 (foto)

3 van 4 gevallen / 3 van 4 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

12 oktober 1943, Beekhuizen, *Rheden*, Gelderland; Ardea 33: 215, 1945

25 februari 1956, bij brug over Amsterdam-Rijnkanaal, tussen Schalkwijk en Houten, *Houten*, Utrecht; Limosa 30: 95, 1957
15 maart 1975, Rijnstrangen, Herwen en Aerdt, *Rijnwaarden*, Gelderland; archief CDNA, Limosa 50: 50, 1977, Lensink & Vogelwerkgroep Arnhem en omstreken (1993: 289)

Ruigpootuil / Tengmalm's Owl *Aegolius funereus funereus*
2 van 4 gevallen / 12+ van 14+ exemplaren blijven aanvaardbaar:
1971-79, Drenthe 1971, juveniel, vondst (collectie R Huizinga, Drenthe); 1973: één ♂; 1974: twee ♂♂ en zeer waarschijnlijk één ♀; 1975: één ♂; 1976: negen ♂♂; 1977: negen ♂♂, één ♀; 1978: vijf tot zes ♂♂; 1979: drie tot vier ♂♂; Limosa 46: 199-204, 1973 (foto), Dutch Birding 1: 62-65, 1979, van Dijk & van Os (1982: 208-209), Hazevoet (1985: kant B: opname 12), Limosa 60: 1-8, 1967
15 oktober 1975, Farmsum, *Delfzijl*, Groningen; ringvondst (collectie L G Groen, provincie Groningen; als nestjong geringd op Lüneburger Heide, Niedersachsen, Duitsland, op 8 mei 1975); Limosa 50: 51, 1977
2 van 4 gevallen / 2 van 14+ exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
7 april 1979, Cuyck, *Cuyck*, Noord-Brabant; roepend; archief CDNA, Limosa 54: 23, 1981
11 mei 1979 [10 mei 1979 volgens Lensink & Vogelwerkgroep Arnhem en omstreken (1993: 296-297)], Velperweg, Imbosch, Nationaal Park Veluwezoom, *Rozendaal*, Gelderland; roepend; archief CDNA (op CDNA-waarnemingskaart 11 mei 1979)
Volgende gevallen / 2 exemplaren van na 1 januari 1980 zijn niet langer aanvaardbaar:
2 januari 1980, Boswachterij Gieten, *Gasselte/Gieten*, Drenthe; roepend; archief CDNA, Limosa 55: 134, 1982
29 december 1981, Boswachterij Gieten, *Gasselte/Gieten*, Drenthe; roepend; archief CDNA, Limosa 55: 134, 1982

Alpengierzwaluw / Alpine Swift *Apus melba melba*
7 van 10 gevallen / 7 van 10 exemplaren blijven aanvaardbaar:
8 september 1952, tussen Noordwijk en Noordwijkerhout, *Noordwijk/Noordwijkerhout*, Zuid-Holland; Limosa 25: 156, 1952, Limosa 25: 179-180, 1952
29 september 1968, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Zandvoort*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 43: 51, 1970
30 april 1973, Horstlaan, Wassenaar, *Wassenaar*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 48: 110, 1975
24 september 1974, Veenendaal, *Veenendaal*, Utrecht; eerste-winter, vangst (overleed op 1 oktober in vogelasiel van G Lieftinck, Bennekom, Gelderland) (collectie ZMA); Limosa 48: 120-121, 1975 (foto), Limosa 50: 51, 1977
1 mei 1975, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 51, 1977
15 september 1976, Oostvoorne, *Westvoorne*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 51: 142, 1978
29 september 1976, Amsterdamse Waterleidingduinen, bij Zandvoort, *Zandvoort*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 51: 142, 1978
3 van 10 gevallen / 3 van 10 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
1824, Warffum, *Eemsmond*, Groningen; vondst (niet bewaard); Ardea 35: 236-240, 1947
17 juni 1959, Zoölogisch Museum, Plantage Middenlaan, Amsterdam-Binnenstad, *Amsterdam*, Noord-Holland; Limosa 34: 209, 1961
25 juli 1979, Weurtse Weg (c 500 m ten oosten van PGEM-Centrale), Nijmegen, *Nijmegen*, Gelderland; archief CDNA, Limosa 54: 23, 1981

Bandijsvogel / Belted Kingfisher *Ceryle alcyon*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
17 december 1899, Heuven (bij Rheden/De Steeg), *Rheden*, Gelderland; ♂, vondst (collectie J G Wurfbain, Rheden, Gelderland, door brand tijdens begin Tweede Wereldoorlog in mei 1940 verwoest); Levende Nat 5: 28-30, 1900 (foto), Snouckaert van Schauburg (1908: 58), Voous (1995: 561)

Groene Bijeneter / Blue-cheeked Bee-eater *Merops persicus persicus*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
30 september 1961, Achterweg, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 35: 219-223, 1962 (foto), Limosa 36: 33, 1963, Dutch Birding 16: 95-101, 1994 (foto)

Grijskopspecht / Grey-headed Woodpecker *Picus canus canus*
1 van 8 gevallen / 1 van 7 exemplaren blijft aanvaardbaar:
28 april 1974, Oosterveld, *Weerselo*, Overijssel; ♂ roepend; archief CDNA, Limosa 50: 51, 1977
7 van 8 gevallen / 7 van 8 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
6 september 1952, Mierlo-Hout, *Mierlo*, Noord-Brabant; ♀; Limosa 25: 158, 1952
9 september 1957, langs Maas, bij Voulwames, *Bunde*, Limburg; ♀; Limosa 32: 60, 1959
24 februari en 21-23 maart 1960, Haren, *Haren*, Groningen; ♀; Vogeljaar 8: 19, 1960, Limosa 33: 203-204, 1960, Limosa 35: 67, 1962 (in Vogeljaar gepubliceerde foto betreft niet dit geval maar in Duitsland gefotografeerde Grijskopspecht; cf Voous 1960: plaat 220)
12 oktober 1962, Amby, *Maastricht*, Limburg; ♂, ringvangst; Limosa 37: 43, 1964 (documentatie onvoldoende)
20 april 1963, Nuenen, *Nuenen, Gerwen en Nederwetten*, Noord-Brabant; roepend; Limosa 38: 53, 1965
24 april 1963, Stiphout, *Helmond*, Noord-Brabant; roepend; Limosa 38: 53, 1965
11-12 augustus 1974, Terwolde (Kadijk 7), *Voorst*, Gelderland; ♀; archief CDNA, Limosa 50: 51, 1977, Dutch Birding 4: 18-19, 1982

Kalanderleeuwerik / Calandra Lark *Melanocorypha calandra calandra*
2 van 2 gevallen / 5 van 5 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
2-15 oktober 1960, Infiltratiegebied Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; vier; Limosa 34: 225-227, 1961, Limosa 35: 68, 1962
18 augustus 1977, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 52: 225, 1979

Kortteenleeuwerik / Short-toed Lark *Calandrella brachydactyla*
3 van 3 gevallen / 3 van 3 exemplaren blijven aanvaardbaar:
26 oktober 1973, Vogelringstation Dirk Hoos, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster*, Zuid-Holland; ringvangst; Limosa 47: 157-159, 1974 (foto), Limosa 48: 111, 1975
3 oktober 1978, Vogelringstation Meijendel, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ringvangst; Limosa 52: 234-235, 1979 (foto), Limosa 53: 30, 1980
24 oktober 1978, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; Limosa 53: 30, 1980, Limosa 54: 31-33, 1981 (foto)

Roodstuitzwaluw / Red-rumped Swallow *Hirundo daurica rufula*
2 van 3 gevallen / 2 van 3 exemplaren blijven aanvaardbaar:
20 mei-5 juni 1954, De Voert, *Bergen*, Noord-Holland; Ardea 42: 350-352, 1954, Limosa 27: 142-143, 1954
3 mei 1978, De Palmengrift, Veenendaal, *Veenendaal*, Utrecht; archief CDNA, Limosa 53: 30, 1980
1 van 3 gevallen / 1 van 3 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
1 mei 1967, omgeving Zandkuil op Hogeberg, *Texel*, Noord-Holland; Pieper 6: 60, 1967, Pieper 6: 63, 1967, Pieper 6: 76, 1967, Limosa 42: 63, 1969

Britse Rotspieper / British Rock Pipit *Anthus petrosus petrosus*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
10 maart 1958, *Den Helder*, Noord-Holland; ringvondst (als vliegvlug jong geringd op 3 juli 1957 op Fair Isle, Shetland, Schotland); Limosa 32: 216, 1959, Limosa 33: 39, 1960

Balkankwikstaart / Black-headed Wagtail *Motacilla flava feldegg*
4 van 4 gevallen / 8 van 8 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
13 mei 1960, Gemaal Lovink, *Dronten/Zeewolde*, Flevoland; ♂; Limosa 34: 1-6, 1961, Limosa 34: 283, 1961, Limosa 35: 70, 1962, Limosa 42: 230-231, 1969
15 mei 1960, Gemaal Lovink, *Dronten/Zeewolde*, Flevoland; drie ♂♂; Limosa 34: 1-6, 1961, Limosa 34: 283, 1961, Limosa 35: 70, 1962, cf Limosa 42: 230-231, 1969
23 mei 1968, Eemmeerdijk, ter hoogte van kilometerpaal 20.6, *Zeewolde*, Flevoland; ♂; Limosa 42: 230-231, 1969, Limosa 43: 53, 1970
8 mei 1971, Canisvliet, *Sas van Gent*, Zeeland; drie ♂♂; Limosa 45: 96-97, 1972, Limosa 46: 84, 1973
Verwarring met 'donkerkoppige' Noordse Kwikstaarten *M f thunbergi* is in alle gevallen niet uitgesloten.

Italiaanse Kwikstaart / Ashy-headed Yellow Wagtail *Motacilla flava cinereocapilla*
Enig geval (1 exemplaar) is niet langer aanvaardbaar:
25 april 1962, Infiltratiegebied Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ♂, ringvangst; Limosa 37: 46, 1964, Limosa 37: 200-201, 1964 (verwarring met 'witkelige' Noordse Kwikstaart *M f thunbergi* niet uitgesloten; Limosa 51: 132-136, 1978); L Sammalisto (in litt) veronderstelde dat betrokken vogel hoogstwaarschijnlijk tot hybridepopulatie Balkankwikstaart x Italiaanse Kwikstaart *M f feldegg x M f cinereocapilla* uit het voormalig Joegoslavië behoorde)

Britse Roodborst / British Robin *Erithacus rubecula melophilus*
1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren blijft aanvaardbaar:
tussen 15 en 20 november 1914, Rockanje, *Westvoorne*, Zuid-Holland; ringvondst (geringd als nestjong op 13 mei 1912 te Bradfield, Reading, Berkshire, Engeland); Ardea 3: 137, 1914
1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
25 december 1914, *Ede*, Gelderland; vondst (collectie NNM); Commissie voor de Nederlandse Avifauna (1962: 82)
Diverse als Britse Roodborst gelabelde en in Nederland verzamelde balgen bevinden zich in de collectie van het NNM. Zowel in het veld als in de hand is deze ondersoort niet of nauwelijks te herkennen. Hoewel deze ondersoort waarschijnlijk algemener voorkomt, worden alleen ringmeldingen van als nestjong geringde vogels aanvaard.

Noordse Nachtegaal / Thrush Nightingale *Luscinia luscinia*
7 van 7 gevallen / 7 van 8 exemplaren blijven aanvaardbaar:
31 augustus 1968, Oosterend, *Terschelling*, Friesland; onvolwassen ♂, vondst (collectie NNM); Limosa 42: 27-31, 1969 (foto), Limosa 43: 54, 1970
3 juni 1971, Kampeerterrein, Amsterdamse Bos, *Aalsmeer*, Noord-Holland; zingend (geluidsopname archief CDNA); Limosa 46: 85, 1973
18 mei-12 juni 1977, begin Diemerzeedijk, Amsterdam-Zeeburg, *Amsterdam*, Noord-Holland; zingend (geluidsopname archief CDNA), ringvangst (geringd op 20 mei); Vogeljaar 26: 179-182, 1978 (foto), Limosa 52: 226, 1979 (tweede ongeringd exemplaar, op 4 juni 1977 waargenomen, is niet langer aanvaardbaar)

21 mei 1977, Oosterduin, Rottumeroog, *Eemsmond,* Groningen; Limosa 51: 168-170, 1978, Limosa 52: 226, 1979
18-28 mei 1978, Posthuis, *Vlieland,* Friesland; zingend; archief CDNA, Limosa 53: 31, 1980
19 mei 1978, Korverskooi, *Texel,* Noord-Holland; ringvangst; Limosa 52: 77-78, 1979 (foto), Limosa 53: 31, 1980
half mei-3 juni 1979, Posthuis, *Vlieland,* Friesland; zingend; Dutch Birding 1: 22-23, 1979, Limosa 54: 25, 1981

Blauwstaart / Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
16 oktober 1967, Korverskooi, *Texel,* Noord-Holland; onvolwassen ♂, vondst (collectie ZMA); Pieper 6: 113, 1967, Limosa 41: 18, 1968, Limosa 42: 68, 1969

Aziatische Roodborsttapuit / Siberian Stonechat *Saxicola torquata maura*
7 van 7 gevallen / 9 van 9 exemplaren blijven aanvaardbaar:
6-7 oktober 1973, 'Tuintjes' bij Eierlandse Vuurtoren, De Cocksdorp, *Texel,* Noord-Holland; ♀; Limosa 49: 68-71, 1976, Limosa 50: 55, 1977
11 oktober 1977, Katwijk aan Zee, *Katwijk,* Zuid-Holland; twee; archief CDNA, Limosa 52: 226, 1979
13 oktober 1977, Meijendel, *Wassenaar,* Zuid-Holland; ♀; archief CDNA, Limosa 52: 226, 1979
19 oktober 1977, Meijendel, *Wassenaar,* Zuid-Holland; twee (♂, ♀); archief CDNA, Limosa 52: 226, 1979
21 oktober 1977, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster,* Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 52: 226, 1979
12 oktober 1978, Katwijk aan Zee, *Katwijk,* Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 53: 31, 1980
27-28 oktober 1978, Katwijk aan Zee, *Katwijk,* Zuid-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 53: 31, 1980

Blonde Tapuit / Black-throated Wheatear *Oenanthe hispanica*
4 van 6 gevallen / 4 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:
7 mei 1937, bij Vogelringstation Wassenaar, Meijendel, *Wassenaar,* Zuid-Holland; ♂; Limosa 10: 111-112, 1937
6 mei 1970, Formerumer Bos, *Terschelling,* Friesland; ♂; Limosa 44: 193-194, 1971, Limosa 45: 83, 1972, Limosa 47: 50, 1974
3-5 mei 1972, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster,* Zuid-Holland; ♂; Limosa 47: 45, 1974, Limosa 47: 161-163, 1974 (afbeelding)
8 juni 1975, Meijendel, *Wassenaar,* Zuid-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 50: 55, 1977
2 van 6 gevallen / 2 van 6 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
13 augustus 1962, De Krim, *Texel,* Noord-Holland; Limosa 36: 118, 1963, Limosa 37: 48, 1964
7 mei 1970, *Hoogeloon,* Noord-Brabant; Limosa 45: 83, 1972

Woestijntapuit / Desert Wheatear *Oenanthe deserti*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
23 november 1970, braakliggend terrein tussen Montgomerylaan en Technische Universiteit Eindhoven, *Eindhoven,* Noord-Brabant; ♂; archief CDNA, Limosa 45: 83, 1972, Dutch Birding 6: 61-62, 1984 (afbeelding)

Rode Rotslijster / Rock Thrush *Monticola saxatilis*
1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren blijft aanvaardbaar:
22-23 april 1951, Borgercompagnie, *Veendam,* Groningen; eerste-zomer ♂; Natura 48: 103, 1951, Limosa 31: 188-190, 1958, Limosa 32: 63, 1959
1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
21 juli 1972, bos ter hoogte van Scherpenzeelse Weg 66, *Leersum,* Utrecht; ♂; archief CDNA, Limosa 47: 55, 1974

Goudlijster / White's Thrush *Zoothera dauma aurea*
11 van 17 gevallen / 11 van 19 exemplaren blijven aanvaardbaar:
13 oktober 1931, Gevers Deynootplein (vóór Kurhaus), Scheveningen, *Den Haag,* Zuid-Holland; ♀, vangst (leefde in Haagse Dierentuin) (op 11 april 1933 in collectie NNM opgenomen); Org Club Ned Vogelkd 4: 65-66, 1931, Ardea 23: 213, 1934
2 oktober 1932, Warns, *Nijefurd,* Friesland; ♂, vondst (door kat gevangen) (collectie FNM); Org Club Ned Vogelkd 5: 118-121, 1932
14 oktober 1934, Eendenkooi onder Sassenheim, *Warmond,* Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie NNM); Ardea 23: 213-214, 1934
18 september 1947, bij Lemmer (trambaan), *Lemsterland,* Friesland; ♂, vondst (draadslachtoffer) (collectie FNM); Limosa 20: 234, 1947
25 september 1949, Stavoren, *Nijefurd,* Friesland; ♀, vondst (draadslachtoffer) (collectie FNM); Vanellus 2: 215, 1949, Limosa 22: 381, 1949
9 april 1953, Den Burg, *Texel,* Noord-Holland; ♂, vondst (collectie EcoMare, De Koog, Texel, Noord-Holland); Limosa 35: 71, 1962
2 december 1955, Wijk aan Zee, *Beverwijk,* Noord-Holland; ♂, vondst (geslagen door Sperwer *Accipiter nisus,* restanten collectie E J Kortenoever, Noord-Holland (kop en vleugel), en collectie NNM (borstveren, enige slagpennen en poot); Limosa 30: 91-92, 1957
6 oktober 1963, Den Burg, *Texel,* Noord-Holland; ♂, vondst (raamslachtoffer) (collectie H E Peeters, Noord-Holland); archief CDNA, Limosa 38: 58, 1965
c 20 oktober 1971 (etiket ZMA '13 oktober 1971'), West-Terschelling, *Terschelling,* Friesland; ♂, vondst (vuurtorenslachtoffer, aangebracht door kat) (collectie ZMA); Vanellus 25: 16, 1972, Limosa 46: 85, 1973
3 oktober 1972, Noordwijk aan Zee, *Noordwijk,* Zuid-Holland; ♂, vondst (raamslachtoffer, overleed op 13 oktober 1972 in vogelasiel) (collectie NNM); Limosa 47: 45, 1974

8 september 1974, Oosterwierum, *Littenseradiel*, Friesland; vondst (raamslachtoffer) (collectie J Stoelinga, Friesland); archief CDNA; Vanellus 28: 101, 1975, Limosa 50: 54, 1977

6 van 17 gevallen / 8 van 19 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

9 oktober 1948, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland; Ardea 40: 90, 1952, Limosa 22: 381, 1949

27 september 1949, Hornhuizen, *De Marne*, Groningen; ♂, vondst (collectie GNM, voorwerp wegens slechte staat weggegooid begin jaren 1970, H Huisman pers meded 1996); Limosa 24: 102, 1951 (verdere documentatie ontbreekt)

17 augustus 1965, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland; twee; Limosa 40: 49, 1967

3 oktober 1966, *Bergschenhoek*, Zuid-Holland; vangst; Limosa 42: 68, 1969 (documentatie ontbreekt)

8 oktober 1967, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland; twee; Vanellus 20: 254, 1967, Limosa 42: 68, 1969

9-11 juli 1973, Bakhuizen, *Gaasterlân-Sleat*, Friesland; archief CDNA, Limosa 48: 112, 1975

Siberische Lijster / Siberian Thrush *Zoothera sibirica sibirica*

2 van 11 gevallen / 2 van 12 exemplaren blijven aanvaardbaar:

september 1853 (etiket NNM 'najaar 1854'), Paterswolde, *Eelde*, Drenthe; eerste-winter ♂, vondst (collectie NNM); Herklots (1858: 123)

1 oktober 1856, Het Vinkeveld, *Noordwijk*, Zuid-Holland; eerste-winter ♂, vondst (gevangen in lijsterstrik en aan jachthond gegeven, die er mee in bek liep) (collectie ZMA); Herklots (1858: 311-312), Snouckaert van Schauburg (1908: 42)

9 van 11 gevallen / 10 van 12 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

1850, bij Maastricht, *Maastricht*, Limburg; vondst (collectie NMM); Hens (1926: 69, afbeelding na p 72)

maart 1895, *Rotterdam*, Zuid-Holland; eerste-winter ♂, vondst (collectie W J Heijligers, Schiedam, Zuid-Holland; thans onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 42-43), beschrijving in Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (5): 3-4, 1896 sluit andere Aziatische lijsters niet uit

18 januari 1940, Koudum, *Nijefurd*, Friesland; twee ♂♂; Ardea 30: 253, 1941

januari 1940, Gorredijk, *Opsterland*, Friesland; Ardea 30: 253, 1941

18 februari 1940, aan Rijn, bij Lobith, *Rijnwaarden*, Gelderland; Ardea 30: 253, 1941

25 februari 1940, De Grift, *Wageningen*, Gelderland; eerste-winter ♂; Limosa 13: 89, 1940

3 januari 1959, Biologisch Station, Oosterend, *Terschelling*, Friesland; adult ♂; Limosa 34: 214, 1961, Tanis (1963: 124)

10 november 1962, Kromme Ee, bij Goëngahuizen, *Smallingerland*, Friesland; ♂; Vanellus 16: 53, 1963, Limosa 37: 48, 1964

2 januari 1963, Hardegaryp, *Tytsjerksteradiel*, Friesland; Vanellus 16: 3, 1963, Limosa 39: 72, 1966

Vale Lijster / Eyebrowed Thrush *Turdus obscurus*

2 van 2 gevallen / 3 van 3 exemplaren blijven aanvaardbaar:

27 oktober 1843, Velserbeek, *Velsen*, Noord-Holland; vondst (collectie NNM); Notes Leyden Mus 30: 192, 1908

24-26 april 1977, begin Bosbaan, Amsterdamse Bos, *Ouder-Amstel*, Noord-Holland; twee (♂ en ♀ of onvolwassen); Limosa 51: 170-172, 1978, Limosa 52: 226, 1979, cf Dutch Birding 2: 71, 1980

Naumanns Lijster / Naumann's Thrush *Turdus naumanni naumanni*

2 van 2 gevallen / 2 van 2 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

vóór 1866, bij Utrecht, *Utrecht*, Utrecht; onvolwassen ♂, vondst (collectie NNM); Notes Leyden Mus 30: 192, 1908

13 april 1964, Moeselerpeel, *Weert*, Limburg; adult winterkleed; Hens (1965: 498-499), Limosa 39: 72, 1966

Bruine Lijster/ Dusky Thrush *Turdus naumanni eunomus*

2 van 7 gevallen / 2 van 7 exemplaren blijven aanvaardbaar:

20 november 1899, Veenwouden, *Dantumadeel*, Friesland; ♂, vondst (collectie ZMA); Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (6): 261-263, 1900

20 februari 1955, IJsselmuiden, *IJsselmuiden*, Overijssel; ♂, vangst (uitgeput aangetroffen in tuin, vogel overleed op 26 februari 1955) (collectie ZMA); Limosa 27: 160-161, 1954 [=1955] (foto), Limosa 29: 45, 1956

5 van 7 gevallen / 5 van 7 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

22 januari 1955, Jan Steenlaan (in tuin), Naarden, *Naarden*, Noord-Holland; Limosa 27: 160, 1954 [=1955], Limosa 29: 45, 1956

12 januari 1956, Windesheim, *Zwolle*, Overijssel; Limosa 30: 92, 1957

11 januari 1959, Jan van Parlebos (Parlevlietsbos), Berkheide, *Katwijk*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 45: 89, 1972

7 maart 1962, *Voorschoten*, Zuid-Holland; Limosa 37: 48, 1964

8 april 1962, Eembrugge, *Baarn*, Utrecht; Limosa 37: 48, 1964

Roodkeellijster/ Red-throated Thrush *Turdus ruficollis ruficollis*

Enig geval (1 exemplaar) is niet langer aanvaardbaar:

13 oktober 1966, Zuiddijkweg, Dreischor, *Brouwershaven*, Zeeland; Limosa 40: 1-5, 1967, Limosa 42: 67, 1969, Limosa 53: 31, 1980

Roodkeellijster x Zwartkeellijster / Red-throated Thrush x Black-throated Thrush *Turdus ruficollis ruficollis x T r atrogularis*

Enig geval (1 exemplaar) is niet langer aanvaardbaar:

28 november-5 december 1978, terrein Zoölogisch Laboratorium, Kerklaan, Haren, *Haren*, Groningen; archief CDNA, Limosa 53: 31, 1980

Zwartkeellijster / Black-throated Thrush *Turdus ruficollis atrogularis*
Enig geval (1 exemplaar) is niet langer aanvaardbaar:
8 oktober 1978, Staatsduinen, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 53: 31, 1980

Kleine Sprinkhaanzanger / Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata*
2 van 2 gevallen / 2 van 2 exemplaren blijven aanvaardbaar:
11 december 1912, Westerlichttoren, Haamstede, *Westerschouwen*, Zeeland; ♂, vondst (vuurtorenslachtoffer) (collectie NNM); Eykman et al (1936: 238-239), cf Ardea 2: 33, 1913 (aanvankelijk als Sprinkhaanzanger *L naevia* gedetermineerd)
20 september 1958, Lichtschip Noord-Hinder (ter hoogte van Vlissingen, Zeeland), Continentaal Plat, ♀, vondst (collectie ZMA); Limosa 32: 169-170, 1959, Limosa 32: 174, 1959, Limosa 33: 41, 1960

Krekelzanger / River Warbler *Locustella fluviatilis*
7 van 9 gevallen / 7 van 9 exemplaren blijven aanvaardbaar:
8 september 1924, vuurtoren Het Westhoofd, Ouddorp, *Goedereede*, Zuid-Holland; ♂, vondst (vuurtorenslachtoffer) (collectie NNM); Ardea 14: 72-73, 1925
25 augustus 1931, *Gouda*, Zuid-Holland; vondst (collectie NMR, gestolen 9 juli 1980); Org Club Ned Vogelkd 8: 63, 1935
20-26 augustus 1955, Biologisch Station, Oosterend, *Terschelling*, Friesland; Ardea 43: 271-274, 1955, Limosa 29: 44, 1956
28-30 mei 1956, Oude Waal, Ooypolder, *Ubbergen*, Gelderland; zingend; Limosa 30: 90-91, 1957
5-10 juni 1965 (waarschijnlijk vanaf 3 juni), Nieuwe Zuider Lingedijk (c 2.5 km ten oosten van Spijk), *Lingewaal*, Gelderland; zingend; Limosa 39: 33-36, 1966, Limosa 40: 50, 1967
11-12 juni 1976, Zuidlaardermeer, *Haren*, Groningen; zingend; archief CDNA, Limosa 51: 143, 1978
23 mei-7 juni 1978, Breugel, *Son en Breugel*, Noord-Brabant; zingend; archief CDNA, Limosa 53: 31, 1980
2 van 9 gevallen / 2 van 9 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
4 augustus 1955, Kampereiland, *Kampen*, Overijssel; ringvangst; Limosa 28: 48, 1955, Limosa 29: 44, 1956, Limosa 47: 50, 1974 (documentatie onvolledig)
19 juli 1969, Knardijk, ter hoogte van kilometerpaal 3, *Zeewolde*, Flevoland; ♂; Limosa 42: 232-233, 1969, Limosa 45: 83, 1972

Veldrietzanger / Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
2 oktober 1971, Mokkebank, Laaxum, *Nijefurd*, Friesland; eerstejaars; Dutch Birding 7: 121-128, 1985 (foto), Dutch Birding 8: 129, 1986, Limosa 59: 124, 1986, cf Limosa 58: 65-72, 1985
Een geval uit 1967 werd tijdens de eerste fase van de herziening afgevoerd. Bovenstaand geval werd in 1986 aanvaard.

Orpheusspotvogel / Melodious Warbler *Hippolais polyglotta*
2 van 5 gevallen / 2 van 5 exemplaren blijven aanvaardbaar:
8 juli 1979, Avenhorn, *Wester-Koggenland*, Noord-Holland, ringvangst; archief CDNA, Limosa 54: 25, 1981
2 september 1979, Oostvaardersplassen (Oostvaardersdijk ter hoogte van kilometerpaal 28.0), *Lelystad*, Flevoland; ringvangst, Dutch Birding 1: 73-74, 1979 (foto), Limosa 54: 25, 1981, Limosa 54: 98-100, 1981 (foto)
3 van 5 gevallen / 3 van 5 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
12-14 augustus 1960, *Wierden*, Overijssel; Limosa 34: 12-15, 1961, Limosa 35: 73, 1962, Limosa 54: 98-100, 1981, Limosa 54: 133, 1981, Dutch Birding 3: 23-25, 1981
9 juni 1968, *Gorssel*, Gelderland; zingend; Limosa 41: 107-108, 1968, Limosa 43: 55, 1970, Limosa 54: 98-100, 1981, Limosa 54: 133, 1981, Dutch Birding 3: 23-25, 1981
12 juni-12 juli 1979, *Vlagtwedde*, Groningen; Limosa 54: 25, 1981, Hazevoet (1983 kant A: opname 15); betrof afwijkend zingende Tuinfluiter *Sylvia borin*, Dutch Birding 6: 137-139, 1984

Provençaalse Grasmus / Dartford Warbler *Sylvia undata*
1 van 2 gevallen / 1 van 3 exemplaren blijft aanvaardbaar:
1-3 april 1959, Hoophuizen, *Nunspeet*, Gelderland; Limosa 32: 185-188, 1959, Limosa 34: 216, 1961
1 van 2 gevallen / 2 van 3 exemplaren is/zijn niet langer aanvaardbaar:
23 maart 1963, in park op grens van Budel en Weert, *Budel/Weert*, Noord-Brabant/Limburg; twee; Hens (1965: 155-156), Limosa 39: 75, 1966

Baardgrasmus / Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*
5 van 6 gevallen / 5 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:
26 mei 1942, *Beverwijk*, Noord-Holland; ♂ (*S c cantillans*), vangst (leefde tot 25 juli 1942 in Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (collectie ZMA); Ardea 31: 286-287, 1942
24-27 mei 1948, Volewijkspark, Amsterdam-Noord, *Amsterdam*, Noord-Holland; ♂; Ardea 36: 204-205, 1948
7 oktober 1973, bij 'Tuintjes' bij Eierlandse Vuurtoren, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; ♂; Limosa 48: 113, 1975, Limosa 48: 122-123, 1975
18 mei 1975, Knardijk, ter hoogte van kilometerpaal 24.0, *Lelystad*, Flevoland; ♂; archief CDNA, Limosa 50: 56, 1977
9 mei 1979, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Bloemendaal/Zandvoort*, adult ♂; Dutch Birding 14: 83, 1992

1 van 6 gevallen / 1 van 6 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:

16 oktober 1977, *Zeewolde* (ter hoogte van Nijkerk, Gelderland), Flevoland; archief CDNA, Limosa 52: 227, 1979

Grauwe Fitis / Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides viridanus*

6 van 16 gevallen / 6 van 16 exemplaren blijven aanvaardbaar:

13 september 1965, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; adult, vondst (collectie ZMA); Limosa 40: 52, 1967

22 september 1967, Korverskooi, *Texel*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 42: 71, 1969

30 juni 1969, *Leeuwarden*, Friesland; vondst (collectie ZMA); Limosa 45: 84, 1972

25 augustus 1973, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 48: 113, 1975

10 juni 1974, Rottumeroog, *Eemsmond*, Groningen; ringvangst; Limosa 46: 124-125, 1973, Limosa 50: 56, 1977

11 augustus 1979, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; Dutch Birding 1: 85-86, 1979 (foto), Limosa 54: 26, 1981

10 van 16 gevallen / 10 van 16 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

29 oktober 1961, Knardijk, ter hoogte van kilometerpaal c 12.0, *Lelystad*, Flevoland; Limosa 36: 1-6, 1963, Limosa 36: 39, 1963

5 oktober 1965, Den Hoorn (in tuin van D Drijver), *Texel*, Noord-Holland; Limosa 39: 146, 1966, Limosa 40: 52, 1967

25 oktober 1966, Korverskooi, *Texel*, Noord-Holland; Pieper 6: 13, 1967, Limosa 42: 71, 1969

3 december 1967, zuidelijk deel van Flevoland; Limosa 42: 71, 1969

15 april 1968, *Leerdam*, Zuid-Holland; Limosa 43: 56, 1970

7 september 1969, *Rhenen*, Utrecht; Limosa 45: 84, 1972

6 oktober 1974, Eendenkooi, *Schiermonnikoog*, Friesland; archief CDNA, Limosa 50: 56, 1977

22 december 1974-12 februari 1975, Wassenaarse Slag, *Wassenaar*, Zuid-Holland; Limosa 49: 72-75, 1976, Limosa 50: 56, 1977, cf Dutch Birding 4: 142, 1982 (verwarring met Humes Bladkoning *P humei* waarschijnlijk)

22 oktober 1978, *Kapelle*, Zuid-Beveland; Zeeland; archief CDNA, Limosa 57: 24, 1984, cf Limosa 53: 31, 1980

22 september 1979, Nes, *Ameland*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 54: 26, 1981

Noordse Boszanger / Arctic Warbler *Phylloscopus borealis borealis*

2 van 5 gevallen / 2 van 5 exemplaren blijven aanvaardbaar:

2 november 1935, Westerlichttoren, Haamstede, *Westerschouwen*, Zeeland; ♂, vondst (vuurtorenslachtoffer) (collectie NNM); Ardea 25: 63-64, 1936

13 september 1976, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland; eerste-winter, ringvangst; Limosa 50: 119-122, 1977 (foto), Limosa 51: 144, 1978

3 van 5 gevallen / 3 van 5 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

24-25 augustus 1960, langs Gulp, *Gulpen*, Limburg; archief CDNA, Limosa 50: 56, 1977

23 augustus 1966, Hondsbossche Zeewering, Camperduin, *Schoorl*, Noord-Holland; Pieper 5: 74, 1966, Limosa 42: 72, 1969

2 april 1972, Westlandse Waterleidingduinen, *Den Haag*, Zuid-Holland; Limosa 47: 29-32, 1974, Limosa 47: 47, 1974

Pallas' Boszanger / Pallas's Leaf Warbler *Phylloscopus proregulus*

9 van 9 gevallen / 9 van 9 exemplaren blijven aanvaardbaar:

25-28 november 1963, Korverskooi, *Texel*, Noord-Holland; vondst (collectie ZMA); Limosa 37: 16-18, 1964, Limosa 38: 61, 1965

22 oktober 1964, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; Limosa 38: 13-15, 1965, Limosa 39: 76, 1966

18 november 1973, Lelystad-Haven, *Lelystad*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 48: 113, 1975

24 november 1974, Rijsterbos, *Gaasterlân-Sleat*, Friesland; ringvangst; Limosa 48: 174-175, 1975 (foto), Limosa 50: 56, 1977

20 januari-30 maart 1975, Wageningen-Hoog, *Wageningen*, Gelderland; Limosa 49: 220-222, 1976, Limosa 50: 56, 1977

9 oktober 1975, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 56, 1977

19 oktober 1975, Kobbeduinen, *Schiermonnikoog*, Friesland; ringvangst; Limosa 50: 56, 123-126, 1977 (foto)

9 oktober 1976, *Texel*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 51: 144, 1978

15 oktober 1976, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 51: 144, 1978

Humes Bladkoning / Hume's Yellow-browed Warbler *Phylloscopus humei humei*

2 van 2 gevallen / 2 van 2 exemplaren blijven aanvaardbaar:

28 november 1958, Lichtschip Texel, Continentaal Plat, ♂, vondst (collectie ZMA); Dutch Birding 7: 132-133, 1985, cf Limosa 32: 191-192, 1959, Limosa 33: 42, 1960

januari-3 april 1975, Zuiderpark, Hoogeveen, *Hoogeveen*, Drenthe; Dutch Birding 6: 19-20, 1984 (foto), Dutch Birding 7: 132-133, 1985, Dutch Birding 7: 146, 1985, Limosa 59: 22, 1986, Dutch Birding 9: 148, 1987

Raddes Boszanger / Radde's Warbler *Phylloscopus schwarzi*
2 van 2 gevallen / 2 van 2 exemplaren blijven aanvaardbaar:
9 oktober 1974, Buiten Muy, *Texel*, Noord-Holland; ringvangst; Limosa 48: 171-173, 1975, Limosa 50: 56, 1977
8 oktober 1977, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; Limosa 52: 155-160, 1979 (foto), Limosa 52: 227, 1979

Bruine Boszanger / Dusky Warbler *Phylloscopus fuscatus fuscatus*
Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:
19-21 oktober 1978, Oosterend, *Terschelling*, Friesland; Dutch Birding 1: 75-76, 1979, Limosa 53: 31, 1980

Bergfluiter / Western Bonelli's Warbler *Phylloscopus bonelli*
2 van 2 gevallen / 2 van 2 exemplaren blijven aanvaardbaar (cf bergfluiter *P bonelli/orientalis*):
18-31 mei 1958, Clingendael, *Wassenaar*, Zuid-Holland; zingend; Limosa 32: 110-112, 1959, Limosa 33: 42, 1960, Dutch Birding 8: 50, 1986 (sonogram)
5 september 1969, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland; ringvangst; Limosa 45: 84, 1972, Limosa 48: 82-85, 1975

bergfluiter / bonelli's warbler *Phylloscopus bonelli/orientalis*
7 van 10 gevallen / 7 van 10 exemplaren blijven aanvaardbaar:
13-24 mei 1960, terrein van Hilversumse Golfclub, *Hilversum*, Noord-Holland; zingend; Limosa 34: 284, 1961, Limosa 35: 74, 1962
5 mei 1962, Oosterbeek, *Wassenaar*, Zuid-Holland; zingend; Limosa 37: 50, 1964
18-25 mei 1962, *Ermelo*, Gelderland; zingend; Limosa 37: 50-51, 1964
15 mei 1966, Ermelo-Noord, *Ermelo*, Gelderland; zingend; Limosa 42: 72, 1969
20 mei-13 juni 1967, *Ermelo*, Gelderland; zingend; Limosa 42: 72, 1969
7-30 juni 1968, *Nunspeet*, Gelderland; zingend; archief CDNA, cf Limosa 43: 56, 1970
17 mei 1976, Ockenrode, Den Haag, *Den Haag*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 51: 144, 1978
3 van 10 gevallen / 3 van 10 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
23 augustus 1964, Knardijk, *Lelystad/Zeewolde*, Flevoland; Limosa 39: 76, 1966
24 juni 1967, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; Limosa 42: 72, 1969
12 juli 1977, Vlietland, *Leidschendam*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 52: 227, 1979
Van de 16 gevallen op de Zuidwest-Veluwe, Gelderland, in 1974-80 is slechts één geval voldoende gedocumenteerd (14-19 juni 1980, Zuidwest-Veluwe, *Ede*, Gelderland; Limosa 54: 57-62, 1981, foto). De overige gevallen zijn onvoldoende gedocumenteerd en derhalve niet aanvaardbaar.

Iberische Tjiftjaf / Iberian Chiffchaff *Phylloscopus (collybita) brehmii*
1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren blijft aanvaardbaar:
29 april-28 juni 1967, Groeneveld, *Baarn*, Utrecht; zingend; Limosa 41: 35-40, 1968 (sonogram), Limosa 42: 71, 1969
1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
3 mei-8 juli 1971, Staatsbossen, *Texel*, Noord-Holland; zingend; Pieper 10: 215, 1971, Limosa 46: 86, 1973

Withalsvliegenvanger / Collared Flycatcher *Ficedula albicollis*
23 van 31 gevallen / 23 van 34 exemplaren blijven aanvaardbaar:
18 mei 1855, strand Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie onbekend); Herklots (1858: 209), Eykman et al (1936: 220) (vermoedelijk zelfde vogel als die in 1859, *Leiden*, Zuid-Holland, die zich wel in collectie NNM bevindt)
3 mei 1859, Weizicht, *Dordrecht*, Zuid-Holland; ♂; Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 81, 1915
7 mei 1907, *Wageningen*, Gelderland; ♂; Snouckaert van Schauburg (1908: 36)
30 juli 1918, tussen Bunde en Geulle, *Maastricht/Geulle*, Limburg; ♂ (♀ niet langer aanvaardbaar); Ardea 13: 8, 1924
begin mei 1929, Aldenhofpark, Maastricht, *Maastricht*, Limburg; Natuurhist Maandbl Limbg 19: 13, 1930, Hens (1965: 137)
begin mei 1929, Stein, *Stein*, Limburg; ♂ (♀ niet langer aanvaardbaar); Hens (1965: 137)
begin mei 1929, Kasteel Nijswiller, Wittem, *Wittem*, Limburg; ♂; Natuurhist Maandbl Limbg 19: 13, 1930, Hens (1965: 137)
begin mei 1929 (enkele dagen), Amsterdam-Binnenstad (in tuin Keizersgracht 147), *Amsterdam*, Noord-Holland; ♂; Natuurhist Maandbl Limbg 19: 13, 1930
17 mei 1937, Eierlandse Vuurtoren, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie onbekend); Limosa 11: 123, 1938
2 mei 1940, Deuteren, *Den Bosch*, Noord-Brabant; ♂; Limosa 13: 89, 1940
15 mei 1941, Sanatorium 'Hoog Laren', *Laren*, Noord-Holland; ♂; Ardea 31: 137, 1942, Jonkers et al (1987: 309)
5 mei 1942, Den Bosch, *Den Bosch*, Noord-Brabant; ♂; Ardea 32: 243, 1943
mei 1942, *Helden*, Limburg (Meijel, Limburg; volgens Natuurhist Maandbl Limbg 37: 55, 1948), ♂ (♀ niet langer aanvaardbaar); Hens (1965: 137)
5 mei 1947, Amsterdamse Bos, Amsterdam-Buitenveldert, *Amsterdam*, Noord-Holland; ♂; Frieswijk (1968: 40), Gierzwaluw 33: 116, 1995
eind april 1950, Oldeberkoop, *Ooststellingwerf*, Friesland; ♂; Vanellus 3: 75, 1950, Limosa 24: 105, 1951, Ardea 40: 91, 1952

1 mei 1960, *Putte*, Noord-Brabant; ♂; Limosa 35: 75, 1962
28 april 1962, Moostdijk, Ospel, *Nederweert*, ♂; Limburg; Hens (1965: 137)
9 mei 1964, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♂; Limosa 37: 316-317, 1964, Limosa 39: 76, 1966
9 mei 1966, Bomenland, *Vlieland*, Friesland; ♂; Spaans & Swennen (1968: 61), Limosa 42: 73, 1969
30 mei 1966, Kunderberg, Kunrade, *Voerendaal*, Limburg; ♂; Vogeljaar 14: 143, 1966, Limosa 42: 73, 1969
27 augustus 1966, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland; adult ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 42: 73, 1969
30 mei 1971, *Wieringermeer*, Noord-Holland; ♂; Pieper 10: 215, 1971, Limosa 46: 86, 1973
7 mei 1976, Kruisberg, Noordhollands Duinreservaat, *Heemskerk*, Noord-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 51: 144, 1978

8 van 31 gevallen / 11 van 34 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

1859, *Leiden*, Zuid-Holland; vondst (collectie NNM); Eykman et al (1936: 220) (maar zie eerste aanvaardbare geval)
4 mei 1908, *Langbroek*, Utrecht; ♀, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 36) (determinatie onjuist)
19 april 1914, Rockanje, *Westvoorne*, Zuid-Holland; Ardea 3: 96, 1914)
mei 1953 (geruime tijd), De Steeg, *Rheden*, Gelderland; Limosa 32: 66, 1959
14 september 1955, Lergerbosweg, Hoorn, *Terschelling*, Friesland; Limosa 29: 43, 1956, Tanis (1963: 129)
20 september 1964, Hondsbossche Zeewering, *Schoorl*, Noord-Holland; ♂; Limosa 38: 103, 1965, Limosa 39: 76, 1966
4 mei 1967, *Budel*, Noord-Brabant; Limosa 42: 73, 1969
31 augustus 1968, Kasteel Verwolde, bij Laren, *Lochem*, Gelderland; archief CDNA, Limosa 43: 56, 1970

Azuurmees x Pimpelmees ('Pleskes Mees') / Azure Tit x Blue Tit ('Pleske's Tit') *Parus cyanus x P caeruleus*

Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:

9 november 1968, Bremerbergdijk, *Dronten*, Flevoland; onvolwassen, ringvangst (overleden op 15 april 1969) (collectie ZMA); Limosa 42: 201-205, 1969 (foto), Limosa 43: 56, 1970, Dutch Birding 16: 233-234, 1994 (foto)

Kleine Klapekster / Lesser Grey Shrike *Lanius minor minor*

21 van 29 gevallen / 21 van 29 exemplaren blijven aanvaardbaar:

8 juni 1938, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 11: 122, 1938
25 mei 1955, Johannes Kerkhovenpolder, Termunten, *Delfzijl*, Groningen; Limosa 28: 46-47, 1955, Limosa 29: 42, 1956
1 juli 1956, Roggebotsluis, *Kampen*, Overijssel; Limosa 30: 89, 1957
11 juli 1957, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; Limosa 32: 63, 1959
3-4 juni 1964, Westerduinen, *Texel*, Noord-Holland; Pieper 4: 14, 1965, Limosa 39: 71, 1966
14 mei 1967, Normerpolder, *Wieringen*, Noord-Holland; Pieper 6: 75, 1967, Limosa 42: 65, 1969
11 augustus-1 september 1968, Middenmeer, *Wieringermeer*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 43: 53, 1970
24 mei 1969, Dwarsdijk, Oosterend, *Terschelling*, Friesland; archief CDNA, Limosa 45: 82, 1972
28 mei 1970, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland; Pieper 9: 108, 1970, Limosa 45: 82, 1972
10 oktober 1970, Knardijk, ter hoogte van Hoge Knarsluis, *Zeewolde*, Flevoland; Korhaan 5: 7, 1971, Limosa 45: 82, 1972
17 oktober 1970, langs Beerze, Kampina, *Oisterwijk*, Noord-Brabant; Vogeljaar 18: 354, 1970, Limosa 45: 82, 1972
9 juni 1971, De Geul, *Texel*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 46: 84, 1973
3 juni 1972, Boolderdijk, *Nederweert*, Limburg; archief CDNA, Limosa 47: 45, 1974
15-22 september 1974, Oosterbierum, *Franekeradeel*, Friesland; archief CDNA, Limosa 54: 134, 1981
4 oktober 1974, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 53, 1977
6 juni 1975, Quackgors, *Hellevoetsluis*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 50: 53, 1977
3 juni 1976, Posthuis, *Vlieland*, Friesland; archief CDNA, Limosa 51: 143, 1978
23-28 augustus 1976, ten oosten van dorp Schiermonnikoog, *Schiermonnikoog*, Friesland; archief CDNA, Limosa 51: 143, 1978
24 mei-27 augustus 1977, Grootebroek, *Stede Broec*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 52: 226, 1979
27 mei 1978, De Muy (bij 'Het Oorlogsschip'), *Texel*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 53: 31, 1980
10 juni 1978, Zwanewaterduinen, *Ameland*, Friesland; archief CDNA, Limosa 53: 31, 1980

8 van 29 gevallen / 8 van 29 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

september of oktober 1859 of 1860, Rotterdam, *Rotterdam*, Zuid-Holland; vondst (collectie NMR); Snouckaert van Schauburg (1908: 33)
3 juni 1918, Merkelbeek, *Schinnen*, Limburg; ♀, vondst [collectie P P Benedictijnen, Merkelbeek, Limburg; nadien te Lemiers-Vaals, Limburg (Hens 1926: 60; Hens 1965: 16); vervolgens openbaar verkocht en zich daarin bevindende voorwerpen her en der verspreid (Hens 1965: 16)]; Jaarber Club Ned Vogelkd 8: 16, 1918, Hens (1965: 126)
14 september 1925, langs weg tussen Polder Eierland en Polder Waal en Burg, *Texel*, Noord-Holland; Ardea 15: 64, 1926
20 november 1949, langs spoorlijn Goor-Delden, *Stad Delden*, Overijssel; Ardea 40: 92, 1952

7 november 1964, De Utrecht, Lage Mierde, *Hooge en Lage Mierde*, Noord-Brabant; Limosa 39: 71, 1966
9-14 juni 1967, Dijkmanshuizen, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 42: 65, 1969
21 maart 1970, Knardijk, ter hoogte van Hoge Knarsluis, *Zeewolde*, Flevoland; Vogeljaar 18: 277, 1970, Limosa 45: 82, 1972
4 juni 1979, Trekweg, *Lelystad*, Flevoland; archief CDNA, Limosa 54: 24, 1981

Diksnavelnotenkraker / Thick-billed Nutcracker *Nucifraga caryocatactes caryocatactes*
4 van 5 gevallen / 4 van 5 exemplaren blijven aanvaardbaar:
7 oktober 1911, Breedenbroek, *Gendringen*, Gelderland; onvolwassen ♂, vondst (collectie NNM); Jaarber Club Ned Vogelkd 2: 11, 1912
18 februari 1936, *Eelde*, Drenthe; ♂, vondst (collectie ZMA); Eykman et al (1949: 1042)
12 augustus 1968, Hulshorst, *Nunspeet*, Gelderland; vondst (bevond zich in groep van zes Notenkrakers *N c macrorhynchos* die alle door zelfde automobilist werden doodgereden!; A Smit pers meded 1996) (collectie onbekend); archief CDNA, Limosa 44: 13, 1971, Limosa 45: 88, 1972, Smit (1980: 121-122)
14 september 1968, Kasteel Middachten, De Steeg, *Rheden*, Gelderland; eerstejaars ♀, vondst (collectie ZMA); Limosa 43: 58, 1970
1 van 5 gevallen / 1 van 5 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:
1885, *Berlicum*, Noord-Brabant; vondst (collectie NMR); Ardea 30: 118, 1941

Roze Spreeuw / Rosy Starling *Sturnus roseus*
21 van 25 gevallen / 21 van 25-26 exemplaren blijven aanvaardbaar:
14 juli 1856, Huis te Bloemendaal, *Bloemendaal*, Noord-Holland; adult ♀, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 11)
15 april 1874, Noord-Brabant; adult ♂, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 11)
20 september 1885, *Harderwijk*, Gelderland; juveniel ♂, vangst (leefde tot 22 juli 1887 in Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 11)
20 oktober 1893, Vinkenbaan Verhoeven, Westduin, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; juveniel ♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 11), Dutch Birding 4: 61, 1982 (foto)
27 september 1894, *Leiden*, Zuid-Holland; juveniel ♂, vondst (collectie NNM); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 65, 1915
24 november 1896, *Schiedam*, Zuid-Holland; juveniel, vondst (collectie NNM); Dutch Birding 4: 137, 1982 (foto)
oktober 1897, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; juveniel ♀, vangst (leefde nog enige tijd in Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 11)
14-15 juli 1932, Kampereiland, *Kampen*, Overijssel; adult ♂, vondst (collectie ZMA); Org Club Ned Vogelkd 5: 54, 1932
16 juli 1959, duinen bij Haamstede, *Westerschouwen*, Zeeland; adult zingend; Limosa 33: 58, 1960, Limosa 34: 219, 1961
23 juli 1962, Westerse Veld, *Vlieland*, Friesland; adult; Limosa 36: 120-121, 1963, Limosa 37: 56, 1964, Spaans & Swennen (1968: 68)
27 oktober 1963, Geervliet, *Bernisse*, Zuid-Holland; adult; Limosa 38: 66, 1965
30 mei 1965, Einde Gooi, *Hilversum*, Noord-Holland; adult, vondst (door Eksters *Pica pica* gemolesteerd en overleden) (collectie B van Ingen, Noord-Holland); Jonkers et al (1987: 333)
14 juli 1966, West-Terschelling, *Terschelling*, Friesland; adult; Vanellus 19: 185, 1966, Limosa 42: 78, 1969
31 juli-3 augustus 1966 (17 juli-3 augustus 1966 volgens Ganzevles et al 1985: 203), *Belfeld*, Limburg; adult; Natuurhist Maandbl Limbg 55: 167-168, 1966, Limosa 42: 78, 1969
28 juni 1971, Barlo, *Aalten*, Gelderland; adult ♂, vondst (collectie ZMA); Limosa 46: 88, 1973
21 september 1971, *Vlieland*, Friesland; adult; archief CDNA, Limosa 59: 125, 1986
6-23 augustus 1973, Nes, *Ameland*, Friesland; adult; Vanellus 26: 207, 1973, Limosa 48: 115, 1975
23 september 1973, *Delfzijl*, Groningen; adult; archief CDNA, Limosa 48: 115, 1975
22 november-11 december 1975, Aalst, *Waalre*, Noord-Brabant; adult; archief CDNA, Limosa 50: 60, 1977
eind mei-7 juni 1979, Quackjeswater, Oostvoorne, *Westvoorne*, Zuid-Holland (eind mei waargenomen, dood gevonden op 7 juni); vondst (veren in collectie B Boekhout, Zuid-Holland); archief CDNA, Limosa 54: 27, 1981
11 augustus 1979, Vaste Duinen, Boschplaat, *Terschelling*, Friesland; adult; archief CDNA, Limosa 54: 134, 1981
4 van 25 gevallen / 4-5 van 25-26 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:
najaar 1936, *Geleen*, Limburg; ♂, vangst (leefde tot 1940 in Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (collectie ZMA); Natuurhist Maandbl Limbg 37: 36, 1948
4-6 augustus (3-9 augustus, cf Mooser 1973: 67) 1970, Westerplas, *Schiermonnikoog*, Friesland; één (adult) (Limosa 45: 87, 1972), twee (adult en juveniel) (Mooser 1973: 67)
16 december 1972, Slotervaart, Amsterdam-Slotervaart, *Amsterdam*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 47: 50, 1974
30 december 1977, Aa-strang, *Dinxperlo*, Gelderland; adult; archief CDNA, Limosa 52: 228, 1979

Britse Frater / British Twite *Carduelis flavirostris pipilans*
5 van 5 gevallen / 6 van 6 exemplaren blijven aanvaardbaar:
11 januari 1904, *Texel*, Noord-Holland; twee (♂ en ♀), vondst (collectie ZMA); Ardea 50: 130, 1962
28 januari 1949, Noordzeekanaal, *Amsterdam*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie ZMA); Ardea 50: 130, 1962

16 november 1960, Ritthem, *Vlissingen*, Zeeland; ♀, ringvangst (dood gevonden op 6 mei 1961 te Denholme, Yorkshire, Engeland); Limosa 36: 105, 1963; Limosa 37: 54, 1964

30 oktober 1976, Scheveningse Bosjes, Den Haag, *Den Haag*, Zuid-Holland, ringvangst (geringd op 24 juli 1976 te Slaithwaite, North Yorkshire, Engeland); Vogeltrekstation Heteren in litt 1996

15 februari 1977, *Mill en St Hubert*, Noord-Brabant, ringvangst (geringd op 23 juli 1976 te Slaithwaite, North Yorkshire, Engeland); Vogeltrekstation Heteren in litt 1996

Bij ondersoorten die in het veld niet of nauwelijks zijn te onderscheiden kan men zich afvragen of ringmeldingen voldoende bewijskracht hebben. Immers, er bestaat een (theoretische?) mogelijkheid dat vogels van de ene ondersoort in het gebied van een andere tot broeden kunnen komen. Dit probleem doet zich ook voor bij Britse Rotspieper *Anthus petrosus petrosus* en Britse Roodborst *Erithacus rubecula melophilus*.

Witstuitbarmsijs / Arctic Redpoll *Carduelis hornemanni exilipes*

30 van 32 gevallen / 42 van 44 exemplaren blijven aanvaardbaar:

22 november 1959, Hoophuizen, *Nunspeet*, Gelderland; adult ♂, ringvangst; Limosa 33: 206-208, 1960 (foto), Limosa 34: 218, 1961

6 januari 1962, Zorgvliet, *Den Haag*, Zuid-Holland; Limosa 37: 55, 1964

16 oktober 1962, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; Limosa 37: 55, 1964

27 oktober 1962, Eierlandse Duinen, bij De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; Limosa 37: 55, 1964

28 oktober 1962, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; ringvangst (vogel niet geringd, ontsnapte voortijdig); Limosa 37: 55, 1964

6 november 1962, Vogeltrekstation Wassenaar, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; eerste-winter ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 37: 55, 1964

19 november 1962, polder bij Eierlandse Vuurtoren, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; zeven (twee ♂♂ en vijf ♀♀); Limosa 37: 55, 1964

17 oktober 1972, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, eerstejaars, ringvangst; archief CDNA, Limosa 49: 101, 1976, Limosa 50: 59, 1977

18 oktober 1972, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; eerstejaars, ringvangst; archief CDNA, Limosa 49: 101, 1976, Limosa 50: 59, 1977

22 oktober 1972, *Schiermonnikoog*, Friesland; adult ♂; archief CDNA, Limosa 49: 101-102, 1976, Limosa 50: 59, 1977

9 november 1972, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, eerstejaars, ringvangst; archief CDNA, Limosa 49: 101, 1976

22 november 1972, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; eerste-winter ♂, vangst (verongelukt) (collectie ZMA); Limosa 49: 101, 1976, Limosa 50: 59, 1977

25 november 1972, Vogelringstation Nebularia, Westenschouwen, *Westerschouwen*, Zeeland; ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 47: 48, 1974, Limosa 49: 101-102, 1976

3 december 1972, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; twee (adult ♂ en eerstejaars), ringvangst; archief CDNA, Limosa 49: 100, 1976, Limosa 50: 59, 1977

4 december 1972, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; adult ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 49: 100, 1976, Limosa 50: 59, 1977

4 november 1975, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

21 november 1975, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

21 november 1975, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; twee (één gevangen) ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

27 november 1975, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

25-30 november 1975, Naarderbos, *Naarden*, Noord-Holland; twee, ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

1 december 1975, Noordhollands Duinreservaat, *Heemskerk*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

7 december 1975, *Schiedam*, Zuid-Holland; drie, ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

9 december 1975, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

10 december 1975, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

13 december 1975, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; twee, ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

14 december 1975, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

14 december 1975, *Schiedam*, Zuid-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

17 december 1975, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

18 december 1975, *Oldebroek*, Gelderland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

21 december 1975, *Schiedam*, Zuid-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

2 van 32 gevallen / 2 van 42 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

13 januari 1946, begin Bosbaan, Amsterdamse Bos, *Ouder-Amstel*, Noord-Holland; Limosa 19: 119-120, 1946, H de Groot pers meded 1996

4 december 1965, Westermient, *Texel*, Noord-Holland; ♀; Limosa 40: 56, 1967, Dijksen & Dijksen (1977: 224)

Witbandkruisbek / Two-barred Crossbill *Loxia leucoptera bifasciata*

7 van 13 gevallen / 37 van 46-51 exemplaren blijven aanvaardbaar:

18 juli 1884, *Harderwijk*, Gelderland; ♂, vangst (leefde nog enige tijd in Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (collectie ZMA); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 69, 1915

11-19 september 1889, *Harderwijk*, Gelderland; 22 (twee ♂♂ en één ♀ gevangen, één ♂ leefde nog enige tijd Artis, Amsterdam, Noord-Holland, ♀ in collectie ZMA); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 69, 1915, cf Dutch Birding 15: 206-214, 1993

17 september 1889, Schapenduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; 10 (twee ♂♂ verzameld, collectie NNM); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 69, 1915, cf Dutch Birding 15: 206-214, 1993

7 september 1942, *Harderwijk*, Gelderland; ♂, vondst (collectie NNM); Limosa 15: 103, 1942

c 7 oktober 1963, De Zilk, *Noordwijkerhout*, Zuid-Holland; ♀, vangst; archief CDNA, Limosa 38: 66, 1965, Fitis 20: 26, 1984 (foto)

31 juli 1972, *Ameland*, Friesland; ♀, ringvangst; Limosa 47: 49, 1974 (foto)

29 december 1972, Tongeren, *Epe*, Gelderland; adult ♀, ringvangst; archief CDNA, Limosa 47: 49, 1974

6 van 13 gevallen / 9-14 van 46-51 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

eind december 1845-februari 1846, *Baarn*, Utrecht; twee, vangst (collectie J W van den Broek; thans onbekend), Het Instituut of verslagen en mededelingen uitgaande van vier klassen van Koninklijk Nederlandsch Instituut voor Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten (1846: 158-159) (vogels zouden afkomstig zijn uit een groep van zes tot zeven vogels)

najaar 1889, Wierum, *Dongeradeel*, Friesland; ♂, vangst (geschonken aan Artis, Amsterdam, Noord-Holland) (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 17)

1891, *Texel*, Noord-Holland; Snouckaert van Schauburg (1908: 17)

2 oktober 1942, Zuidereng, Bennekom, *Ede*, Gelderland; drie; Limosa 15: 103, 1942

25 november 1942, Zuidereng, Bennekom, *Ede*, Gelderland; juveniel ♀, vondst (collectie Plantenziektenkundige Dienst, Wageningen, Gelderland; deze collectie is verhuisd naar Ministerie van Landbouw en Visserij, Den Haag, Zuid-Holland en zou vervolgens naar NNM zijn overgegaan, waar dit geval niet werd aangetroffen); Limosa 15: 103, 1942

1 november 1964, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ♂; Limosa 39: 81, 1966

Grote Kruisbek / Parrot Crossbill *Loxia pytyopsittacus*

Vóór 1900 invasies in 1867, 1868, 1877-78 en 1887-88 (23+ vondsten, 19 exemplaren uit 1887-88 in NNM en ZMA) (Snouckaert van Schauburg 1908: 17; van Oort 1935: 238).

Na 1900 blijven 10 van 13 gevallen / 15 van 21 exemplaren aanvaardbaar:

29 september 1901, Naaldenveld, Aerdenhout, *Bloemendaal*, Noord-Holland; twee ♂♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 17)

3 oktober 1901, Naaldenveld, Aerdenhout, *Bloemendaal*, Noord-Holland; ♀, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 17)

24 maart 1963, Oranjekom, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; drie (één adult, twee ♀♀ of eerste-winter); Limosa 38: 65, 1965, Dutch Birding 2: 151, 1981 (foto)

27 april 1963, Nieuwe Scheveningse Bosjes, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland; drie ♂♂; Limosa 38: 65, 1965

25 augustus 1963, *Schiermonnikoog*, Friesland; ♂; Limosa 38: 65, 1965

15-29 september 1966, Westermient, *Texel*, Noord-Holland; ♀; Pieper 5: 113, 1966, Limosa 42: 77, 1969

22 oktober 1966, Oostvoorne, *Westvoorne*, Zuid-Holland; ♂; Limosa 42: 77, 1969

6 december 1971, Westlandse Waterleidingduinen, *Den Haag*, Zuid-Holland; ♀; archief CDNA, Limosa 46: 88, 1973

26 november 1972, Westermient, *Texel*, Noord-Holland; eerste-winter ♂; archief CDNA, Limosa 47: 49, 1974

10 december 1975, Noordhollands Duinreservaat, *Bergen*, Noord-Holland; eerste-winter ♂, vondst (raamslachtoffer) (niet in collectie); archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

3 van 13 gevallen / 6 van 21 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

juli 1921, Lyndenstein, *Beetsterzwaag*, Opsterland; Friesland; Jaarber Club Ned Vogelkd 11: 99, 1921

25 juli 1927, Oud-Loosdrecht, *Loosdrecht*, Utrecht; vier eerste-winter; Org Club Ned Vogelkd 2: 13, 1929

begin januari 1953, *Gulpen*, Limburg; Limosa 27: 139, 1954, Hens (1965: 82)

Roodmus / Common Rosefinch *Carpodacus erythrinus erythrinus*

11 van 18 gevallen / 11 van 18 exemplaren blijven aanvaardbaar:

15 november 1899, Dieren, *Rheden*, Gelderland; eerste-winter ♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 16)

c 2-14 juni 1932, De Beer, *Rotterdam*, Zuid-Holland, adult ♂; Org Club Ned Vogelkd 5: 81, 1932

19 juni 1968, Biologisch Station, Oosterend, *Terschelling*, Friesland, eerste-zomer ♂ zingend; archief CDNA, Limosa 43: 58, 1970

1 juni 1969 (mogelijk vanaf half mei), Posthuis, *Vlieland*, Friesland; eerste-zomer ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 45: 87, 1972

26 mei 1974, Ballummermieden, *Ameland*, Friesland, adult ♂ zingend; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

27 mei 1974, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen; adult ♂; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

20 oktober 1975, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlie-*

land, Friesland; ♀ of eerste-winter, ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977
18 mei 1976, Posthuis, *Vlieland*, Friesland; adult ♂; archief CDNA, Limosa 51: 145, 1978
31 mei 1978, Van Hunenplak, *Terschelling*, Friesland; zingend; archief CDNA, Limosa 53: 32, 1980
23 september 1978, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; eerste-winter, ringvangst; archief CDNA, Limosa 53: 32, 1980
5 juni 1979, Rottumeroog, *Eemsmond*, Groningen; zingend; archief CDNA, Limosa 54: 27, 1981

7 van 18 gevallen / 7 van 18 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

oktober 1860, Overveen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 16)
najaar 1864, *Groningen*, Groningen; vondst (collectie NNM); Notes Leyden Mus 30: 211, 1908
12 november 1896, *Heerde*, Gelderland; vondst (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 16)
begin oktober 1899, *Den Haag*, Zuid-Holland; vondst (collectie W J Heijligers, Schiedam, Zuid-Holland; thans onbekend); Levende Nat 5: 88, 1900
24 oktober 1900, Hulshorst, *Nunspeet*, Gelderland; vondst (niet geprepareerd); Snouckaert van Schauburg (1908: 15-16)
17-19 februari 1975, Vlissingen, *Vlissingen*, Zeeland; adult ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977 (vogel is Amerikaanse Roodmus *C mexicanus*)
8 maart 1975, Hoensbroek (in tuin), *Hoensbroek*, Limburg; adult ♂; archief CDNA, Limosa 50: 59, 1977

Haakbek / Pine Grosbeak *Pinicola enucleator enucleator*

3 van 7 gevallen / 3 van 8 exemplaren blijven aanvaardbaar:

5 december 1909, Rotterdam-Kralingen, *Rotterdam*, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie ZMA); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 69, 1915
8 december 1909, Rotterdam-Kralingen, *Rotterdam*, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie ZMA); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 69, 1915
begin november 1928, opspuitterrein Polder Mathenesse, Rotterdam, *Rotterdam*, Zuid-Holland; ♂, vangst (leefde tot mei 1931 in Blijdorp, Rotterdam, Zuid-Holland) (collectie NMR, gestolen op 9 juli 1980); archief CDNA, Org Club Ned Vogelkd 8: 62, 1935, Limosa 18: 88, 1945

4 van 7 gevallen / 5 van 8 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

9 november 1890, *Peize*, Drenthe; ♂, vondst (verkocht in Engeland) (collectie onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 16)
19 juli 1953, Oude Bildtzijl, *Het Bildt*, Friesland; ♂; Vanellus 7: 25, 1954, Limosa 27: 138, 1954
25 augustus 1963, *Schiermonnikoog*, Friesland; twee ♂♂; Limosa 38: 64-65, 1965
23 april 1969, Burmaniakamp (vliegveld Leeuwarden), *Leeuwarden*, Friesland; ♂; Vanellus 22: 139, 1969 (23 april), Limosa 45: 87, 1972 (28 april)

Witkeelgors / White-throated Sparrow *Zonotrichia albicollis*

3 van 3 gevallen / 3 van 3 exemplaren blijven aanvaardbaar:

28 september 1967, Rotterdam-Overschie, *Rotterdam*, Zuid-Holland; vangst (leefde nog enige tijd in gevangenschap) (collectie onbekend); Bull Br Ornithol Club 89: 9-10, 1969 (foto), Commissie voor de Nederlandse Avifauna (1970: 91)
8 oktober 1967, Zuidbuurt, Vlaardingen, *Vlaardingen*, Zuid-Holland; ♂, vangst (leefde nog enige tijd in gevangenschap) (collectie ZMA); Bull Br Ornithol Club 89: 9-10, 1969 (foto), Commissie voor de Nederlandse Avifauna (1970: 91)
24 april 1977, Midden-Herenduin, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; Limosa 51: 75-76, 1978, Limosa 52: 228, 1979

Grijze Junco / Dark-eyed Junco *Junco hyemalis hyemalis*

1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren blijft aanvaardbaar:

februari 1962, Rotterdam-Zuid, *Rotterdam*, Zuid-Holland; ♂, vangst (leefde tot 7 november 1968 in volière) (collectie NMR); Limosa 42: 75, 1969, Limosa 42: 198-200, 1969 (foto), Dutch Birding 18: 2-3, 1996 (foto)

1 van 2 gevallen / 1 van 2 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:

16 februari 1969, Loosduinen, *Den Haag*, Zuid-Holland; Limosa 45: 86, 1972

IJslandse Sneeuwgors / Icelandic Snow Bunting *Plectrophenax nivalis insulae*

2 van 3 gevallen / 2 van 3 exemplaren blijven aanvaardbaar:

23 oktober 1893, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; eerste-winter ♂, vondst (collectie NNM); Ardea 50: 129, 1962
30 december 1946, *Terschelling*, Friesland; adult ♂, vondst (collectie FNM); Limosa 34: 19, 1961, Limosa 35: 76, 1962

1 van 3 gevallen / 1 van 3 exemplaren is niet langer aanvaardbaar:

23 november 1956, Vogelringstation Wassenaar, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ringvangst (teruggemeld als draadslachtoffer op 5 mei 1967 te Hallgeirstadir, IJsland); Limosa 31: 97, 1958

Uit recent onderzoek (Limosa 65: 67-72, 1992) blijkt dat meer dan de helft van de in Nederland overwinterende vogels tot de IJslandse Sneeuwgors behoort.

Witkopgors / Pine Bunting *Emberiza leucocephalos leucocephalos*

15 van 20 gevallen / 15 van 20 exemplaren blijven aanvaardbaar:

2 mei 1873, *Utrecht*, Utrecht; ♂, vangst (leefde nog enige tijd in Blijdorp, Rotterdam, Zuid-Holland) (collectie NNM); Notes Leyden Mus 30: 212, 1908
8 november 1911, *Nunspeet*, Gelderland; ♂, vangst (leefde nog enige tijd in Blijdorp, Rotterdam, Zuid-

Holland) (collectie NMR); Ardea 1: 24, 1912
15 november 1911, *Nunspeet,* Gelderland; ♀, vangst (leefde nog enige tijd in Blijdorp, Rotterdam, Zuid-Holland) (collectie NMR); Ardea 1: 24, 1912
20 oktober 1960, Vogelringstation Wassenaar, Meijendel, *Wassenaar,* Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 34: 172, 1961, Limosa 35: 75, 1962, Limosa 47: 50, 1974
11 oktober 1961, Vogelringstation Wassenaar, Meijendel, *Wassenaar,* Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 36: 40, 1963
13 oktober 1961, Vogelringstation Wassenaar, Meijendel, *Wassenaar,* Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 36: 40, 1963
12 november 1961, Vogelringstation Nebularia, Westenschouwen, *Westerschouwen,* Zeeland; ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 36: 41, 1963
8 oktober 1962, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal,* Noord-Holland; ♂, ringvangst; Limosa 37: 53, 1964
31 oktober 1966, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal,* Noord-Holland; eerste-winter ♂, ringvangst; Limosa 42: 74, 1969
27 oktober 1967, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal,* Noord-Holland; adult ♂ (adult ♀, cf Limosa 42: 74), vondst (collectie ZMA); Limosa 42: 74, 1969
20 oktober 1968, Vogelringstation Nebularia, Westenschouwen, *Westerschouwen,* Zeeland; adult ♂, vondst (collectie ZMA); Limosa 43: 57, 1970
24 oktober 1971, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland,* Friesland; eerste-winter (waarschijnlijk ♀), ringvangst; archief CDNA, Limosa 46: 87, 1973
5 november 1974, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal,* Noord-Holland; eerste-winter ♀, ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 58, 1977
23 oktober 1976, Vogelringstation Dirk Hoos, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster,* Zuid-Holland; eerste-winter ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 51: 145, 1978
17 oktober 1977, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland,* Friesland; eerste-winter ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 52: 228, 1979

5 van 20 gevallen / 5 van 20 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

4 mei 1947, Koudum, *Nijefurd,* Friesland; Vanellus 1 (4-5): 2, 1948
30 oktober 1961, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal,* Noord-Holland; ♀; Limosa 36: 40-41, 1963
19 januari 1970, Beekbergen, *Apeldoorn,* Gelderland; ♀; archief CDNA, Limosa 45: 85, 1972
16 oktober 1970, Vogelringstation Meijendel, Meijendel, *Wassenaar,* Zuid-Holland; ringvangst; Limosa 45: 85, 1972 (documentatie ontbreekt en geen gegevens bekend bij Vogelringstation Meijendel en Vogeltrekstation, Heteren, Gelderland)
30 oktober 1971, Westlandse Waterleidingduinen, *Den Haag,* Zuid-Holland; ♀; Limosa 46: 87, 1973

Cirlgors / Cirl Bunting *Emberiza cirlus*

2 van 11 gevallen / 2 van 13 exemplaren blijven aanvaardbaar:

30 december 1883, *Harderwijk,* Gelderland; adult ♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 20)
28 april 1901 (etiket NMR '23 april 1901'), *Harderwijk,* Gelderland; adult ♂, vondst (collectie NMR); Jaarber Club Ned Vogelkd 17: 113, 1927

9 van 11 gevallen / 11 van 13 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

1856, *Harderwijk,* Gelderland; Herklots (1858: 213), Snouckaert van Schauburg (1908: 20)
vóór 1858, *Velsen,* Noord-Holland; ♂; Herklots (1858: 290), Snouckaert van Schauburg (1908: 20)
maart 1873, *Harderwijk,* Gelderland; Snouckaert van Schauburg (1908: 20)
1891, Menthenberg, *Arnhem,* Gelderland; twee; Tijdschr Ned Dierkd Ver 2 (5): 5, 1896
23 maart 1940, Vinkenbaan Monster, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster,* Zuid-Holland; ♂; Ardea 30: 256, 1941
24 januari 1958, Heiligerlee, *Scheemda,* Groningen; vondst (collectie onbekend); Vogeljaar 6: 60, 1958, Limosa 33: 44, 1960
7 juni 1965, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster,* Zuid-Holland; ♂; Limosa 40: 54, 1967
11 november 1966, Noordberg, tussen Heelsum en Renkum, *Renkum,* Gelderland; twee (één ♂); Levende Nat 70: 45-46, 1967, Vogeljaar 15: 338, 1967, Limosa 47: 50, 1974
21 november 1968, *Winterswijk,* Gelderland; Limosa 43: 57, 1970

Bruinkeelortolaan / Cretzschmar's Bunting *Emberiza caesia*

Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:

11 oktober 1859, Overveen, *Bloemendaal,* Noord-Holland; eerste-winter ♀, vondst (collectie NNM); Zoöl Meded 10: 71, 1927 (aanvankelijk als Ortolaan *E hortulana* gedetermineerd)

Bosgors / Rustic Bunting *Emberiza rustica rustica*

12 van 19 gevallen / 12 van 24 exemplaren blijven aanvaardbaar:

16 oktober 1874, Zeerust, Vogelenzang, *Bloemendaal,* Noord-Holland; eerste-winter ♂, vondst (collectie NNM); Zoöl Meded 10: 71, 1927 (aanvankelijk als Dwerggors *E pusilla* gedetermineerd)
24 oktober 1888, *Harderwijk,* Gelderland; ♂, vondst (collectie ZMA); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 72, 1915 (aanvankelijk als Grijze Gors *E cia* gedetermineerd)
oktober 1920, *Den Haag,* Zuid-Holland; adult ♂ winterkleed, vondst (collectie NNM); Zoöl Meded 10: 72, 1927
18 maart 1921, *Bunschoten,* Utrecht; ♀, vondst (collectie ZMA); Eykman et al (1936: 137)
1 november 1956, Meijendel, *Wassenaar,* Zuid-Holland; vondst (collectie NNM); Limosa 30: 87, 1957
26 mei 1958, Hoog Soeren, *Apeldoorn,* Gelderland; ♂

(♀ niet langer aanvaardbaar); Limosa 33: 44, 1960, Limosa 54: 81-88, 1981

26 september 1971, Vogelringstation Meijendel, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ringvangst; Limosa 45: 175-176, 1972, Limosa 46: 87, 1973, Limosa 54: 81-88, 1981

4 oktober 1973, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 48: 114, 1975, Limosa 54: 81-88, 1981

24 september 1976, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland; ringvangst; Limosa 51: 145, 1978, Limosa 54: 81-88, 1981 (foto)

30 september 1976, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; eerste-winter ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 54: 26, 1981, Limosa 54: 81-88, 1981

22 april 1978, Paterswolde, *Eelde*, Drenthe; ♀; Limosa 53: 32, 1980, Limosa 54: 81-88, 1981

25 mei 1978, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster*, Zuid-Holland; ♂; archief CDNA, Limosa 53: 32, 1980, Limosa 54: 81-88, 1981

7 van 19 gevallen / 12 van 24 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

begin maart 1910, *Leek*, Groningen; Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 72, 1915, Limosa 54: 81-88, 1981

3 maart 1920, *Zwolle*, Overijssel; adult ♀, vondst (collectie ZMA); Limosa 54: 81-88, 1981 (vindplaats waarschijnlijk onjuist)

29 september 1962, Eierlandse Duinen, *Texel*, Noord-Holland; twee; Limosa 37: 53, 1964, Limosa 54: 81-88, 1981, Limosa 54: 135, 1981

28 september 1969, Den Haag-West, *Den Haag*, Zuid-Holland; vier; Limosa 45: 86, 1972, Limosa 54: 81-88, 1981

6 oktober 1970, *Dordrecht*, Zuid-Holland; Limosa 45: 86, 1972, Limosa 54: 81-88, 1981

29 september 1972, *Terschelling*, Friesland; Limosa 48: 114, 1975, Limosa 54: 81-88, 1981, Limosa 54: 135, 1981

14 oktober 1974, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland; adult ♂ zomerkleed; Limosa 50: 58, 1977, Limosa 54: 81-88, 1981, Limosa 54: 135, 1981

Dwerggors / Little Bunting *Emberiza pusilla*

27 van 51 gevallen / 27 van 69 exemplaren blijven aanvaardbaar:

18 november 1842, *Leiden*, Zuid-Holland; ♀, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 21)

september 1858, *Rotterdam*, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie NNM); Snouckaert van Schauburg (1908: 21)

18 oktober 1870, Wildhoef, *Bloemendaal*, Noord-Holland; vondst (collectie NNM); Zoöl Meded 10: 72, 1927 (aanvankelijk als Rietgors *E schoeniclus* determineerd)

oktober 1888, *Harderwijk*, Gelderland; ♂, vondst (collectie ZMA); Snouckaert van Schauburg (1908: 21)

21 oktober 1901, provincie Utrecht; vondst (collectie NNM); Notes Leyden Mus 30: 213, 1908

30 november 1903, Loosduinen, *Den Haag*, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie NMR); Snouckaert van Schauburg (1908: 21)

28 oktober 1937, Vogelringstation Wassenaar, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie NNM); Limosa 11: 47, 1938

1 november 1961, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; ♂, vondst (collectie NNM); Limosa 36: 41, 1963

5 november 1961, Vogelringstation Nebularia, Westenschouwen, *Westerschouwen*, Zeeland; vondst (collectie NNM); Limosa 36: 41, 1963

27 september 1967, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Zandvoort*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 42: 75, 1969

23 oktober 1967, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Zandvoort*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 42: 75, 1969

8 november 1967, Vogelringstation Meijendel, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; eerste-winter ♂, vondst (collectie ZMA); Limosa 42: 75, 1969

26 november 1968, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; eerste-winter ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 43: 57, 1970

16 september 1969, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 45: 86, 1972

11 oktober 1969, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 45: 86, 1972

6 november 1971, Vogelringstation Cornelis van Lennep, De Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 46: 87, 1973

8 oktober 1972, Vogelringstation Meijendel, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 47: 48, 1974

2 oktober 1973, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland; eerste-winter, ringvangst; archief CDNA, Limosa 48: 114, 1975

6 oktober 1974, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 58, 1977

8 november 1975, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; eerste-winter, ringvangst; archief CDNA, Limosa 50: 58, 1977

16 september 1976, Vogelringstation Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 52: 231, 1979, Limosa 54: 83, 1981 (foto)

27 september 1977, Kornwerderzand, *Wûnseradiel*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 52: 228, 1979

27 september 1977, Vogelringstation Castricum, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 52: 228, 1979

13 oktober 1978, strand (tussen paal 16 en 17) ter hoogte van Oosterend, *Terschelling*, Friesland; archief CDNA, Limosa 53: 32, 1980

13 oktober 1978, Vogelringstation Castricum, Noord-

hollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland; archief CDNA, Limosa 53: 32, 1980
17 oktober 1979, Wierschuur, ten oosten van Oosterend, *Terschelling*, Friesland; archief CDNA, Limosa 54: 26, 1981
25-28 oktober 1979, *Maartensdijk*, Utrecht; archief CDNA, Limosa 54: 135, 1981

24 van 50 gevallen / 42 van 69 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

najaar 1842, *Zandvoort*, Noord-Holland; eerste-winter ♂, vondst (collectie M A van Lennep, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend); Arch Néerl Sci 10: 168, 1875
najaar 1854, duinen, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie John Gould, Bluesberry, Engeland; thans onbekend); Jaarber Club Ned Vogelkd 17: 10, 1927
14 oktober 1887, *Harderwijk*, Gelderland; ♂, vondst (collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 21)
1 mei 1892, *Amsterdam*, Noord-Holland; ♀, vondst (collectie A L Fischer, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 21)
december 1897, *Den Helder*, Noord-Holland; ♂, vangst (leefde in Haagse Dierentuin) (collectie onbekend); Jaarber Club Ned Vogelkd 5: 72, 1915
25 april 1902, *Leek*, Groningen; ♂; Snouckaert van Schauburg (1908: 21)
oktober 1908, *Harderwijk*, Gelderland; ♂, vangst (levend in bezit van A M de Kat, Soest, Utrecht) (collectie onbekend); Meded Ned Ornithol Ver 6: 16, 1909
14 december 1923, De Koog, *Texel*, Noord-Holland; Ardea 15: 72, 1926
20 maart 1950, Kleine Melm, bij Hoogland, *Amersfoort*, Utrecht; Limosa 24: 100, 1951
5 juli 1953, *Schiermonnikoog*, Friesland; Limosa 27: 139, 1954
25 oktober 1953, Horrekooi, *Terschelling*, Friesland; Ardea 42: 328, 1954, Limosa 27: 139, 1954
3 maart 1957, Kil van Hurwenen, *Rossum/Zaltbommel*, Gelderland; drie; Natura 54: 63, 1957, Limosa 37: 53, 1964
4 januari 1958, Grolloo, *Rolde*, Drenthe; Limosa 33: 44, 1960
21 februari 1959, Braakman, *Terneuzen*, Zeeland; ♀; Giervalk 50: 309, 1960, Giervalk 51: 111, 1961, cf Limosa 35: 76, 1962
3 april 1965, Lelystad-Haven, *Lelystad*, Flevoland; ringvangst; Limosa 42: 75, 1969 (documentatie onvolledig)
8 oktober 1967, *Velsen*, Noord-Holland; Limosa 42: 75, 1969
9 november 1968, Kornwerderzand, *Wûnseradiel*, Friesland; Limosa 43: 57, 1970, Aart Vink pers meded 1996
16 februari 1969, kwelder Westpolder, Vierhuizen, *De Marne*, Groningen; 12; Limosa 45: 86, 1972, Boekema et al (1983: 338)
20 september 1969, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; vijf; archief CDNA, Limosa 45: 86, 1972
2 november 1969, Ferwerd, *Ferwerderadeel*, Friesland; twee; Limosa 45: 86, 1972
19 oktober 1972, Veermansplaat, Grevelingen, *Brouwershaven*, Zuid-Holland; archief CDNA, Limosa 47: 48, 1974
6 juli 1973, Griend, *Terschelling*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 48: 114, 1975 (documentatie onvolledig)
29 september 1973, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland; ringvangst; archief CDNA, Limosa 48: 114, 1975 (documentatie onvolledig)
6 oktober 1974, Willemsduin, *Schiermonnikoog*, Friesland; archief CDNA, Limosa 50: 58, 1977

Rosse Gors / Chestnut Bunting *Emberiza rutila*

Enig geval (1 exemplaar) blijft aanvaardbaar:

5 november 1937, Vogelringstation Wassenaar, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; eerste-winter ♀, vondst (collectie NNM); Limosa 11: 1-6, 1938 (foto)

Wilgengors / Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola aureola*

3 van 7 gevallen / 3 van 7 exemplaren blijven aanvaardbaar:

11 september 1963, Lichtschip Noord-Hinder (ter hoogte van Vlissingen, Zeeland), Continentaal Plat, eerste-winter ♀, vondst (collectie ZMA); Limosa 37: 317-318, 1964, Limosa 38: 62, 1965
27 oktober 1971, Vogelringstation Meijendel, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♂ winterkleed, ringvangst; Limosa 45: 93-94, 1972, Limosa 46: 87, 1973
15 juli 1977, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen; adult ♂, ringvangst; archief CDNA, Limosa 52: 228, 1979

4 van 7 gevallen / 4 van 7 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

12 oktober 1890, *Harderwijk*, Gelderland; eerste-winter ♂, vangst (collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend); Snouckaert van Schauburg (1908: 20)
12 september 1939, Vinkenbaan Monster, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster*, Zuid-Holland; ♂, ringvangst (leefde tot zomer 1940 en werd toen in collectie van Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen opgenomen; deze collectie zou omstreeks 1986 zijn verhuisd naar Ministerie van Landbouw en Visserij te Den Haag, Zuid-Holland; ambtenaren aldaar meldden dat deze collectie naar NNM was verhuisd, daar was dit geval niet aanwezig); Ardea 29: 226, 1940
9 september 1960, De Beer, *Rotterdam*, Zuid-Holland; Limosa 34: 284, 1961, Limosa 35: 75, 1962
26 augustus 1962, IJsselmeerdijk, bij Lelystad, *Lelystad*, Flevoland; ♀; Limosa 37: 53, 1964

Zwartkopgors / Black-headed Bunting *Emberiza melanocephala*

2 van 8 gevallen / 2 van 8 exemplaren blijven aanvaardbaar:

12 mei 1962, De Koog, *Texel*, Noord-Holland; ♂; archief CDNA (film in bezit J van Esbroeck, België), Limosa 37: 53, 1964

2-7 februari 1967, Ede (Balilaan 5), *Ede*, Gelderland; ♂, ringvangst; Limosa 40: 12-13, 1967, Limosa 42: 74, 1969

6 van 8 gevallen / 6 van 8 exemplaren zijn niet langer aanvaardbaar:

15 september 1939, Vinkenbaan Monster, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster*, Zuid-Holland; ♂, vondst (collectie Haagse Dierentuin, Den Haag, Zuid-Holland; thans onbekend); Ardea 29: 226, 1940

15 juni 1956, 'Tuintjes' bij Eierlandse Vuurtoren, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland; ♂; Limosa 30: 86-87, 1957

27 augustus 1966, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♂; Limosa 42: 74, 1969

17 augustus 1969, West-Terschelling, *Terschelling*, Friesland; archief CDNA, Limosa 45: 85, 1972

10-12 juni 1970, Schiermonnikoog, *Schiermonnikoog*, Friesland; ♂; archief CDNA, Limosa 45: 85, 1972

3 juli 1972, *Haaren*, Noord-Brabant; ♂, vondst (collectie NNM, alleen skelet geprepareerd, maar bij controle niet aanwezig; vogel miste enkele tenen en had enkele gebroken grote slagpennen, hetgeen wijst op verblijf in gevangenschap; J van der Land in litt, 1972)

Dankzegging

Wij danken: René Dekker en Gerlof Mees (NNM, Leiden) en Tineke Prins, Kees Roselaar en Jan Wattel (ZMA, Amsterdam) voor het mogen onderzoeken en fotograferen van de voor deze publicatie relevante voorwerpen (en het naspeuren van verloren gegane voorwerpen) in de door hen beheerde collecties; Guido Keijl voor zijn hulp bij het zoeken naar voorwerpen in deze collecties; Ruud Vlek voor zijn inzet bij het zoeken naar oude gevallen en het beschikbaar stellen van oude literatuur; Enno Ebels en Gerald Oreel voor hun extra redactionele hulp; en Bram Aarts, Fons Aelberts, M Bakker, Koos Balkema (GNM, Groningen), Bernadette Balten, dhr van Beek, Arnoud van den Berg, G van den Berg, Pieter Bison, Marc-Olaf Bleijerveld, Jan Bontebal (Milieu en Educatie Centrum, Eindhoven), C G Boot, G C Boot, Jan Bos, G Bosch, Jan Boshuizen, Sjoerd Braaksma, Onno de Bruijn, Bert de Bruin, Alan Dean, Jelle van Dijk, L J Draaijer, Wouter Dubbeldam, Hubert van Eck, Klaas Eigenhuis, Jacques van Esbroeck, mevr Faber, J F M Frencken, Cor de Groot, F K Haak, Trinus Haitjema, Peter Hallman, Wes Halton, C J Hazevoet, Ton Hinloopen, H Huisman (GNM, Groningen), Justin Jansen, M Jansen-Stehouwer (Instituut St Louis, Oudenbosch), Anthony James, Jan de Jong, Leo Kies, wijlen Jan Kist, Fred Koning, L Koning (Artis, Amsterdam), Broeder Lambertus (P P Benedictijnen, Lemiers), J de Lange, wijlen Henk van der Lee, Frits-Jan Maas, John Marchant, A W F Meijer (NMM, Maastricht), Kees Moeliker (NRM, Rotterdam), Frank Neijts, Harm Niesen, Herman Nuyen, H E Peeters, J J W Polder, Adri Remeeus, W Resoort, Heidi Scheer (GNM, Groningen), Ruud Schenk, Paul Schrijvershof (NRM, Rotterdam), Aart Smit, Arie Spaans, Gerard Steinhaus, G Stobbe (FNM, Leeuwarden), wijlen A N Swart, K Terpstra, Jaap Taapken, A Veenstra, Aart Vink, K H Voous, G R de Vries, wijlen Karel Waldeck, J Walters, Rinse Wassenaar (Vogeltrekstation Heteren), Arend Wassink, Wim Wiegant, G F Wilminck (Vogelringstation Meijendel), J Wortel, Herman van Zee en Philip Zeinstra.

Summary

REVISION OF DUTCH AVIFAUNAL LIST 1800-1979: PART TWO Results are given of the second part of the revision of the Dutch avifaunal list, covering records from the period 1800-1979. Part one was published in 1985 (van IJzendoorn & de Heer 1985; see table 2) and dealt only with the question whether or not there was at least one well-documented record of each species. Subsequently, this led to the removal of several species from the Dutch list. Part two concerns a revision of all records of most of the remaining rare species. Species not revised are listed in table 1; of these, all records remain accepted.

For most species in this paper, in chronological order, two separate lists of records are given: the first contains the records that remain acceptable (*blijven aanvaardbaar* or *blijft aanvaardbaar*), the second contains the records which are no longer acceptable (*niet langer aanvaardbaar*). For both lists, numbers of records (*gevallen*) and individuals (*exemplaren*) are mentioned.

For each record, day(s) (if known), month and year are given followed by locality (if known), municipality (if known) and province. It is mentioned when the record concerns a bird found dead (*vondst*) or a trapped bird (*vangst*). The whereabouts of specimens or other remains is mentioned. It is also mentioned when relevant documentation can be found in the archives of the rarities committee (*archief CDNA*). References to papers and published photographs (*met foto*) are given. Sometimes, additional information is given on the reason for rejecting a record; in most cases, a record was rejected because there was no or insufficient documentation (*documentatie ontbreekt* or *documentatie onvolledig*) and, sometimes, details on date and locality were lacking (at least month, year and province are required).

In a few cases, post-1979 records have also been revised and rejected; these rejected records are mentioned separately.

In total c 1090 records were revised of which c 580 remain accepted and c 510 were rejected. The records listed in appendix 1-3 were rejected because the docu-

mentation was lost or because there was insufficient information on the date; these records could well be accepted again should additional information emerge.

Verwijzingen

Albarda, H 1884. Naamlijst der in de provincie in wilden staat waargenomen vogels, met vermelding van al de soorten die in Nederland voorkomen. Leeuwarden.

Boekema, E J, Glas, P & Hulscher, J B 1983. De vogels van de provincie Groningen. Groningen.

Buise, M A & Tombeur, F L L 1988. Vogels tussen Zwin en Saeftinghe. Middelburg.

Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1962. Avifauna van Nederland. Eerste druk. Leiden.

Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970. Avifauna van Nederland. Tweede druk. Leiden.

Cramp, S & Simmons, K E L 1980. The birds of the Western Palearctic 2. Oxford.

van Dijk, A J & van Os, B L J 1982. Vogels van Drenthe. Assen.

van Dijk, J & Hoek, D M 1989. Vogels van Noordwijk en omstreken. Noordwijk.

Dijksen, A J & Dijksen, L J 1977. Texel vogeleiland. Zutphen.

van Erve, F H, Moller Pillot, H K M, Wittgen, A B L M, Braaksma, S, Knippenberg, W H T & Langenhoff, V F M 1967. Avifauna van Noord-Brabant. Assen.

Eykman, C, Hens, P A, van Heurn, F C, ten Kate, C G B, van Marle, J G, van der Meer, G, Tekke, M J & de Vries, T G 1936-49. De Nederlandsche vogels 1-3. Wageningen (1: 1936; 2: 1941; 3: 1949).

Forsman, D 1993. Roofvogels van Noordwest-Europa. Haarlem.

Frieswijk, J J 1968. De vogelwereld van het Amsterdamse Bos. Wet Meded Kon Ned Natuurhist Ver 74. Hoogwoud.

Ganzevles, W, Hustings, F, Schepers, F, Ummels, J & Vergoossen, W 1985. Vogels in Limburg. Publ Natuurhist Genoot Limbg 35 (5-15). Maastricht.

Hazevoet, K 1983. Nederlandse vogels 5 (geluidscassette). Zeist.

Hazevoet, K 1985. Nederlandse vogels 6 (geluidscassette). Zeist.

Hens, P A 1926. Avifauna der Nederlandsche provincie Limburg benevens eene vergelijking met die der aangrenzende gebieden. Maastricht.

Hens, P A 1965. Avifauna van de Nederlandse provincie Limburg benevens een vergelijking met die der aangrenzende gebieden. Tweede herziene druk. Publ Natuurhist Genoot Limbg 15. Maastricht.

Jonkers, D A, Kole, R A & Taapken, J 1987. Vogels tussen Vecht en Eem. Hilversum.

Herklots, J A 1853-66. Bouwstoffen voor eene fauna van Nederland 1-3. Amsterdam (1: 1853; 2: 1858; 3: 1866).

van IJzendoorn, E J & de Heer, P 1985. Herziening van de Nederlandse Avifaunistische Lijst. Limosa 58: 65-72.

Kist, J & Tekke, M J 1979. Avifauna van Nederland. Mededeling 5 van de Commissie voor de Nederlandse Avifauna. Limosa 52: 209-216.

Lensink, R & Vogelwerkgroep Arnhem en omstreken 1993. Vogels in het hart van Gelderland. Utrecht.

Leys, H N, Sanders, G M & Knol, W C 1993. Avifauna van Wageningen en wijde omgeving. Wageningen.

Nozeman, C & Sepp, C 1829. Nederlandsche vogelen 4. Leiden.

Mooser, R 1973. De vogels van Schiermonnikoog. Wet Meded Kon Ned Natuurhist Ver 95. Hoogwoud.

van Oordt, G J & Verwey, J 1925. Voorkomen en trek der in Nederland in het wild waargenomen vogelsoorten. Leiden.

van Oort, E D 1922-39. Ornithologia Neerlandica 1-6. Den Haag (1: 1922; 2: 1926; 3: 1928; 4: 1930; 5: 1935; 6: 1939).

van der Ploeg, D T E, de Jong, W, Swart, M J, de Vries, J A, Westhof, J H P, Witteveen, A G & van der Veen, B 1976-79. Vogels in Friesland 1-3. Leeuwarden (1: 1976; 2: 1977; 3: 1979).

Smit, A 1980. Langs binnenpad en brandgang. Schoorl.

Snouckaert van Schauburg, R C E G J 1908. Avifauna Neerlandica. Leeuwarden.

Spaans, A L & Swennen, C 1968. De vogels van Vlieland. Wet Meded Kon Ned Natuurhist Ver 79. Hoogwoud.

Tanis, J J C 1963. De vogels van Terschelling. Leeuwarden.

Voous, K H 1943. Nieuwe exemplaren van Arendbuizerd *Buteo rufinus rufinus* (Cretzschmar) en Valkbuizerd *Buteo buteo vulpinus* (Gloger) uit Nederland. Ardea 32: 283-284.

Voous, K H 1960. Atlas van de Europese vogels. Amsterdam.

Voous, K H 1995. In de ban van vogels. Utrecht.

Wassink, A 1981. Petsjora Pieper ten onrechte op de Nederlandse Lijst. Dutch Birding 2: 144-146.

Edward J van IJzendoorn, Molenveltlaan 8, 3721 BS Santpoort-Noord, Nederland
Jan van der Laan, Marco Polostraat 206-1, 1057 WZ Amsterdam, Nederland
Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA), Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland

APPENDIX 1 Gevallen waarbij de naam van de privé-collectie bekend is maar die ten tijde van de herziening niet konden worden achterhaald en die niet voldoende gedocumenteerd zijn om voor aanvaarding in aanmerking te komen. Indien meer documentatie bekend zou worden, komen deze gevallen weer voor aanvaarding in aanmerking / Records of which the name of the private collection was known, but during the revision of the Dutch List these were untraceable and had no sufficient documentation for admission on the Dutch List. If more documentation would turn up, these records could be accepted again

Siberische Taling / Baikal Teal *Anas formosa*
28 januari 1913, Eendenkooi bij Hasselt, *Hasselt*, Overijssel; vier (♂ en ♀ verzameld), collectie F K baron van Dedem, Heino, Overijssel

Witkopeend / White-headed Duck *Oxyura leucocephala*
23 november 1913, De Stuurop, Kampereiland, *Kampen*, Overijssel; ♀, collectie H J Rozendaal, Arnhem, Gelderland

Giervalk / Gyr Falcon *Falco rusticolus*
22 november 1923, Hooghalen, *Beilen*, Drenthe; eerste-winter ♀, collectie A M van Dusseldorp, Hooghalen, Drenthe

Renvogel / Cream-coloured Courser *Cursorius cursor cursor*
30 november 1909, Faan, bij Niekerk, *Grootegast*, Groningen; collectie Verstegeren of I van Stegeren, Groningen, Groningen

Aziatische Goudplevier / Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva*
november 1940, tussen Kuinre en Giethoorn, *IJsselham/Brederwiede*, Overijssel; collectie A H W Boele, Zwolle, Overijssel

Siberische Lijster / Siberian Thrush *Zoothera sibirica sibirica*
maart 1895, *Rotterdam*, Zuid-Holland; collectie W J Heijligers, Schiedam, Zuid-Holland

Witbandkruisbek / Two-barred Crossbill *Loxia leucoptera bifasciata*
eind december 1845-februari 1846, zes tot zeven, twee gevangen, adult ♂ in december 1845 en ♀ in februari 1846, *Baarn*, Utrecht; adult ♂ in collectie J W van den Broek

Roodmus / Common Rosefinch *Carpodacus erythrinus erythrinus*
begin oktober 1899, *Den Haag*, Zuid-Holland; collectie W J Heijligers, Schiedam, Zuid-Holland

Dwerggors / Little Bunting *Emberiza pusilla*
1 mei 1892, *Amsterdam*, Noord-Holland; ♀, collectie A L Fischer, Amsterdam, Noord-Holland
oktober 1908, *Harderwijk*, Gelderland; collectie A M de Kat, Soest, Utrecht

APPENDIX 2 Gevallen die in een bekende collectie zijn opgenomen, maar die bij controle niet werden aangetroffen. Indien meer documentatie bekend zou worden, komen deze gevallen weer voor aanvaarding in aanmerking / Records in a known collection where they could not be found. If more documentation would turn up, these records could be accepted again

Schreeuwarend / Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina pomarina*
februari 1934, *Apeldoorn*, Gelderland; ♀, collectie NMR, gestolen op 9 juli 1980

Bastaardarend / Spotted Eagle *Aquila clanga*
18 augustus 1919, De Raaphorst, *Wassenaar*, Zuid-Holland; ♀, collectie Kasteel Duivenvoorde, Voorschoten, Zuid-Holland, thans onbekend

Aziatische Goudplevier / Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva*
5 januari 1902, Birdaard, *Dantumadeel*, Friesland; collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend
8 november 1906, Oudkerk, *Tytsjerksteradiel*, Friesland; collectie R C E G J baron Snouckaert van Schauburg; thans onbekend
23 november 1909, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland; collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend

Dunbekwulp / Slender-billed Curlew *Numenius tenuirostris*
17 mei 1914, Zeeburg, Amsterdam-Zeeburg, *Amsterdam*, Noord-Holland; vinder, T de Vries, beloofde schedel op te sturen naar NNM, is daar niet aanwezig, er wordt geen melding van gemaakt in correspondentie tussen T de Vries en toenmalige conservator van NNM, E D van Oort

Sneeuwuil / Snowy Owl *Nyctea scandiaca*
22 maart 1895, Callantsoog, *Zijpe*, Noord-Holland; collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend

Goudlijster / White's Thrush *Zoothera dauma aurea*
27 september 1949, Hornhuizen, *De Marne*, Groningen; ♂, collectie GNM, voorwerp wegens slechte staat weggegooid

Kleine Klapekster / Lesser Grey Shrike *Lanius minor minor*
3 juni 1918, Merkelbeek, *Schinnen*, Limburg, ♀, collectie P P Benedictijnen, Merkelbeek, Limburg, nadien te Lemiers-Vaals, Limburg; vervolgens openbaar verkocht en zich daarin bevindende voorwerpen her en der verspreid

Witbandkruisbek / Two-barred Crossbill *Loxia leucoptera bifasciata*
25 november 1942, Zuidereng, Bennekom, *Ede*, Gelderland; eerste-winter ♀, collectie Plantenziektenkundige Dienst, Wageningen, Gelderland; deze collectie verhuisde naar Ministerie van Landbouw en Visserij, Den Haag, Zuid-Holland, en zou vervolgens zijn overgegaan naar NNM, is daar echter niet aangetroffen

Dwerggors / Little Bunting *Emberiza pusilla*
14 oktober 1887, *Harderwijk*, Gelderland; ♂, collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend

Wilgengors / Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola aureola*
12 oktober 1890, *Harderwijk*, Gelderland; eerste-winter ♂, collectie Artis, Amsterdam, Noord-Holland; thans onbekend

12 september 1939, Vinkenbaan Monster, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster*, Zuid-Holland; ♂, leefde tot zomer 1940, werd opgenomen in collectie van Plantenziektenkundige Dienst, Wageningen, Gelderland, opgenomen, deze collectie verhuisde naar Ministerie van Landbouw en Visserij, Den Haag, Zuid-Holland, en zou vervolgens zijn overgegaan naar NNM, is daar echter niet aangetroffen

Zwartkopgors / Black-headed Bunting *Emberiza melanocephala*

15 september 1939, Vinkenbaan Monster, Westlandse Waterleidingduinen, *Monster*, Zuid-Holland; ♂, collectie Haagse Dierentuin, Den Haag, Zuid-Holland; thans onbekend

3 juli 1972, *Haaren*, Noord-Brabant; ♂, collectie NNM, alleen skelet geprepareerd, maar bij controle niet meer aanwezig

APPENDIX 3 Gevallen die in een bekende collectie zijn opgenomen maar die vanwege het ontbreken van een datum tot op de maand nauwkeurig of vindplaats tot op de provincie nauwkeurig niet langer aanvaardbaar zijn. Indien alsnog de maand of de provincie bekend zou worden, komen deze gevallen weer voor aanvaarding in aanmerking. Gevallen met een * werden reeds vermeld in Limosa 58: 71-72, 1985 / Records in a known collection, but without a known month or province. If these details would turn up, these records could be accepted again. Records marked with * were already mentioned in Limosa 58: 71-72, 1985

Vale Gier / Griffon Vulture *Gyps fulvus fulvus*

weinige jaren vóór 1829, heide bij Amersfoort, *Amersfoort*, Utrecht; of *Ermelo*, Gelderland (collectie NNM)

Slangenarend / Short-toed Eagle *Circaetus gallicus*

najaar 1848, *Nieuwerkerk aan den IJssel*, Zuid-Holland (collectie NMR)

winter 1962-63, Lauwerszee, Friesland (privécollectie)

Bastaardarend / Spotted Eagle *Aquila clanga*

c 1912, Sint Annaparochie, *Het Bildt*, Friesland (collectie FNM)

Renvogel / Cream-coloured Courser *Cursorius cursor cursor*

c 1850, *'s-Graveland*, Noord-Holland; of enige jaren vóór 1852, Amsterdam, *Amsterdam*, Noord-Holland (collectie ZMA)

Kortbekzeekoet / Brünnich's Guillemot *Uria lomvia lomvia*

24 januari 1967, Nederlandse kust (mogelijk Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland), ♀ (collectie NNM)

Oehoe / Eagle Owl *Bubo bubo bubo*

tussen 1882 en 1887, tussen Grijzegrubben en Hunnecum, *Nuth*, Limburg; vondst (collectie NMM)

Sneeuwuil / Snowy Owl *Nyctea scandiaca*

winter 1937-38, Franeker, *Franekeradeel*, Friesland; adult ♂ (privécollectie)

Zwarte Leeuwerik / Black Lark *Melanocorypha yeltoniensis*

1914, *Groningen*, Groningen (collectie Museum Natura Docet, Denekamp, Overijssel)*

Siberische Lijster / Siberian Thrush *Zoothera sibirica sibirica*

1850, bij Maastricht, *Maastricht*, Limburg (collectie NMM)

Naumanns Lijster / Naumann's Thrush *Turdus naumanni naumanni*

vóór 1866, *Utrecht*, Utrecht; onvolwassen ♂ (collectie NNM)

Kleine Klapekster / Lesser Grey Shrike *Lanius minor minor*

september/oktober 1859/60, *Rotterdam*, Zuid-Holland (collectie NMR)

Alpenkauw / Yellow-billed Chough *Pyrrhocorax graculus*

oktober 1892 of oktober 1893, Corle, *Winterswijk*, Gelderland (collectie NNM)*

Roze Spreeuw / Rosy Starling *Sturnus roseus*

najaar 1936, Geleen, *Geleen*, Limburg (collectie ZMA)

Rotsmus / Rock Sparrow *Petronia petronia*

vóór 1866, 'Holland' (collectie NNM)*

Roodmus / Common Rosefinch *Carpodacus erythrinus erythrinus*

najaar 1864, *Groningen*, Groningen (collectie NNM)

Aankondigingen & verzoeken

Atlas of Southern African birds The *Atlas of Southern African birds* is nearing completion, and is due to be published in the first months of 1997. The Southern African Bird Atlas Project covers Botswana, Lesotho, Namibia, South Africa, Swaziland and Zimbabwe. Based on seven million distribution records, this is the largest biodiversity project in Africa. The 1600-page, two-volume atlas contains distribution maps and texts for 700 species; for many, the ranges are strikingly different from those shown in current field guides and handbooks; 200 vagrants are also covered. Publication information is available from: Avian Demography Unit, University of Cape Town, Rondebosch, 7700 South Africa, fax +27-216503726, e-mail adu@maths.uct.ac.za, Internet http://www.uct.ac.za/depts/stats/adu.

Birds of China For a guide to the birds of China, reports or bird lists of trips to China and/or Taiwan are requested for the sections on distribution and status. All contributions will be acknowledged on publication. Please send material to Geoff Carey, Flat 11D, Block 3, Royal Ascot, Fo Tan, New Territories, Hong Kong, fax +852-26081281.

BP Conservation Programme Awards The BP Conservation Programme supports undergraduate projects with a long-term impact on biodiversity conservation and has inspired 100s of young people to undertake pioneering conservation research projects across the world. The programme was conceived by BirdLife International and Fauna and Flora International (FFI), and has been sponsored by British Petroleum since 1990. Each year, four prizes of GBP 3000 are awarded by the programme to the best projects in the four categories: Globally Threatened Species; Oceanic Islands and Marine Habitats; Tropical Forests; and Wetlands, Grasslands, Savannas and Deserts. All projects must address an issue of international conservation importance, demonstrate local counterpart involvement and host country acceptance. For more information and a copy of the booklet 'Guidelines for applicants' please contact: Expeditions Officer, BirdLife International, Wellbrook Court, Girton Road, Cambridge CB3 0NA, UK, telephone +44-1223277318, fax +44-1223277200, e-mail birdlife@gn.apc.org.

Kraanvogels met kleurringen Tussen half augustus en half september 1996 zullen op een verzamelplaats voor Kraanvogels *Grus grus* in Noordwest-Rusland tijdens een Nederlands-Russische expeditie Kraanvogels worden voorzien van kleurringen (naast de gewone aluminiumring). De te gebruiken kleur is groen-wit zonder inscriptie. Het wordt bijzonder op prijs gesteld indien waarnemingen van gekleurringde Kraanvogels worden doorgegeven aan onderstaand adres. Elke inzender ontvangt bericht terug met nadere gegevens. U kunt uw waarnemingen zenden aan: Henk Wessels, Bredevoortsestraatweg 115, 7121 BG Aalten, Nederland, telefoon 0543-474437, fax 0543-471266, e-mail biogrut@tref.nl.

Nieuwe piepergroep in oprichting De vier bestaande semafoongroepen ('piepergroepen') zitten allemaal vol. Momenteel is piepergroep 5 in oprichting. Hiervoor hebben zich inmiddels al 30 personen aangemeld bij de coördinator. Omdat er nog 20 plaatsen vrij zijn, kunnen geïnteresseerden zich melden bij Michel Veldt, telefoon 033-4804967.

'Teek it easy tick-remover' Zoals bekend lopen mensen die veel in het veld vertoeven de kans om via een beet van een met een bacterie besmette teek de Lyme-ziekte op te lopen. Deze ziekte kan, indien onbehandeld, ernstige verschijnselen veroorzaken, zoals neurologische klachten, hartkwalen en chronische huid- en gewrichtsaandoeningen (cf Dutch Birding 15: 15-17, 1993). Het is zaak om eventuele in de huid vastgebeten teken zo snel mogelijk te ontdekken en zorgvuldig te verwijderen. Een bijzonder effectief hulpmiddel hierbij is de 'Teek it easy tick-remover'. Dit instrumentje wordt door veel huisartsen gebruikt maar is in feite door iedereen gemakkelijk te bedienen. De tick-remover verwijdert de teek in zijn geheel zodat geen (eventueel besmette) restanten in de huid achterblijven. Het is gemakkelijk op zak te steken en mag eigenlijk niet in de vakantie-verbandtrommel ontbreken. Meer informatie over de Lyme-ziekte (herkenning, behandeling) en/of de tick-remover wordt verstrekt door de Stichting Samenwerkende Artsen- en Adviesorganisaties in de Gezondheidszorg, Postbus 160, 1540 AD Koog aan de Zaan, Noord-Holland, Nederland, telefoon 075-6125598, fax 075-6703476. U kunt de tick-remover bestellen door een volledig ingevulde en ondertekende girobetaalkaart of eurocheque à NLG 15.95 naar bovenstaand adres te sturen, ovv tick-remover. U krijgt het apparaatje met alcohol-deppers en een brochure over Lyme-ziekte binnen twee weken thuis gestuurd.

Vogelclub Katwijk op Internet De Vogelwerkgroep (binnenkort Vogelclub) Katwijk heeft zich op het snelgroeiende medium Internet begeven. Al enkele maanden is op de eigen homepage het laatste nieuws te vinden over de in Katwijk, Zuid-Holland, waargenomen vogels. Er is nieuws dat teruggaat tot de 19e eeuw, maar er zijn uiteraard ook recentere meldingen, voorzien van foto's, kaartjes en routebeschrijvingen. Ook staan excursie- en lezingenaankondigingen en andere wetenswaardigheden op het programma. De homepage is te vinden onder: http://www.xs4all.nl/~eland/index.html; het e-mail adres luidt: eland@xs4all.nl.

Verloren verrekijker op Texel Op 14 augustus 1996 werd bij het Wagenjot op Texel, Noord-Holland, een verrekijker (Leitz Trinovid 8x32, nr 680889) in een

bruin leren etui verloren. De vinder wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met: H P Gorter, Meerkade 8, 1412 AB Naarden, Nederland, telefoon 035-6942314.

Volunteers for ringing programme Doñana NP For the ringing programme of migratory passerines in the Doñana National Park, Andalusia, Spain, organized by Estación Biológica de Doñana (CSIC), the European Science Foundation (ESF) and the Almonte District Council, volunteers are invited to participate in the project during the autumn migration of 1996 (September through November). Both expert ringers and assistent ringers are welcome. People interested should contact: J J Chans, Estación Biológica de Doñana, Pabellón del Perú, Avda Ma Luisa s/n, 41013 Sevilla, Spain, telephone +34-59440033 or +34-59440036, fax +34-59440033, e-mail pousadas@cica.es or chans@ebd03.ebd.csic.es. Additional information can be obtained at: gopher://ebd03.ebd.csic.es.

DBA-nieuws

Lezingenprogramma DBA-vogelweek 1996 Het lezingenprogramma (voor zover bekend) voor de aankomende DBA-vogelweek op Texel, Noord-Holland, van zaterdag 21 september tot en met zondag 29 september 1996, ziet er als volgt uit. Op zaterdag 21 september zal onze vaste reisverslaggever Roy de Haas in zaal De Kiekendief van Vakantiepark De Krim (net ten zuiden van De Cocksdorp) een beeld geven van de indrukwekkende vogelreis die hij met enkele reisgenoten afgelopen zomer maakte door Zuid-Afrika (welk land op dat moment de 'strengste winter' in jaren beleefde).

Voor donderdag 26 september staat een 'mystery bird-competitie' door Arnoud van den Berg op het programma, mogelijk aangevuld met een korte lezing. Ook deze avond wordt gehouden in zaal De Kiekendief. De winnende teams van de op deze dag gehouden 'big day' worden hier bekendgemaakt.

Op zaterdag 28 september vertoont Tom Kompier (die sinds enige jaren in Japan woont) dia's van vogels van Hegurajima, Japan. Dit piepkleine eilandje in de Japanse Zee fungeert in de trektijd als 'het Fair Isle' voor Japanse twitchers. Er zitten dia's bij van soorten die mogelijk ook tijdens de DBA-vogelweek op kunnen duiken. De locatie voor deze avond is het bekende Eyerlandse Huis in De Cocksdorp.

De avonden beginnen om 20:00 uur en de entree bedraagt NLG 5.00 per avond. Op de Dutch Birding-vogellijn (06-320 321 28; 75 cpm) worden onder 'Verenigingsnieuws' eventuele wijzigingen en aanvullingen bekendgemaakt. GIJS VAN DER BENT

Recensies

L S STEPANYAN 1995. *Ptitsy Vyetnama. Po issledovaniam 1978-1990 godov.* [Birds of Vietnam. Based on the investigations of 1978-1990.] [In Russian.] Nauka, Moscow, Russia. 448 pp. ISBN 5-02-004763-5. Price unknown.

In spite of its title, this is not a comprehensive volume on the birds of Vietnam. The data presented in the book are the result of 11 expeditions to the area, which have been undertaken by the author during 1978-90. The expeditions took place every year with the exception of 1988. Their duration varied from a few weeks to several months. Stepanyan considers the general description of the Indochinese avifauna completed. According to him, the main task lying ahead is the study of distribution and numbers, seasonal migration patterns, taxonomy and ecological problems. This is especially important at a time when Vietnam's tropical rainforest is being destroyed at an alarming speed, as a result of which many bird species are disappearing. Stepanyan warns that if the process of destruction can not be halted (which is very unlikely to happen), the perspective of carrying out any such additional research may soon be lost.

Ptitsy Vyetnama is crammed with information. It describes about half of Vietnam's breeding birds and includes numerous records of migrants and wintering species. Most of the data presented have been collected in the Tonkin and Central Annam areas, where the rainforests still remain relatively untouched by human interference. Apart from using his own research material, Stepanyan has excessively consulted the existing literature on the region, in Russian as well as in other languages. He also draws on personal experience with museum collections in Moscow and St Petersburg, Hanoi, Stockholm and London. The species accounts are preceded by a description of the areas visited and by general chapters on the breeding cycle, age composition of bird populations, the vertical distribution of forest

birds and interspecific relations. The species accounts themselves provide information on distribution, habitat, moult, morphology and breeding behaviour. In many cases, individual records are listed and, when birds have been trapped, measurements given. Being one of Russia's most authoritative taxonomists (he is the author of the 1990 checklist of birds of the Soviet Union), Stepanyan has devoted much space to often lengthy discussions on the sytematics of many species. These discussions include, for example, the many question marks surrounding the (sub-)specific status of the larger pipits *Anthus richardi/novaeseelandiae/godlewskii*. Distribution maps have been omitted and tables are scarce. The book lacks a thorough English summary, which means that, unfortunately, Stepanyan's important contribution to the knowledge of the Vietnamese avifauna will remain inaccessible for most ornithologists with an interest in the region. GEERT GROOT KOERKAMP

ALAN HARRIS, HADORAM SHIRIHAI & DAVID CHRISTIE 1996. *The Macmillan birder's guide to European and Middle Eastern birds*. Macmillan, 25 Eccleston Place, London SW1W 9NF, UK. 248 pp. ISBN 0-333-58940-8. GBP 17.99.

Deze gids kan beschouwd worden als vervolg van en aanvulling op de eerder verschenen *The Macmillan field guide to bird identification* van Alan Harris, Laurel Tucker en Keith Vinicombe (1989) (cf Dutch Birding 12: 31, 1990) en dat in Nederlandse vertaling is verschenen als *Vogeldeterminatie. Handboek voor het identificeren van vogels* (Baarn,1991). Het 'eerste deel' behandelde 'Britse' soorten, terwijl dit nieuwe boek een aantal Europese en Midden-Oosten-soorten onder de loep neemt. De opzet is hetzelfde. Dat wil zeggen dat het geen gids is die alle soorten van het gebied behandelt, maar dat door middel van uitgebreide 'herkenningsartikelen' de determinatie van lastige soortenparen en -groepen wordt besproken. Het ligt voor de hand dat ook formaat en lay-out hetzelfde zijn gebleven. Er is slechts weinig overlap in de in beide boeken behandelde soorten (onder meer Zwarte *Milvus migrans* en Rode Wouw *M milvus*), maar in de meeste van deze gevallen is de overlap gerechtvaardigd bij de bespreking van een typische Europese of Midden-Oosten-soort. Zo spreekt het vanzelf dat de Balkansperwer *Accipiter brevipes* vergeleken wordt met de Sperwer *A nisus*, of dat bij de bespreking van Steppekiekendief *Circus macrourus* ook Blauwe *C cyaneus* en Grauwe Kiekendief *C pygargus* worden betrokken.

Wie al enthousiast was over de formule van het eerste deel zal deze nieuwe gids onmiddellijk willen aanschaffen. Wie het eerste deel niet heeft of misschien zelfs niet kent is de aanschaf beslist aan te raden. Beide zijn nog steeds verkrijgbaar (de eerste (Engelse editie) thans als goedkope paperback). ANDRÉ J VAN LOON

SJOERD MAYER 1996. *Bird Sounds of Bolivia/Sonidos de Aves de Bolivia*. Bird Songs International BV, Wierengastraat 42, 9969 PD Westernieland, Netherlands. One CD-ROM. NLG 199.75 (inside EU) or USD 99.00 (outside EU).

The author spent five years exploring the mountains and jungles of Bolivia and recorded many bird vocalizations, from which this CD-ROM was compiled. Any birder who is now using a modern personal computer with Microsoft Windows 3.1 or Windows 95 with CD-ROM drive and sound-card installed can have very quick and easy access to seven hours and 1067 sound recordings of more than 500 species of birds from this fascinating country.

Bolivia is one of the least known and richest birding areas in the world and identifying most of its birds is not easy, as there is no field guide or book on the avifauna. This CD-ROM contains sound recordings which can be used to identify and find 538 bird species, which is 40% of the c 1370 species known from Bolivia.

Many of the species present are not found on commercially available recordings and some have never been recorded before, like Huayco Tinamou *Rhynchotus maculicollis* and Masked Antpitta *Hylopezus auricularis*, as well as two recently discovered birds new to science: the Diademed Tapaculo *Scytalopus schulenbergi* (discovered in 1992) and a new species of spinetail *Cranioleuca* (Inquisivi Spinetail), which was discovered by the author in 1993 and will be formally named in a forthcoming issue of The Ibis. Other highlights on this CD-ROM are formed by the beautiful sounds of elusive species like Undulated Antpitta *Grallaria squamigera*, Greater Razor-billed Currasow *Mitu tuberosa*, 15 species of tinamous Tinamidae and several species which are all found almost exclusively by voice, such as Slaty-backed Forest-Falcon *Micrastur mirandollei*, Ocellated Crake *Micropygia (Coturnicops) schomburgkii*, Sungrebe *Heliornis fulica*, Ash-breasted Tit-Tyrant *Anairetes alpinus*, Rufous-sided Pygmy-Tyrant *Euscarthmus rufomarginatus*, Sulphur-bellied Tyrant-Manakin *Neopelma sulphureiventer* and all *Scytalopus* species (tapaculos) of Bolivia; 51 species of antbirds Formicariidae are also included.

The quality of the recordings is generally good, of sufficient length and often excellent. Additional data on habitat, background sounds and maps with the localities are given for each separate recording and there is a choice of the text in two languages, English and Spanish.

At first glance, the price seems a bit high for a single CD-ROM, but it contains more recordings and more bird species than five cassette tapes. The best thing, however, is that quick comparison of different birdsounds is possible with just one touch of the mouse or button on your PC! Winding and rewinding of cassette tapes and constantly switching tapes or CDs are now things of the past.

CD-ROMs add a new dimension to bird identification and the publishers are planning to issue more volumes with bird sounds of tropical Asia, the High Andes and the Netherlands, in the near future. I eagerly wait for their publication. JELLE SCHARRINGA

WP reports

This review lists rare and interesting birds reported in the Western Palearctic in **July-August 1996** and focuses on north-western Europe. Information covering earlier reports is included as well. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by the rarities committee of the relevant country. Observers are requested to submit records to each country's rarities committee. Corrections on data mentioned in these reports will be published when received.

A **Black-browed Albatross** *Diomedea melanophris* was seen for 35 min off Cape Clear, Cork, Ireland, on 22 August. The season's first **soft-plumaged petrel** *Pterodroma feae/deserta/madeira/mollis* for England was seen at Porthgwarra, Cornwall, on 11 June; the season's first for Ireland flew west past Galley Head, Cork, on 27 July. After criticism by Andreas Helbig (J Ornithol 135: 609-615, 1994), a re-analysis of two molecular studies (Vogelwelt 114: 226-232, 1993; J Ornithol 135: 73-80, 1994) of the relationships of **Manx Shearwater** *Puffinus puffinus* and **Yelkouan Shearwater** *P yelkouan* and **Mediterranean Yellow-legged Gull** *Larus cachinnans michahellis*, **Herring Gull** *L argentatus* and **Lesser Black-backed Gull** *L fuscus*, has confirmed the earlier findings that Manx Shearwater and Yelkouan Shearwater are genetically distinct and that Yellow-legged Gull is more closely related to Lesser Black-backed Gull than to Herring Gull, although the genetic distances reported in the new publication are much lower than in the original studies (2.9-3.1% instead of 6.6% between the shearwaters and 0.8% instead of 2.0% between Herring and Yellow-legged Gulls, cf J Ornithol 137: 281-294, 1996). (It should be noted that this research did not involve **Balearic Shearwater** *P mauretanicus*.) In Ireland, single **Wilson's Petrels** *Oceanites oceanicus* were seen off Cape Clear on 17-18 August. The first **Swinhoe's Storm-petrel** *Oceanodroma monorhis* for Norway was trapped at Klepp, Rogaland, in the night of 13/14 August. The 1991 bird at Genova, Liguria, Italy, was trapped and photographed on 1 August, not on 11 August (cf Dutch Birding 18: 138, 1996). A **Brown Booby** *Sula leucogaster* was roosting on the stacks of Ponta de Piedade, Lagos, Portugal, from at least 24 July onwards. A record 450 breeding pairs of **Cattle Egrets** *Bubulcus ibis* was reported from Sardinia,

195 Least Sandpiper / Kleinste Strandloper *Calidris minutilla*, Sint-Kruis-Winkel, Oost-Vlaanderen, Belgium, 13 August 1996 *(Norbert Huys/Fennec Films)*

Italy. The second breeding of **Little Egret** *Egretta garzetta* for Germany occurred in Bayern. The third for Hungary was seen at Hortobágy on 9 July. There was no breeding pair of **Black Stork** *Ciconia nigra* this summer in Flanders, Belgium (contra Dutch Birding 18: 138, 1996). In Spain, at least two pairs of **Glossy Ibises** *Plegadis falcinellus* reportedly bred this year at Coto Doñana, Andalucía, while several young fledged from nests in Ebro delta, Catalonia. At least 38 **Bald Ibises** *Geronticus eremita* (a fifth of the world population) died during 10-17 May near the species' last flourishing wild breeding colony south of Oued Massa, Morocco. At Birecik, Turkey, at least 70 reintroduced individuals were flying about freely this summer; however, they still have to be fed daily. In the Netherlands, the number of 833 breeding pairs of **Eurasian Spoonbill** *Platalea leucorodia* in 1996 showed a slight increase compared with 814 in 1995; curiously, the country's largest breeding colony at Oostvaardersplassen, Flevoland (330 pairs in 1995), was completely deserted while along the North Sea coast numbers increased, especially on Terschelling and Vlieland, Friesland. In Italy, the **Greater Flamingo** *Phoenicopterus ruber* colony at Molentargius salt-pans, Sardinia, contained 1400 young in July while many adults were still breeding; in total, the colony consisted of a record 1500-1600 pairs. In Apulia, Italy, a new colony of more than 40 pairs was found at Margherita di Savoia salt-pans. For the first time since 1983, the Zwillbrocker Venn colony at the German-Dutch border was not occupied because of low water levels; many birds remained in their Dutch winter grounds (cf Dutch Birding 18: 146, plate 158, 1996).

After the first Open Meeting of the British Ornithologists' Union at Cley, Norfolk, on 13 July 1996, the editors of Birding World decided to upgrade several subspecies on the British list to full species (Birding World 9: 251-252, 1996): **Bewick's Swan** *Cygnus bewickii* and **Whistling Swan** *Cygnus columbianus*; **Dark-bellied Brent Goose** *Branta bernicla*, **Pale-bellied Brent Goose** *B hrota* and **Black Brant** *B nigricans*; **Green-winged Teal** *Anas carolinensis* and **Common Teal** *A crecca*; **Black Scoter** *Melanitta americana* and **Common Scoter** *M nigra*; **Red Grouse** *Lagopus scoticus* and **Willow Grouse** *L lagopus*; **Wilson's Snipe** *Gallinago delicata* and **Common Snipe** *G gallinago*; **Hudsonian Whimbrel** *Numenius hudsonicus* and **Whimbrel** *N phaeopus*; **Yellow-legged Gull** and **Herring Gull**; **Black-headed Wagtail** *Motacilla feldegg* and **Yellow Wagtail** *M flava*; **Siberian Stonechat** *Saxicola maura* and **Common Stonechat** *S (torquata) rubicola*; **Black-throated Thrush** *Turdus atrogularis* and **Red-throated Thrush** *T ruficollis*; **Green Warbler** *Phylloscopus nitidus*, **Two-barred Greenish Warbler** *P plumbeitarsus* and **Greenish Warbler** *P trochiloides*; **Hume's Yellow-browed Warbler** *P humei* and **Yellow-browed Warbler** *P inornatus*; **Eastern Bonelli's Warbler** *P orientalis* and **Western Bonelli's Warbler** *P bonelli*; **Chiffchaff** *P collybita* and **Iberian Chiffchaff** *P brehmii*; **Great Grey Shrike** *Lanius excubitor* and **Southern Grey Shrike** *L meridionalis*; and **Hooded Crow** *Corvus cornix* and **Carrion Crow** *C corone*. Unusually, the Birding World editors' decisions precede the publication of references to relevant research and arguments. Many of these species have already been accepted by or proposed to the Dutch rarities committee. Among future candidates listed in Birding World, the following seem to be the most likely to become accepted as full species on the Dutch list: **Taiga Bean Goose** *Anser fabalis* and **Tundra Bean Goose** *A rossicus*; **White-fronted Goose** *A albifrons* and **Greenland White-fronted Goose** *A flavirostris*; **Baltic Gull** *L fuscus* and **Lesser Black-backed Gull** *L graellsii*; **Blue-headed Wagtail** *M flava*, **Yellow Wagtail** *M flavissima* and **Grey-headed Wagtail** *M thunbergi*; and **White Wagtail** *M alba* and **Pied Wagtail** *M yarrellii*. For the latter, see also the outcome of a new taxonomic approach in Birdwatch nr 51: 26, 1996.

At Broekhuizenvorst, Limburg, a female **Ruddy Shelduck** *Tadorna ferruginea* wearing a white colour-ring marked with 26X on the left leg and an aluminium ring on the right leg was seen in July. In Poland, one found dead near Zagorow on 30 October 1978 appeared to have been ringed as a pullus south of Alma Ata in Kirgiziya on 21 July 1973 (Birding World 9: 287, 1996). In Hungary, a female stayed near Szolnok during mid-April. The first successful breeding of **Common Shelduck** *T tadorna* for Hungary occurred near Sopron, where 11 young were counted. In Birding World 9: 205, 1996, it is suggested that **Wood Ducks** *Aix sponsa* in western Europe should not be immediately disregarded as escapes since a ringing recovery on the Azores in August 1985 from North Carolina, USA (cf Dutch Birding 13: 80, 1991), has shown that the species may occur as a transatlantic vagrant; dates of three intriguing records in Scilly, England, and two in Shetland, Scotland, are listed. Although a female on Tresco, Scilly, from 22 June to 2 July appeared quite confiding, it is argued that all sorts of vagrants can appear very tame. In England, the long-staying **American Black Duck** *A rubripes* remained on Tresco in August as did the long-staying first-summer male **Lesser Scaup** *Aythya affinis* at Frodsham, Cheshire. In the Netherlands, the long-staying adult male **Steller's Eider** *Polysticta stelleri* at Verdronken Land van Saeftinge, Zeeland, stayed from 20 May until at least 24 July when it had moulted into eclipse plumage. In July, the first breeding of **Goosander** *Mergus merganser* for the Netherlands near Diemen, Noord-Holland, proved to be successful.

In 1995, the following totals of breeding pairs of raptors were found for France (Ornithos 3: 97-117, 1996): **Black-shouldered Kite** *Elanus caeruleus* one (a pair nesting twice, raising six young, in Aquitaine); **Lammergeier** *Gypaetus barbatus* 27 (raising a total of nine young; 18 pairs were in Pyrenees); Bonelli's **Eagle** *Hieraaetus fasciatus* 29 (raising 27 young); **Osprey** *Pandion haliaetus* 30 (raising 34 young); and **Lesser Kestrel** *Falco naumanni* 34 (raising 73 young, all at La Crau, Bouches-du-Rhône). In 1996, 16 pairs of Lesser

196 Red-flanked Bluetail / Blauwstaart *Tarsiger cyanurus*, Naakajärvi, Pajala, Lappland, Sweden, June 1996 *(Felix Heintzenberg)* **197** Marsh Warbler / Bosrietzanger *Acrocephalus palustris*, Tacumshin, Wexford, Ireland, 23 June 1996 *(Paul Archer)* **198** Pacific Golden Plover / Aziatische Goudplevier *Pluvialis fulva*, Camperduin, Noord-Holland, the Netherlands, 26 July 1996 *(Arnoud B van den Berg)*

199 Pallid Harrier / Steppekiekendief *Circus macrourus*, Mud'yug island, White Sea off Arkhangelsk, Russia, May 1996 *(Roef Mulder)* **200** Short-toed Eagle / Slangenarend *Circaetus gallicus*, Hoge Veluwe, Gelderland, the Netherlands, 8 August 1996 *(Hans Gebuis)* **201** Little Swift / Huisgierzwaluw *Apus affinis*, near Bolonia, Andalucía, Spain, 24 July 1996 *(Diederik Kok)* **202** Spanish Sparrow / Spaanse Mus *Passer hispaniolensis*, Waterside, Cumbria, England, July 1996 *(Steve Young/Birdwatch)* **203** Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger *Acrocephalus dumetorum*, Fair Isle, Shetland, Scotland, 12 June 1996 *(Roger Riddington)* **204** Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart *Motacilla citreola*, Isola della Cona, Trieste, Italy, 10 April 1996 *(K Kravos)*

Kestrel were counted in north-eastern Spain (seven at Lleida steppes and nine in Albera mountains close to the French border). Besides, since 1992, **Monk Vultures** *Aegypius monachus* have been reintroduced south of Massif Central in France where, in 1995, 13 individuals were counted. The first successful breeding of **Black Kite** *Milvus migrans* for the Netherlands occurred at Voorst, Gelderland, near the IJssel river at Deventer, Overijssel, where at least one young fledged. The sixth **Egyptian Vulture** *Neophron percnopterus* for Sweden was seen on Gotland on 28 June. From mid-July to at least 29 August, the first two resident **Short-toed Eagles** *Circaetus gallicus* for the Netherlands stayed at NP Hoge Veluwe, Ede, Gelderland, constituting the species' ninth record for the country; from mid-August, only one bird was seen. Near Celle, Niedersachsen, Germany, up to four individuals were present in July. An immature **Imperial Eagle** *Aquila heliaca* was reported from Småland, Sweden. The fourth **Booted Eagle** *H pennatus* for the Netherlands (all since 1992) was a pale morph flying past 15 birders above headquarters of SOVON (a BTO-type of organization) at Beek-Ubbergen, Gelderland, on 17 July; presumably the same bird was seen here again on 14 August. In Sachsen-Anhalt, Germany, a pair remained from April to July at the same site where the species bred last year, in the Hakel forest, Sachsen-Anhalt; two other individuals stayed during the summer near Celle, Niedersachsen. On Mud'yug island in the White Sea off Arkhangelsk, Russia, migrant **Pallid Harriers** *Circus macrourus* were seen almost daily during 4-9 May, 13-16 May and 21-23 May, with a total of 24 and a maximum of eight on 7 May; most of the birds were seen flying off the island in southerly direction. In northern Italy, after two pairs in 1995, three or four pairs of **Red-footed Falcons** *F vespertinus* bred in 1996.

The first successful breeding of **Purple Swamp-hen** *Porphyrio porphyrio* for France occurred in Pyrénées-Orientales, where three young were seen on 22 July. The first twitchable **Black-winged Pratincole** *Glareola nordmanni* since 1985 for the Netherlands was an adult discovered at Oude Robbengat, Lauwersmeer, Groningen, on 10 August; the next day, it was rediscovered at Bandpolder, Friesland. The third to fifth **Lesser Sand Plovers** *Charadrius mongolus* for Sweden were singles of two subspecies (one *mongolus* and two *altifrons*) in Västergotland on 10-14 July, Dalarna on 12-13 July and Värmland on 14-15 July. On 17 July, an adult male **Greater Sand Plover** *C leschenaultii* was photographed near Karlsruhe, Baden-Württemberg; if accepted, it constitutes the fourth for Germany. The third for Spain was seen near Canal Vell lagoon, Ebro delta, on 11-13 August (*C l columbinus*). The sixth for the Netherlands was a female on the mudflats north of De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, from 31 July to 2 August. In Spain, censuses from 30 June to mid-July in the north-eastern Pyrenees resulted in the finding of two breeding pairs of **Dotterel** *C morinellus* with at least one chick each. In the Netherlands, adult **Pacific Golden Plovers** *Pluvialis fulva* were present at Camperduin, Noord-Holland, from 24 July to 4 August and at Bandpolder on 3-12 August. The fourth for Denmark was an adult in Vejle on 26 July. In Scilly, an **American Golden Plover** *P dominicus* was discovered on Tresco on 4 August. The second **White-tailed Lapwing** *Chettusia leucura* for France was an adult at Meulun, Seine-et-Marne, on 19-20 June. The second **Semipalmated Sandpiper** *Calidris pusilla* for the Netherlands was an adult south of Lepelaarsplassen, Almere, Flevoland, on 18-19 July. On 21-28 August, a juvenile stayed at Sandymount Strand, Dublin, Ireland. An adult summer photographed at Kilnsea, East Yorkshire, England, on 2-3 June 1996 (Birding World 9: 210, 1996) provoked discussion about its identification; it has been suggested to be a hybrid. The second **Western Sandpiper** *C mauri* for Ireland (and the eighth for the British Isles) was an adult at The Cull, Wexford, Ireland, on 20-21 August (the first was a juvenile at North Slob, Wexford, on 3-6 September 1992; Dutch Birding 14: 230, plate 200, 1992.) The 10th or 11th **Red-necked Stint** *C ruficollis* for Sweden was discovered in Skåne in late July. If accepted, an adult briefly seen by two birders at Mokbaai, Texel, on 25 July will be the second for the Netherlands (the first was an adult summer photographed at Lauwersmeer on 29 May 1987). Also in July, at El Paso, the first for Texas, USA, was seen. The first **Least Sandpiper** *C minutilla* for Belgium was an adult staying between Gent and Zelzate, Oost-Vlaanderen, on 3-17 August. In Spain, a juvenile was reported at Ebro delta on 19-20 August. In Norfolk, up to four (on 30-31 July) adult **White-rumped Sandpipers** *C fuscicollis* were staying at Breydon Water, Norfolk, from late July to at least 5 August (when three were counted); besides, in late July and August, several singles were present in Kent, England, and also in Ireland (Tacumshin) and Scotland. The third and fourth for the Netherlands were adults at Wagenjot, Texel, on 13 August and at Langesloot, Ballum, Ameland, Friesland, from 18 August. On 18 August, one was also seen at Zeebrugge, West-Vlaanderen, Belgium. The fourth **Baird's Sandpiper** *C bairdii* for the Netherlands was an adult briefly present but photographed at the beach of Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, on 27 July. Possibly the same bird was reported at Dunkerque, Nord, France, on 31 July. In Ireland, one stayed at Ballycotton, Cork, on 26-29 August. A moulting adult **Sharp-tailed Sandpiper** *C acuminata* was present in Caernarfonshire, Wales, on 25-28 August. **Buff-breasted Sandpipers** *Tryngites subruficollis* were reported at Norsholmen on Gotland on 29 July and at Zeebrugge on 15-17 August. The third **Long-billed Dowitcher** *Limnodromus scolopaceus* for Germany was an adult summer at Gülper See, Brandenburg, on 6-7 August. In the Netherlands, an adult summer Long-billed Dowitcher stayed at Workumerwaard, Friesland, on 11-13 August and a juvenile **Great Snipe** was photographed on Terschelling during 23-28 August. In Catalonia, Spain, a record flock of 17 **Marsh Sandpipers** *Tringa stagnatilis* was reported on 10 July at the Garxal area, northern Ebro delta. At Tacumshin, Wexford, a long-staying **Lesser Yellowlegs** *T flavipes* remained in August. The first

Terek Sandpiper *Xenus cinereus* for Ireland stayed at Rosslare, Wexford, from 24 August.

The first successful breeding of **Mediterranean Gull** *L melanocephalus* for Ireland occurred in Wexford where one young was raised. In 1995, at least 543 breeding pairs were counted in France, mostly in the Camargue region, where also 859 breeding pairs of **Slender-billed Gull** *L genei* occurred (Ornithos 3: 106, 1996). A **Little Gull** *L minutus* ringed on 7 July 1995 at Holmsund, south of Umeå, Västerbotten, Sweden, was found on 23 June along state route 286 near Pittsburgh, Pennsylvania, USA (a distance of 6492 km). On 10 April, a second-year **Ring-billed Gull** *L delawarensis* photographed though not immediately identified with certainty at Woerden, Utrecht, was only the fifth for the Netherlands (cf Dutch Birding 18: 149, plate 159, 1996). Also in the Netherlands, a female **Mediterranean Yellow-legged Gull** paired with a Lesser Black-backed Gull raised two young in a roof-top colony at IJmuiden, Noord-Holland, where it was first breeding in 1987 (cf Dutch Birding 16: 231-232, 1994); on the same roof, for the first time, a (new) male Yellow-legged paired with a Lesser Black-backed incubated eggs which did not hatch. The fifth **Lesser Crested Tern** *Sterna bengalensis* for Britain was seen on Scilly on 5 August. At the same time, for its 13th year, the regular female stayed on Farne Islands, Northumberland, England, together with a fledged hybrid. Shortly after the Scilly bird had disappeared, the first for Ireland turned up at Ballycotton, Cork, on 7 August. In 1996, the numbers of **Roseate Tern** *S dougallii* have increased in Ireland to 677 pairs (614 in 1995): 557 pairs on Rockabill, Dublin, and 120 on Lady's Island Lake, Wexford. In Northern Ireland, 19 pairs were found on Swan Island, Larne Lough, Antrim. In France, at least 90 pairs were counted in 1995 but no young were produced (Ornithos 3: 108, 1996).

In the Netherlands, **Eagle Owls** *Bubo bubo* produced two young in south-eastern Limburg (apparently, the country's first breeding of this species occurred in the same area back in 1983). On Mud'yug off Arkhangelsk, Russia, one **Hawk Owl** *Surnia ulula* on 31 May, one on 1 June and no less than 45 between 23:00 on 4 June and 03:00 on 5 June were seen flying off southward. A **Pallid Swift** *Apus pallidus* was picked up moribund at Nemesgulács, Balaton, Hungary, on 28 May. On 24 July, **Little Swifts** *A affinis* were seen near Bolonia, Andalucía, at the same locality as those on 20 June (cf Dutch Birding 18: 142, 1996). A **Short-toed Lark** *Calandrella brachydactyla* on Mud'yug on 12 May is regarded as the first for the Arkhangelsk region. From 11 June to 28 July 1992, a well-photographed male **Black-headed Wagtail** *M f feldegg* paired with an unknown 'yellow wagtail' at Frasnes-lez-Anvaing, Hainaut, Belgium, raised two young; this record has only recently been published in Aves 32: 219-226, 1995. The seventh **Citrine Wagtail** *M citreola* for Italy was trapped and photographed at Isola della Cona, Trieste, on 10 April. A female was seen on Mud'yug off Arkhangelsk on 5 June. On 16-24 June, a pair with an additional male bred for the first time for Germany at Greifswald, Mecklenburg-Vorpommern; however, the nest was destroyed before the young fledged. The male discovered on 6 July at Farlington Marshes, Hampshire, England, remained into late August; besides, up to five other individuals were reported in Britain during August. Presumably the first breeding **Pied Wagtail** *M a yarrellii* for Italy was paired with a White Wagtail and raised three young at Ladispoli near Rome. This spring, **White-spotted Bluethroat** *Luscinia svecica cyanecula* bred for the first time in Britain. The 11th-14th **Red-flanked Bluetails** *Tarsiger cyanurus* for Sweden remained in Pajala, Lappland, until at least 10 July (in Finland, three or four males have been singing this summer of which two in the Kuusamo area). The second **Black-eared Wheatear** *Oenanthe hispanica* for Denmark stayed at Stevns Kridtbrud from 30 June into August and, apparently, it was paired with a Northern Wheatear *O oenanthe* and raised young. From 24 August, a singing male **Zitting Cisticola** stayed near Bremen constituting the seventh and northernmost report of this species for Germany. In Finland, a **Lanceolated Warbler** *Locustella lanceolata* was singing at Liperi from 29 June to 23 July. **Blyth's Reed Warblers** *Acrocephalus dumetorum* were trapped on Fair Isle, Shetland, on 4 June and 12 June; both were staying a few days (Birding World 9: 212, 1996). The second for the Netherlands singing at Walem, Limburg, since 20 June was last heard on 1 July. On 22-24 June, the second **Marsh Warbler** *A palustris* for Ireland was singing at Tacumshin. In Britain, **Booted Warblers** *Hippolais caligata* were seen on Farne Islands on 20-21 August and on Fair Isle on 22-24 August; the sixth or seventh for the Netherlands was discovered at Maasvlakte, Zuid-Holland, on 31 August. The female **Rüppell's Warbler** *Sylvia rueppellii* in 1996 in Sicily, Italy, was seen on 22 March, not on 30 March (cf Dutch Birding 18: 96, 1996). **Greenish Warblers** were seen in Britain at Sumburgh Hotel, Shetland, on 13-14 August, on Blakeney Point, Norfolk, on 15 August and at Rattray Head, Aberdeenshire, on 24 August, and in the Netherlands on Rottumeroog, Groningen, on 15-16 August and at Neeltje Jans, Zeeland, on 30-31 August. A **Western Bonelli's Warbler** was found on Texel on 31 August. In Alula 2(3): 120-125, 1996, Hannu Jännes shows how to separate **Red-breasted Flycatcher** *Ficedula (parva) parva* and **Eastern Red-breasted Flycatcher** *F (p) albicilla*. Given its distribution, the latter taxon is likely to occur as vagrant in western Europe. In all ages, its completely dark bill and, generally, more plumage pigmentation (eg, black uppertail-coverts and contrastingly dark crown and breast-band) are useful features. Based on distinct vocal and morphological differences, it has been suggested that these taxa are specifically distinct (eg, Br Birds 80: 580-581, 1987). A female **Collared Flycatcher** *F albicollis* was trapped in West-Vlaanderen, Belgium, on 25 August.

In Wallonia, Belgium, one pair of **Woodchat Shrike** *L senator* successfully bred this summer. The sixth

Spanish Sparrow *Passer hispaniolensis* for Britain was a territorial male staying from 14 July until 28 August at Waterside, Cumbria. A new study of the biometrics and vocalizations of **Common Crossbills** *Loxia curvirostra* has shown that the flight-calls of **Corsican Crossbill** *L c corsicana* differ from those of continental populations; flight-calls also differed between populations from the Pyrenees and the Alps. These findings, in combination with significant differences in bill-length between the Alps population and the other two and differences in ecology between all three populations, lend support to the notion that more than one species may be involved (cf Alauda 64: 149-155, 1996; see also Dutch Birding 18: 29-32, 1996). A male **Pine Grosbeak** *Pinicola enucleator* photographed in a garden at Melissant, Zuid-Holland, on 24 March was the fourth for the Netherlands and the first since 1928 (cf Sterna 41: 54-55, 1996). A **Hawfinch** *Coccothraustes coccothraustes* on Mud'yug off Arkhangelsk on 5 May may have been the region's first. In Italy, a **Rustic Bunting** *Emberiza rustica* was trapped and ringed on Capraia, Toscana, on 26 May. In Britain, **Yellow-breasted Buntings** *E aureola* were seen on Farne Islands on 20-23 August and on Fair Isle on 23-24 August. An adult male **Black-headed Bunting** *E melanocephala* was found near Punta de la Banya lighthouse, Ebro delta, on 29 June and another was present on Rundøy, Møre og Romsdal, Norway, from 30 June to 7 July; on 11-20 August, a female stayed on Fetlar, Shetland.

For a number of reports, publications in Alula, Birding World, Birdwatch, Flamingo-nieuwsbrief, Limicola, New Scientist, Ornithos, Svenska Dagbladet, Vår Fågelvärld and Winging It were consulted. News from Britain was kindly supplied by Birdline (0891-700-222 or 0891-700-242) and Rare Bird News (0881-888-111). We wish to thank Peter Barthel (Germany), Max Berlijn, Mark Bolton, Chris Bowden, Arjan Brenkman, Tony Clarke (Canary Islands), Andrea Corso, Eric Dempsey, Jochen Dierschke, Enno Ebels, Zoltán Ecsedi, Danny Ellinger (Foto Natura), Annika Forsten, Steve Gantlett, Ricard Gutiérrez, Per Hansson, Erling Jirle, Guy Kirwan (OSME), Diederik Kok, Anthony McGeehan, Richard Millington, Dominic Mitchell, Roef Mulder (Mud'yug), Killian Mullarney, Gerald Oreel, Arjen Poelmans, John Ryan, Bob Scott, Joop Treep, Roland van der Vliet, Alex Wieland and Gertjan de Zoete for their help in compiling this review.

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands
George Sangster, Nieuwe Rijn 27, 2312 JD Leiden, Netherlands

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland en België beslaat voornamelijk de periode **juni-juli 1996**. De vermelde gevallen zijn merendeels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig. Alle vogelaars die de moeite namen om hun waarnemingen aan ons door te geven worden hartelijk bedankt.

Waarnemers van soorten in Nederland die worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna wordt verzocht hun waarnemingen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan: CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland. Hiertoe gelieve men gebruik te maken van CDNA-waarnemingsformulieren die eveneens verkrijgbaar zijn bij bovenstaand adres.

Nederland

STORMVOGELS TOT VALKEN In totaal werden enkele 10-tallen **Noordse Stormvogels** *Fulmarus glacialis* doorgegeven, voornamelijk in juni en het laatste deel van juli. In dezelfde periodes werden in totaal 24 **Noordse Pijlstormvogels** *Puffinus puffinus* gemeld. **Vale Pijlstormvogels** *P mauretanicus* werden gemeld op 7 juni 30 mijl ten noorden van Texel, Noord-Holland, op 25 juni en 25 juli bij Westenschouwen, Zeeland, op 18 juli bij Scheveningen, Zuid-Holland, op 19 en 20 juli bij Camperduin, Noord-Holland, en op 24 juli bij Westkapelle, Zeeland. **Kuifaalscholvers** *Phalacrocorax aristotelis* werden gezien bij Westkapelle op 9 juni en 6 juli. Een adulte **Kwak** *Nycticorax nycticorax* verbleef op 8 juli bij Zoetermeer, Zuid-Holland. De inmiddels jaarlijkse oogst aan **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* was als volgt: op 4 juni twee bij de Keersluisplas, Flevoland, op 5 en 17 juni telkens één vliegend langs Scheveningen, op 8 juni één eveneens vliegend langs de Blocq van Kuffeler, Flevoland, vrijwel de gehele periode één bij het Dijkwater bij Sirjansland, Zeeland, waar er zich op 26 juli 10 bevonden, op 13 juni twee bij de Schelphoek, Zeeland, vanaf 14 juni twee en op 7 juli 10 in het Verdronken Land van Saeftinge, Zeeland, vanaf 17 juni drie op Terschelling, Friesland, op 25 juni zeven bij de Preekhilpolder bij Ouddorp, Zuid-Holland, vanaf 26 juni maximaal

205 Slangenarend / Short-toed Eagle *Circaetus gallicus*, Hoge Veluwe, Gelderland, 9 augustus 1996 *(Jan den Hartog)* **206** Woestijnplevier / Greater Sand Plover *Charadrius leschenaultii*, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 1 augustus 1996 *(Leo J R Boon/Cursorius)* **207** Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, Walem, Limburg, 24 juni 1996 *(Hans Gebuis)*

drie bij de vogelplas Starrevaart bij Leidschendam, Zuid-Holland, op 14 juli één bij de Sloekreek, Zeeland, en op 21 juli één in de Lauwersmeer, Groningen. Naast deze waarnemingen is bekend geworden dat er dit jaar twee broedparen waren in het Quackjeswater, Zuid-Holland. De enige **Grote Zilverreiger** *E alba* buiten de Oostvaardersplassen werd op 24 juli gezien bij het Jaap Deensgat, Groningen. **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* werden gezien op 7 juni bij Zevenhuizen, Zuid-Holland, op 16 juni bij het Robbenoordbos, Noord-Holland, op 27 juni ten oosten van Garderen, Gelderland, op 28 juli één in de Ooypolder, Gelderland, en twee op de Mispeleindsche Heide, Noord-Brabant, en op 31 juli bij Gerkesklooster, Friesland. De grootste groep **Ooievaars** *C ciconia* die gemeld werd omvatte 21 exemplaren op 15 juni bij Drunen, Noord-Brabant. **Flamingo's** *Phoenicopterus ruber roseus* verbleven de eerste week van juni op Wieringen, Noord-Holland (één), en in juli twee in de Lauwersmeer en vier langs de Philipsdam, Zeeland. Het eerste vrouwtje **Amerikaanse Smient** *Anas americana* voor Nederland verbleef van 1 tot 9 juni in de Lepelaarsplassen, Flevoland. Vanaf 11 juli zwom een mannetje **Witoogeend** *Aythya nyroca* in de vogelplas Starrevaart. De gehele periode verbleef een mannetje **Stellers Eider** *Polysticta stelleri* aan de westkant van het Verdronken Land van Saeftinge in de omgeving van het dorpje Paal. Bij geruchte zou de vogel daar al vanaf begin april verblijven, maar in ieder geval vanaf 20 mei. De gelukkige herontdekking door DBA-gezinde vogelaars op 1 juni leidde tot een sterke toename van het aantal geregistreerde toeristen en zondagsrijders in de bovengenoemde nederzetting. Vanaf half juli werd gemeld dat de vogel in eclips was. Het betrof het vierde geval voor Nederland en het tweede in de zomer. Op 20 juli werd een vrouwtje **Grote Zaagbek** *Mergus merganser* gemeld in gezelschap van twee jongen bij Diemen, Noord-Holland. **Zwarte Wouwen** *Milvus migrans* vlogen op 1 juni bij de Wulpweg, Flevoland, op 2 juni bij het Harderbos, Flevoland, op 5 juni over Kinderdijk, Zuid-Holland, op 6 juni twee baltsend in de Dordtse Biesbosch, Zuid-Holland, op 8 en 9 juni bij de Lepelaarsplassen, en op 21 juli op het Leersumse Veld, Utrecht. Tevens was er dit jaar een geslaagd broedgeval van deze soort in de gemeente Voorst, Gelderland. **Rode Wouwen** *M milvus* werden gezien op 15 juni op de Elspeter Heide, Gelderland, op 20 juli bij Leende, Noord-Brabant, en op 30 juli bij de Ventjagersplaten, Zuid-Holland. Op 4 augustus kwam het bericht door dat er een **Slangenarend** *Circaetus gallicus* aanwezig was op de Hoge Veluwe, Gelderland. Nog dezelfde dag bleek dat het om twee exemplaren ging en dat de vogels waarschijnlijk al vier weken aanwezig waren, maar niet herkend wilden worden. Tot in augustus werden de vogels nog gezien en haalden de landelijke pers. Buiten Flevoland en de Lauwersmeer werden **Grauwe Kiekendieven** *Circus pygargus* waargenomen op 1 juni in het Bargerveen, Drenthe, op 8 juni bij Katwijk, Zuid-Holland, en op 11 juni op Texel. Op 17 juli vloog een lichte vorm **Dwergarend** *Hieraaetus pennatus* (vierde geval voor Nederland) over Beek-Ubbergen, Gelderland. **Visarenden** *Pandion haliaetus* vlogen op 4 juni (twee) over Dordrecht, Zuid-Holland, op 7 juni over Neeltje Jans, Zeeland, en op 15 juni langs de Knardijk, Flevoland; verder waren er de gehele periode enkele in de Biesbosch, Zuid-Holland/Noord-Brabant. **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* werden gemeld op 1 juni bij Holysloot, Noord-Holland, op 3 juni bij Den Haag, Zuid-Holland, op 6 juni bij Wageningen, Gelderland, op 7 juni bij Katwijk en Vlissingen, Zeeland, op 3 juli bij Oss, Noord-Brabant, en op 19 juli op de Strabrechtse Heide, Noord-Brabant. In Limburg waren dit jaar twee broedgevallen van **Slechtvalken** *F peregrinus*; waarnemingen uit Zeeuws-Vlaanderen kunnen te maken hebben met een broedgeval net over de grens in België.

RALLEN TOT ALKEN Voor het eerst sinds jaren riep weer een **Klein Waterhoen** *Porzana parva* in het Harderbroek, Flevoland, en wel van 15 tot 25 juni. Op 27 juni was er een melding bij Giethoorn, Overijssel. Een **Kleinst Waterhoen** *P pusilla* werd op 22 en 23 juni gehoord in landgoed Singraven bij Denekamp, Overijssel. De enige **Steltkluut** *Himantopus himantopus* in de periode zat op 20 juni in de Preekhilpolder. De **Vorkstaartplevier** *Glareola pratincola* van de kwelplasjes langs de Oostvaardersdijk, Flevoland, bij paal 10.5 werd daar tot 2 juni en weer van 14 tot 16 juni gezien, waarna er nog meldingen waren op 7 en 11 juli. Een **Woestijnplevier** *Charadrius leschenaultii* liep van 31 juli tot 2 augustus op het wad bij De Cocksdorp, Noord-Holland. Van 26 juli tot 4 augustus verbleef een **Aziatische Goudplevier** *Pluvialis fulva* bij De Putten van Camperduin en vanaf 3 augustus was er één aanwezig in de Bandpolder, Friesland. Op 12 juni dook een **Steppekievit** *Chettusia gregaria* op bij Veenendaal, Utrecht. De vogel bleef daar tot zeker 25 juli. Het is verleidelijk om te speculeren over de mogelijkheid dat dit dezelfde was als die eerder het jaar werd gezien bij Lopik, Utrecht, en Leusden, Utrecht. Met groot enthousiasme werd de ontdekking begroet van de tweede **Grijze Strandloper** *Calidris pusilla* voor Nederland op 18 juli in de kwelplasjes langs de Oostvaardersdijk. De volgende dag zat de vogel 2 km noordelijk in de Lepelaarsplassen en werd daar tot in de avond gezien. Een zomerkleed **Roodkeelstrandloper** *C ruficollis* werd op 25 juli gezien en beschreven in de Mokbaai op Texel; helaas konden slechts twee waarnemers genieten van deze tweede voor Nederland. De **Bairds Strandloper** *C bairdii* die op 27 juli een kort bezoek bracht aan Katwijk aan Zee was ook al voor weinigen weggelegd. **Gestreepte Strandlopers** *C melanotos* werden gemeld op 17 juli in de kwelplasjes langs de Oostvaardersdijk en op 27 juli bij vogelplas Starrevaart. Een **Grote Grijze Snip** *Limnodromus scolopaceus* liep op 12 juni op de Krammerse Slikken bij Oude Tonge, Zuid-Holland. **Poelruiters** *Tringa stagnatilis* verbleven op 7 juni in De Putten bij Camperduin, op 8 juni op de Strabrechtse Heide, op 13 juni op de Ventjagersplaten, op 6 juli twee en op 26 en 27 juli één op het Rammegors, Zeeland, op 14 juli in de kwelplasjes langs de Oostvaardersdijk, op 21 juli in de Eemshaven, Groningen,

208 Grote Zaagbekken / Goosanders *Mergus merganser*, vrouwtje met jongen, IJmeer bij Vijfhoek, Diemen, Noord-Holland, 20 juli 1996 *(Nirk Zijlmans)* **209** Grauwe Fitis / Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides*, Rottumeroog, Groningen, 25 juni 1996 *(Koen van Dijken/Cursorius)* **210** Bairds Strandloper / Baird's Sandpiper *Calidris bairdii*, Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, 27 juli 1996 *(Marc Guyt)* **211** Grijze Strandloper / Semipalmated Sandpiper *Calidris pusilla*, Oostvaardersdijk, Flevoland, 18 juli 1996 *(Arnoud B van den Berg)* **212** Bonapartes Strandloper / White-rumped Sandpiper *Calidris fuscicollis*, adult, Wagenjot, Texel, Noord-Holland, 13 augustus 1996 *(Salco de Wolf)* **213** Bonapartes Strandloper / White-rumped Sandpiper *Calidris fuscicollis*, adult, Wagenjot, Texel, Noord-Holland, 13 augustus 1996 *(Arnoud B van den Berg)*

vanaf 25 juli bij de Stichtse Brug, Flevoland, op 28 juli bij vogelplas Starrevaart, op 29 juli bij de Philipsdam en vanaf 30 juli bij Appelscha, Friesland. Op 20 juni werd een **Grauwe Franjepoot** *Phalaropus lobatus* gezien bij de kwelplasjes langs de Oostvaardersdijk. Per abuis werd in het vorige nummer de **Ringsnavelmeeuw** *Larus delawarensis* bij Woerden, Utrecht, op 10 april (cf Dutch Birding 18: 149, plaat 159, 1996) niet in de tekst genoemd. Naar verluidt hebben dit seizoen zowel een mannetje als een vrouwtje **Geelpootmeeuw** *L cachinnans* gebroed op de IJbunker te IJmuiden, Noord-Holland, beide echter gepaard met een Kleine Mantelmeeuw *L fuscus*. Een tweede-zomer **Grote Burgemeester** *L hyperboreus* werd op 25 juli gemeld in Den Helder, Noord-Holland. **Lachsterns** *Gelochelidon nilotica* waren aanwezig in de Kop van Noord-Holland: op 5 juli bij Den Helder, op 21 en 27 juli bij Den Oever, en op 21 en 28 juli in de omgeving van 't Zand. **Reuzensterns** *Sterna caspia* werden opgemerkt op 11 juli in de Dordtse Biesbosch, op 17 juli bij Ooijen, Limburg, en op 30 juli bij de Philipsdam. Een **Witwangstern** *Chlidonias hybridus* verbleef op 2 juli bij het Kornwerderzand, Friesland. **Witvleugelsterns** *C leucopterus* sierden op 15 juni het Hondshalstermeer, Groningen, op 27 juni de Nieuwkoopse Plassen, Zuid-Holland, en op 1 juli de Brouwersdam, Zuid-Holland; vanaf 10 juli verbleven er bij Den Oever maximaal drie en vanaf 14 juli langs de Oostvaardersdijk eveneens maximaal drie. Op 14 juni werd een **Papegaaiduiker** *Fratercula arctica* gemeld te Scheveningen.

UILEN TOT GORZEN Een paar **Oehoes** *Bubo bubo* in Zuid-Limburg bracht twee of drie jongen groot. **Bijeneters** *Merops apiaster* waren er alleen in Zeeland: op 26 juli bij Vlissingen en op 28 juli twee bij Zoutelande. Wederom bleef een **Scharrelaar** *Coracias garrulus* voor het gemene volk verborgen: van 6 tot 10 juni was er één aanwezig tussen Zundert en Roosendaal, Noord-Brabant. Op 7 juni werd een **Hop** *Upupa epops* gezien bij Katwijk. Er waren dit jaar twee broedgevallen van deze soort: in Midden-Limburg en in Noord-Brabant. De zesde **Citroenkwikstaart** *Motacilla citreola* voor Nederland werd op 7 juni gevonden bij Katwijk (Dutch Birding 18: 140, plaat 151, 1996). De **Noordse Nachtegaal** *Luscinia luscinia* van Het Twiske bij Oostzaan, Noord-Holland, werd daar nog op 1 juni gehoord. Op 11 en 12 juni zong er één bij Lomm, Limburg. De zevende **Blonde Tapuit** *Oenanthe hispanica* voor Nederland werd op 2 juni ontmaskerd bij Aagtekerke, Zeeland, en bleef daar tot 4 juni (Dutch Birding 18: 140, plaat 149; 154, plaat 168, 1996). In het Fochtelooërveen, Drenthe, zouden **Graszangers** *Cisticola juncidis* hebben gebroed. Opvallend is het lange verblijf van een **Krekelzanger** *Locustella fluviatilis* bij Sint Jansklooster, Overijssel, van 21 mei tot 24 juli (!). Andere exemplaren verbleven van 2 tot 12 juni bij Nuenen, Noord-Brabant, en van 5 tot 8 juni bij Eygelshoven, Limburg. Na enige voorzichtigheid kon de tweede **Struikrietzanger** *Acrocephalus dumetorum* voor Nederland, die op 20 juni ontdekt werd bij Walem, Limburg, vanaf 22 juni door vele vogelaars uitermate goed worden bekeken en beluisterd; deze vogel bleef daar tot 1 juli. De **Orpheusspotvogel** *Hippolais polyglotta* van Wijlre, Limburg, blijkt met succes drie nakomelingen geproduceerd te hebben. Of deze soortzuiver zijn is niet zeker, daar de partner mogelijk een Spotvogel *H icterina* was. Op 25 juni werd een **Grauwe Fitis** *Phylloscopus trochiloides* gefotografeerd op Rottumeroog, Groningen. Een **Kleine Klapekster** *Lanius minor* was op 8 en 9 juni te zien op Schiermonnikoog, Friesland (Dutch Birding 18: 140, plaat 146, 1996). Terschelling kreeg maar liefst drie **Roodkopklauwieren** *L senator* te verwerken, en wel op 3 juni aan het begin van de Boschplaat, op 11 juni langs het Hoornerbos en op 31 juli bij West-Terschelling. Tot slot van deze rubriek oud nieuws: op 24 maart werd een mannetje **Haakbek** *Pinicola enucleator* gefotografeerd bij Melissant, Zuid-Holland.

Ruud M van Dongen, Albertusstraat 4, 5261 AD Vught, Nederland
Remco Hofland, Koningstraat 23A, 2316 CC Leiden, Nederland
Peter W W de Rouw, Schoolstraat 3-bis, 3581 PM Utrecht, Nederland

België

AALSCHOLVERS TOT VINKEN Te Oostende, West-Vlaanderen, werd telkens één adulte **Kuifaalscholver** *Phalacrocorax aristotelis* waargenomen op 6 en 24 juli. Op 2 juni verbleef een **Woudaap** *Ixobrychus minutus* bij Emblem, Antwerpen. Waarnemingen van **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* gebeurden te Harchies, Hainaut, op 1 juni en 26 juli; te Schulen, Limburg, van 3 tot 8 juni; te Boechout, Antwerpen, een overtrekkend groepje van negen op 10 juni; te Raversijde, West-Vlaanderen, op 11 juni; te Retie, Antwerpen, op 12 juni; op Blokkersdijk, Antwerpen, op 18 juni; te Knokke-Zwin, West-Vlaanderen, maximaal vijf op 27 en 28 juni; en te Zeebrugge, West-Vlaanderen, op 31 juli. De enige **Purperreiger** *Ardea purpurea* vloog op 7 juni over Zandvoorde, West-Vlaanderen. Vlaamse waarnemingen van **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* kwamen van Kessel, Antwerpen, op 15 juni; Gullegem, West-Vlaanderen, (twee) op 26 juni; Lier, Antwerpen, (twee) op 23 juli; Gent, Oost-Vlaanderen (één) en Leopoldsburg, Limburg, (drie) op 28 juli; en Wolvertem, Brabant, (twee) op 29 juli. Waarnemingen van **Ooievaars** *C ciconia* gebeurden op Blokkersdijk; te Brussel,

214 Grote Grijze Snip / Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus*, Workumerwaard, Friesland, 11 augustus 1996 *(Sander Lagerveld)* **215** Witvleugelstern / White-winged Black Tern *Chlidonias leucopterus*, Houtribsluizen, Lelystad, Flevoland, 30 juli 1996 *(Piet Munsterman)* **216** Stellers Eider / Steller's Eider *Polysticta stelleri* en Bergeend / Common Shelduck *Tadorna tadorna*, Verdronken Land van Saeftinge, Zeeland, 11 juni 1996 *(Patrick Buys)*

Brabant; Schilde, Antwerpen (twee); Schulen (twee); Sint-Pieters-Kapelle, West-Vlaanderen (vijf); en Zemst-Laar, Antwerpen. Te Antwerpen-Hooge Maay, Antwerpen, vertoefde op 30 juni een mannetje **Kaneeltaling** *Anas cyanoptera*. **Zwarte Wouwen** *Milvus migrans* werden nog waargenomen te Frasnes-lez-Buissenal, Hainaut; Glabbeek, Brabant; Melsbroek, Brabant; en Munte, Oost-Vlaanderen. De enige **Rode Wouw** *M milvus* van deze periode vloog op 1 juni over Sint-Pieters-Voeren, Oost-Vlaanderen. Naar bijna jaarlijkse gewoonte verbleef op 3 en 4 juni alweer een **Slangenarend** *Circaetus gallicus* op het schietveld te Brecht-Wuustwezel, Antwerpen. Op 5 juni vloog een **Grauwe Kiekendief** *Circus pygargus* over Zandvoorde. Van 7 tot 9 juni en op 24 juli verbleef een **Visarend** *Pandion haliaetus* te Brecht-Wuustwezel en op 16 juni één te Harchies. **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* bleven schaars met waarnemingen te Tienen, Brabant, en te Zandvoorde op 5 juni; te Oostende op 6 en 7 juni; en te Brecht-Wuustwezel op 7 juli. De enige **Steltkluut** *Himantopus himantopus* zat op 4 en 5 juni in de Achterhaven te Dudzele-Zeebrugge, West-Vlaanderen. Van 21 tot 24 juli pleisterde een **Griel** *Burhinus oedicnemus* te Brecht-Wuustwezel. Er waren twee juli-waarnemingen van **Temmincks Strandlopers** *Calidris temminckii*. Van 30 juni tot 2 juli foerageerde een **Poelruiter** *Tringa stagnatilis* te Zelzate, Oost-Vlaanderen, en vanaf 26 juli verbleef een juveniel te Dudzele-Zeebrugge. Op 2 juli was een mannetje **Grauwe Franjepoot** *Phalaropus lobatus* aanwezig op Blokkersdijk en op 25 juli vloog een vrouwtje langs Oostende. De hoogste telling van 45 **Geelpootmeeuwen** *Larus cachinnans* gebeurde op 13 juli in De Panne, West-Vlaanderen. Een **Grote Burgemeester** *L hyperboreus* in eerste zomerkleed en een adulte **Dougalls Stern** *Sterna dougallii* vlogen op 6 juli langs Oostende. Vanaf 27 juli

vertoefden ten minste drie **Graszangers** *Cisticola juncidis* langs de Schelde ten noorden van Doel, Oost-Vlaanderen. De eerste **Waterrietzanger** *Acrocephalus paludicola* van deze zomer werd op 29 juli geringd te Beerse, Antwerpen. Buiten Wallonië was een **Orpheusspotvogel** *Hippolais polyglotta* aanwezig op 8 juni te Heist, West-Vlaanderen, en van 14 tot ten minste 17 juni zong een vogel bij de Nederlandse grens in Neerpelt, Limburg. **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* werden waargenomen op Blokkersdijk op 15 juni; te Lier (twee op 14 en één van 25 tot 27 juli); en te Kessel en Nijlen, Antwerpen, op 15 juli. Op 23 juni vloog een **Raaf** *Corvus corax* over Broechem, Antwerpen. Vanaf begin juli waren er enkele waarnemingen van (zeer) kleine groepjes overvliegende **Kruisbekken** *Loxia curvirostra*, vooral in de provincie Antwerpen. Mannetjes **Roodmussen** *Carpodacus erythrinus* (alle in eerste zomerkleed) zongen te Kallo-Doel op 3 juni; te Burtonville, Luxembourg, op 6 juni; en te Knokke-Zwin op 8 juni.

Deze waarnemingslijst kwam tot stand met medewerking van Luc Bekaert (Oost-Vlaanderen), Peter Collaerts (Tienen), Hugues Dufourny (Hainonitho), Koen Leysen (Limburg) en Willy Verschueren (Linkeroever). Ook de hulp van al diegenen die (hun) waarnemingen meedeelden op de Belgische Dutch Birding Vogellijn (03-4880194) was hier onontbeerlijk.

Gerald Driessens, Bosstraat 44, 2500 Lier, België

DB Actueel

Zomertijd: steltlopertijd! De vaak wat rustige zomerperiode wordt gelukkig af en toe verlevendigd met één of meer zeldzame steltlopers. De zomer van 1996 was het herhaaldelijk raak in Nederland en ook België pikte drie niet te versmaden graantjes mee.

Het begon in de late namiddag van 18 juli, toen Max Berlijn in de kwelplasjes langs de Oostvaardersdijk, Flevoland, ter hoogte van km-paal 10.5 een adulte Grijze Strandloper *Calidris pusilla* ontdekte. Deze tweede voor Nederland (de eerste verbleef op 12-13 juni 1989 13 km noordelijker langs de Oostvaardersdijk) liet zich die avond goed zien (zelfs de webjes tussen de tenen waren zichtbaar) en matig fotograferen. De volgende dag bevond de vogel zich de gehele dag op wat grotere afstand in de Lepelaarsplassen, bijna 2 km naar het noorden.

Op 24 juli reed Justin Jansen met Jan Mulder langs De Putten bij Camperduin, Noord-Holland. JJ zag in het voorbijgaan een zomerkleed goudplevier *Pluvialis* in de wegberm zitten. Gezien tijd en plaats was het niet geheel onverwacht toen de vogel bij nadere bestudering een Aziatische Goudplevier *P fulva* bleek te zijn. Eind juli 1994 zaten er in deze omgeving immers twee of drie. De vogel bleef tot zeker 4 augustus.

Op 25 juli ontdekten Ellen Sandberg en Arend Wassink een zomerkleed Roodkeelstrandloper *C ruficollis* in de Mokbaai op Texel, Noord-Holland. De vogel liet zich goed bekijken en beschrijven maar niet lang genoeg om gefotografeerd te worden; hij verdween in de begroeiing en werd daarna nooit meer teruggezien. Indien aanvaard betekent dit het tweede geval voor Nederland, na die van 29 mei 1987 in de Lauwersmeer, Groningen.

Op 27 juli namen Bas van der Burg, Arjan van Egmond, Marc Guyt en Caspar Zuyderduyn vanuit Hotel Savoy (natuurlijk!) in Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, een gekke strandloper waar die eenzaam foerageerde op het strand nabij de uitwatering. Gewapend met fototoestel werd de vogel benaderd en gedetermineerd als adult zomerkleed Bairds Strandloper *C bairdii*. Enkele in allerijl gewaarschuwde Katwijkse vogelaars konden de vogel nog net zien (Arnold Meijer mocht c 15 sec genieten van deze voor hem nieuwe soort!), voordat deze met de noorderzon in zuidelijke richting vertrok. Al met al is deze vierde Bairds voor Nederland (na gevallen in september 1980, augustus 1981 en juli-augustus 1993) nauwelijks een kwartier ter plekke gezien en door slechts acht mensen waargenomen.

Op 31 juli had Arend Wassink meer geluk met de ontdekking van een fraaie Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii* op het wad bij De Cocksdorp op Texel. Deze vogel werkte wèl mee en liet zich tot in de avond van 2 augustus door velen bewonderen. Het was een vrouwtje en betekende de eerste twitchbare sinds die van Terschelling, Friesland, in augustus 1984 en Den Oever, Noord-Holland, in augustus 1985. In totaal zijn er nu zes gevallen.

Op 3 augustus ontdekte Max Berlijn samen met Leo Boon de tweede Aziatische Goudplevier van deze zomer, ditmaal in de Bandpolder, Lauwersmeer, Friesland. Deze vogel, die al sterk aan het ruien was naar winterkleed, bevond zich in een groep van c 50 Goudplevieren *P apricaria*. Een week later bleek hij nog steeds aanwezig en werd vervolgens tot 12 augustus gemeld.

[Dutch Birding 18: 218-220, 1996]

217 Kleinste Strandloper / Least Sandpiper *Calidris minutilla*, Sint-Kruis-Winkel, Oost-Vlaanderen, 13 augustus 1996 *(Norbert Huys/Fennec Films)* **218** Aziatische Goudplevier / Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva*, Camperduin, Noord-Holland, 28 juli 1996 *(René van Rossum)* **219** Poelsnip / Great Snipe *Gallinago media*, West-aan-Zee, Terschelling, Friesland, augustus 1996 *(Arie Ouwerkerk)*

België zag dit steltlopergeweld aanvankelijk met lede ogen aan maar sloeg op 3 augustus onverbiddelijk terug met de ontdekking door Peter Adriaans van een adulte Kleinste Strandloper *C minutilla* op een opspuitterrein bij Sint-Kruis-Winkel, Oost-Vlaanderen. Deze nieuwe soort voor België, die op de Nederlandse lijst nog ontbreekt en dankzij de omstreden raadselstrandloper van Groote Keeten, Noord-Holland, in september 1995 volop in de aandacht staat, bleef tot 17 augustus ter plaatse.

Nederland pikte de draad weer op toen Emo Klunder, Rienk Romijn en Harm-Jan Wight op 10 augustus bij het Oude Robbengat in de Lauwersmeer, Groningen, korte tijd een Steppevorkstaartplevier *Glareola nordmanni* zagen. De volgende dag vonden Johan de Jong en Anne Diephuis de vogel tot hun verbazing terug in de Bandpolder. Hoewel de vogel regelmatig van zijn stekje verdween, slaagden de meeste afgereisde vogelaars erin deze soort aan hun lijst toe te voegen; het betekende de eerste twitchbare sinds die van Castricum, Noord-Holland, in augustus 1985. Op 10 augustus werd door Belgische vogelaars een Vorkstaartplevier *G pratincola* gezien langs de Oesterdam, Zeeland. De zomerkleed Grote Grijze Snip *Limnodromus scolopaceus* die Jan Bischop op 11 augustus ontdekte in de Workumerwaard, Friesland, bleef tot 13 augustus aanwezig.

De onvermoeibare Arend Wassink sloeg wederom toe op 13 augustus met de ontdekking van een adulte Bonapartes Strandloper *C fuscicollis* in het Wagenjot op Texel. Deze derde voor Nederland liet zich buitengewoon fraai bekijken en trok opmerkelijk veel bekijks. Een langdurig in de Mokbaai op Texel verblijvende Griel *Burhinus oedicnemus* kon die dag door velen als bonus worden meegepikt.

Op 15 augustus werd een schuwe (!) Blonde Ruiter *Tryngites subruficollis* ontdekt door Filip De Ruwe in de Voorhaven van Zeebrugge, West-Vlaanderen, België, die tot 17 augustus bleef. Een (de?) Steppevorkstaartplevier werd die avond overvliegend gemeld over vogelkijkhut De Ral bij Piaam, Friesland. Op 18 augustus werden vervolgens nog twee adulte Bonapartes Strandlopers ontdekt: één langs de weg in de Langesloot te Ballum op Ameland, Friesland (door Ruud van Beusekom), en één op het strand in de Voorhaven van Zeebrugge (opnieuw door Filip De Ruwe). De laatste betekende het tweede geval voor België.

Voorlopig laatste in de reeks van zeldzame steltlopers was de juveniele Poelsnip *Gallinago media* die op 23 augustus door Niels Dingemans werd ontdekt in het plasje de Peerkuil bij West-aan-Zee op Terschelling, Friesland. Deze vogel werd, zij het steeds sporadischer, tot en met 28 augustus gemeld en blonk vooral de eerste dagen uit in een voor deze soort ongekende tamheid. In combinatie met het open biotoop resulteerde dit in de beste veldfoto's die ooit in Nederland van een Poelsnip gemaakt zijn. MAX BERLIJN & ENNO B EBELS

Corrigendum

Bij de foto van de Koningseider *Somateria spectabilis* op de omslag van Dutch Birding 18:3 (1996) werd bij vergissing niet de juiste fotograaf vermeld. De foto werd gemaakt door Chris Schenk. REDACTIE

For the photograph of the King Eider *Somateria spectabilis* on the cover of Dutch Birding 18:3 (1996) the wrong photographer was mentioned by mistake. The photograph was taken by Chris Schenk. EDITORS

Quality bird trips at affordable prices

1996

Migration extravaganzas at Falsterbo and Öland, Sweden - Sept. - Oct.
Cape May Special, USA - Sept.

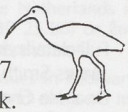
1997

Whooping Cranes in Texas - April.
Masked Booby on the Dry Tortugas, Florida - April.
Artic Summer - Varanger Fjord - June.
South Africa Bird-Safari - Oct/Nov.
Also customized tours anywhere in northern Europe.

Do you have a "want" list? I have the birds!

Write for details:
Ibis Excursions
Jeff Price, Indelukket 47
2900 Hellerup, Denmark.
Tel: +(45) 39624162

SOVON
Vogelonderzoek Nederland

Sovon

verricht Vogelonderzoek ten behoeve van natuurbehoud, -beleid en wetenschap. Hierbij zijn duizenden vrijwilligers betrokken. Hun resultaten worden o.a. gebruikt door Vogelbescherming.
Ook u kunt ons helpen.

Heeft u hart voor vogels, dan verdient SOVON uw steun. Voor slechts ƒ 15,- per jaar ontvangt u viermaal SOVON-Nieuws. Wilt u waarnemer worden of meer informatie hebben, vraag dan de folder aan bij:
SOVON, Rijksstraatweg 178,
6573 DG Beek-Ubbergen,
tel: 024-6848111.

architectura+natura

international booksellers

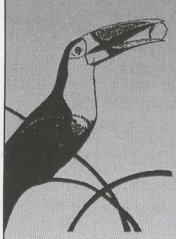
Leliegracht 44 – 1015 DH Amsterdam-C
Telefoon 020-6 23 61 86 – Holland

Helm Identification Guides:

- Birds of Kenya and northern Tanzania
  Dale A Zimmerman, Donald A Turner & David J Pearson **ƒ 116.80**
- Gids Europese vogels
  – alle vogels van Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten
  ***nieuwe*, volledig herziene druk**
  Hermann Heinzel, R Fitter & John F Parslow **ƒ 59.50**
- Antbirds & Ovenbirds
  Alexander F Skutch **ƒ 49.50**
- Neotropical Birds – ecology and conservation
  Douglas F Stolz, John W Fitzpatrick, Theodore A Parker III & Debra K Moskovits **ƒ 39.90**
- Handbook of the Birds of the World
  – Volume 3: Hoatzin to Auks
  Josep del Hoyo, Andrew Elliott & Jordi Sargatal **ƒ 295.00**

UNIEKE VOGELREIS NAAR FRANS-GUYANA

Het land van de Hoazin, Harpij, Oranje Rotshaan, Rode Ibis, Roze Lepelaar en vele soorten toekans, papegaaien en ara's. Amerikaanse Steltlopers, zoals de Grijze Strandloper en de beide geelpootruiters, kunt u hier gemakkelijk goed leren kennen. Een Amerikaanse Oehoe zit altijd op de zelfde Zuilcactus en kijkt naar de Zeeschildpadden. Er zijn veel soorten, waarvan vele moeilijk herkenbaar zijn bv de houtkruipers of de miervogels. Het oerwoud,het hoge bladerdak, dit alles maakt dit land voor iedere vogelaar een uitdaging. Wij kennen de vogels, weten ze te vinden en spreken Nederlands en Frans.

Wij bieden u een geheel verzorgde vogelvakantie. Gratis info tel: 015-3109715 of Fax: Otte Ottema 00-594-326043.

GEVRAAGD TER OVERNAME OF TE LEEN

DUTCH BIRDING

Jaargang 1 nummer 1
Jaargang 2 nummer 2
Jaargang 3 nummers 1 en 3

Te huur op Texel

nabij broedgebied, duinen,
strand en zee
eenv. 4 pers. bungalow in sept/okt

f 350,- p.w.

Telefoon: 0222-317719

ISRAEL – EILAT & ARAVA VALLEY

Autumn/Winter/Spring: Sept 20 – May 20

- 1-2 week fully guided tour programme incorporating wide variety of habitats with unique resident & migratory species.
- Impressive raptor migration, seabirds, waders & songbirds in spectacular desert environment.
- **Birds on your doorstep!!** More than 100 species in a day possible within a 3 Kilometre radius of your room on Lotan.
- Optional cultural & historical trips with fully qualified tour guide.
- Trips to **Northern Israel** also available for 3-4 days by negotiation.
- Full board, accommodation & guiding inclusive at $ 618.00 dollars. Rates for **B & B**, or **half board** without guiding available on request.

Full details and booklet available from:
James Smith / Michael Livni; Kibbutz Lotan,
Doar Na Chevel Eilot, 88855 ISRAEL.
Fax: 00-972-7-356827. Tel: -356935.

ALULA the totally bilingual birding magazine in full colour

After reading Alula more carefully I am now sure that Alula is the best birdmagazine today! **Arie Ouwerkerk, The Netherlands**

Alula is the talk of the town! **Erik Hirschfeld, Malmö, Sweden**

I want to order Alula volume 2 (1996, 4 issues):
Europe: surface mail 170 FIM , air mail 180 FIM .
Outside Europe: surface mail 180 FIM , air mail 200 FIM .
Special offer! Alula volumes 1-2 (6 issues)
Europe: surface mail 220 FIM , air mail 230 FIM .
Outside Europe: surface mail 230 FIM , air mail 250 FIM .
Very special offer!! Alula volumes 1-3 (10 issues)
Europe: surface mail 370 FIM , air mail 380 FIM .
Outside Europe: surface mail 380 FIM , air mail 400 FIM .

Moreover you can win an Alula sweater by identifying the enclosed bird. We will have a draw from all right enteries to arrive by the the end of December 1996.

Fill the enclosed order form and send it to Alula, P.O.Box 85, Fin-02271 Espoo, Finland

Name: _____

Address: _____

_____

_____

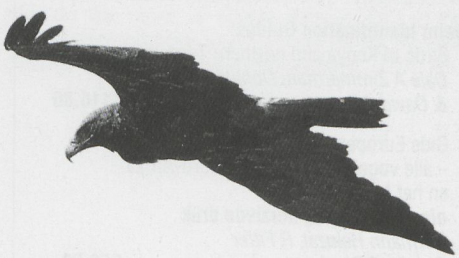
I enclose _____ FIM (or any currency equal to that in cash, no cheques please)
Please debit my VISA/MASTERCARD/EUROCARD

Card no. _____

Expiry date _____

Signature _____

The bird in this ad is _____

Should you subscribe? Of course you should – this is a wonderful magazine which deserves to succeed. **Anthony McGeehan, Birdwatch**

Alula is certainly one of the most attractive birding magazines in the world. **Per Alström, Sweden**

Dutch Birding

Chief editor Arnoud van den Berg (telephone +31-235378024, fax +31-235376749)

Deputy chief editor Enno Ebels (telephone / fax +31-302961335); e-mail ebels@worldaccess.nl

Executive editor André van Loon (telephone / fax +31-206997585)

Photographic editor René Pop (+31-183630585)

Editorial board Ferdy Hieselaar, Graham Holloway (England), Peter Meininger and George Sangster

Editorial advisory board Peter Barthel (Germany), Gerald Driessens (Belgium), Klaas Eigenhuis (Netherlands), Dick Forsman (Finland), Ted Hoogendoorn (Netherlands), Lars Jonsson (Sweden), Anthony McGeehan (Northern-Ireland), Killian Mullarney (Ireland), Gerald Oreel (Netherlands), Kees Roselaar (Netherlands), Frank Rozendaal (Netherlands), Hadoram Shirihai (Israel), Gunter De Smet (Belgium) and Peter Symens (Belgium)

Editorial assistants Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Remco Hofland, Hans van der Meulen, Peter de Rouw, Jaap Schelvis and Roland van der Vliet

Production and lay-out André van Loon and René van Rossum

Advertising Peter Meijer (telephone +31-348431905, fax +31-348420394)

Subscriptions The subscription rate for 1996 is: NLG 57.50 (Netherlands), BEF 1250.00 (Belgium), NLG 65.00 (other countries inside Europe) and NLG 70.00 (countries outside Europe, airmail).
A subscription can be entered preferably by sending a Eurocheque, with the amount payable in Dutch guilders, to: Dutch Birding (subscriptions), c/o Anja Nusse, Symfoniestraat 21, 1312 ET Almere, Netherlands. Payment may also be made by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa). Please send your credit card type and account number, indicating the expiry date and appending a signature. (Note: this latter method of payment is not applicable to subscribers resident in the Netherlands and Belgium.) British and Irish subscribers can pay by Sterling cheque (GBP 25.00) or Eurocheque (GBP 25.00 or NLG 65.00). The subscription starts upon receipt of payment.

Dutch Birding is a bimonthly journal with issues in February, April, June, August, October and December. It publishes original papers and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

The Dutch, English and scientific bird names follow: the *Checklist of birds of the Netherlands* by A B van den Berg & C A W Bosman (1996, Santpoort-Zuid); *The 'British Birds' list of English names of Western Palearctic birds* by British Birds (1993, Blunham); the list compiled by C S Roselaar in the Dutch edition of *The illustrated encyclopedia of birds of the world* by C M Perrins (1991, Weert); and *Distribution and taxonomy of birds of the world* by C G Sibley & B L Monroe Jr (1990, New Haven).

Manuscripts should should preferably be submitted on diskette (Macintosh or MS-DOS word processors) together with a printed hard copy. If this is not possible, the manuscript should be typewritten with double line-spacing and wide margins on both sides. More information is available from the editors.

A schedule of payment rates for authors, photographers and artists is available from the editors.

Dutch Birding Association

Board Gijsbert van der Bent (president, telephone +31-714013606), Chris Quispel (secretary, telephone +31-715124825), Roy de Haas (treasurer), Arnoud van den Berg and Peter Meijer

Board assistants Theo Admiraal, Gerald Driessens, Ron van den Enden, Hans Gebuis, Leo Heemskerk, Remco Hofland, Paul Knolle, Ger Meesters, Anja Nusse, Wim van der Schot, Kees Tiemstra and Arnold Veen

Dutch Birding Travel Report Service (DBTRS) Ib Huysman, Postbus 737, 9700 AS Groningen, Netherlands, telephone +31-503145925, fax +31-503144717

Dutch rarities committee (CDNA)

Members Edward van IJzendoorn (chairman, telephone +31-235391446), Karel Mauer, Jan van der Laan, Kees Roselaar, Jelle Scharringa (secretary, telephone +31-302523801), Hans Schekkerman, Gerard Steinhaus and Wim Wiegant (archivist)
The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithological Union.

© 1996 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists. ISSN 0167-2878.

Printed by Steens Schiedam BV, Postbus 59, 3100 AB Schiedam, Netherlands

Dutch Birding

International journal on Palearctic birds

Editors
Dutch Birding
Postbus 116
2080 AC Santpoort-Zuid
Netherlands
fax +31-235376749

Photographic editor
Dutch Birding
c/o René Pop
Zusterhuis 10
4201 EH Gorinchem
Netherlands

Subscriptions and circulation
Dutch Birding Association
c/o Anja Nusse
Symfoniestraat 21
1312 ET Almere
Netherlands

Board
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands

Dutch rarities committee
CDNA
Postbus 45
2080 AA Santpoort-Zuid
Netherlands

Internet
http://www.hol.nl/~mebweb/dba.html

Dutch Birding JAARGANG 18 NUMMER 4 1996 *VOLUME 18 NUMBER 4 1996*

Artikelen

157 Herziening Nederlandse Avifaunistische Lijst 1800-1979: tweede fase *Edward J van IJzendoorn, Jan van der Laan & CDNA*

Aankondigingen & verzoeken

203 Atlas of Southern African birds; Birds of China; BP Conservation Programme Awards; Kraanvogels met kleurringen; Nieuwe piepergroep in oprichting; 'Teek it easy tick-remover'; Vogelclub Katwijk op Internet; Verrekijker verloren op Texel; Volunteers for ringing programme Doñana NP

DBA-nieuws

204 Lezingenprogramma DBA-vogelweek 1996

Recensies

204 *Ptitsy Vyetnama. Po issledovaniam 1978-1990 godov.* [Birds of Vietnam. Based on the investigations of 1978-1990.] [In Russian.] by L S Stepanyan *Geert Groot Koerkamp*

205 *The Macmillan birder's guide to European and Middle Eastern birds* door Alan Harris, Hadoram Shirihai & David Christie *André J van Loon*

205 *Bird Sounds of Bolivia/Sonidos de Aves de Bolivia* (CD-ROM) by Sjoerd Mayer *Jelle Scharringa*

WP reports

206 WP reports: June-July 1996 *Arnoud B van den Berg & George Sangster*

Recente meldingen

212 Nederland: juni-juli 1996 *Ruud M van Dongen, Remco Hofland & Peter W W de Rouw*

216 België: juni-juli 1996 *Gerald Driessens*

DB Actueel

218 Zomertijd: steltlopertijd

Corrigendum

220

Voorplaat / front cover

Grote Pijlstormvogel / Great Shearwater *Puffinus gravis*, ten zuidwesten van Ierland, september 1991 *(Anthony McGeehan)*

Abstracted/indexed in

Auk, Ecological Abstracts, Emu, GEOBASE (Geo Abstracts Database), Ibis Ornithologische Schriftenschau, Wildlife Review, Zoological Record